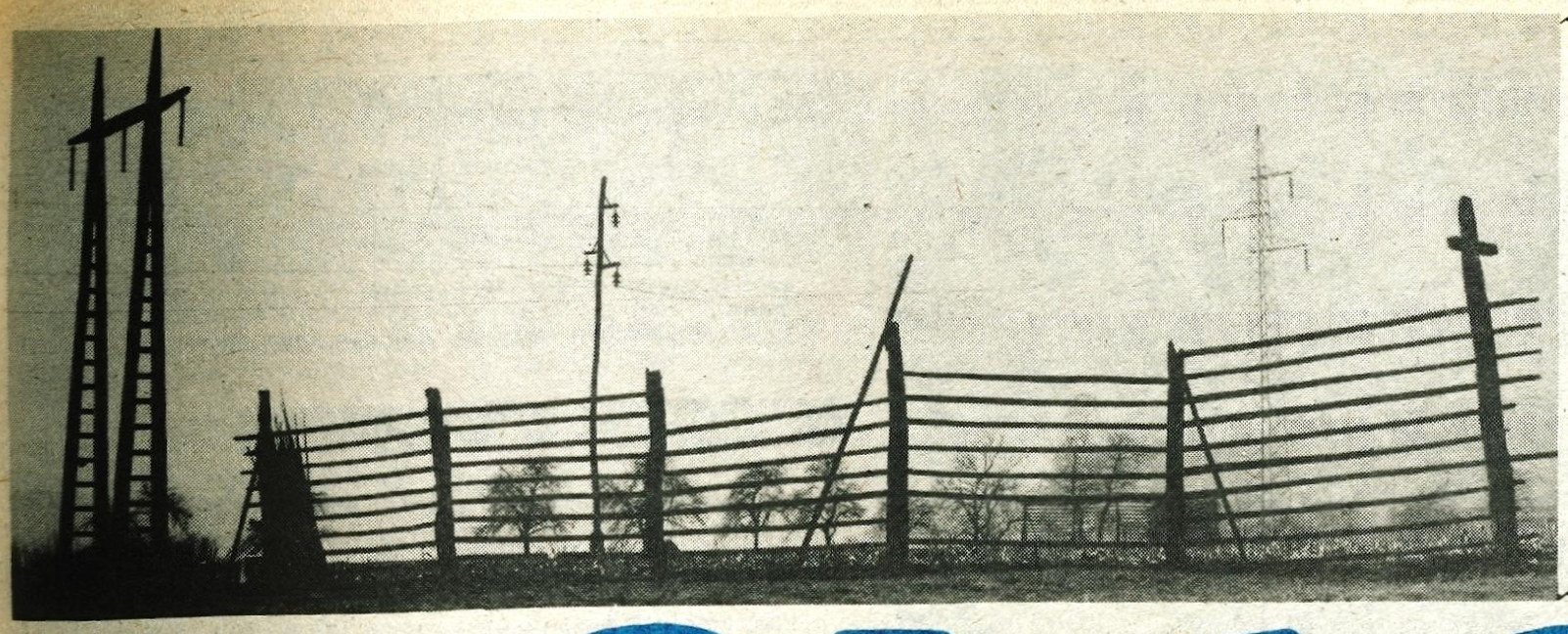

Potoki so skoraj že popolnoma usahnili in tudi rečne struge imajo le še malo vode, sem in tja se že pojavljajo redukcije električne energije. Kakor nam jesen kaže svoj prijazni obraz s sončnimi in razmeroma toplimi dnevi, bomo ob nadaljevanju takšnega vremena vendarle lahko upravičeno pričakovali pomanjkanje električne energije. Treba bo varčevati povsod, kjer se kaj prihraniti da, kajti dobro so nam še znane redukcije, ki so v preteklosti največ škode in skrbi povzročile gospodarstvu. – Foto: J. Zaplotnik

Leto XXXI. Številka 89

GLAS

Kranj, petek, 17. 11. 1978

Cena: 4 din

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Žalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Predsednik slovenskih sindikatov v Tržiču in Kranju

Slabo gospodarjenje slabi samoupravljanje

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je s sodelavci in v spremstvu predsednice medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko Ivanke Šulgajave in sekretarjem medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Zdravkom Krvino v torek obiskal tržiško in v sredo kranjsko občino. Ogledal si je proizvodnjo v Bombažni predilnici in tkalnici, Peku in kranjski Planiki. S predstavniki vseh treh delovnih organizacij se je pogovarjal o gospodarjenju in samoupravljanju ter organiziranosti sindikata in njegovem vplivu na dogajanje v temeljni organizaciji združenega dela. Povsod so izpostavili delitev po delu.

V obeh občinah se je udeležil tudi razširjene seje predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, na katerih so spregovorili o nalogah in delu ter organiziranosti sindikalne organizacije v občini. Obdelali so predvsem naloge po nedavnem 9. kongresu Zveze sindikatov.

NAJVEČ Z LASTNIMI MOČMI

Bombažna predilnica in tkalnica in Peko imata oba dolgo industrijsko tradicijo, saj bo prva kmalu praznovala sto let ustanovitve, Peko pa je že praznoval 75-letnico in sta največji delovni organizaciji v Tržiču. So pa med njimi velike razlike, že zlasti po gospodarski usmeritvi, stopnji tehnologije in organiziranosti proizvodnje in tudi po poslovnih rezultatih. Medtem ko je Bombažna predilnica in tkalnica že vrsto let v težavah, kar je v precejšnji meri posledica slabega ekonomskega položaja celotne tekstilne panoge pri nas, precej pa tudi neelastičnih poslovnih odločitev v preteklosti, dosegajo pri Peku zavidljive uspehe v proizvodnji in poslovanju in pri uveljavljanju na domačem in tujem trgu, saj skoraj 60 odstotkov celotne proizvodnje obutve prodajo čez mejo.

V pogovorih z vodilnimi in sindikalnimi delavci pa je prišla na dan še ena razlika med obema delovnima kolektivoma in sicer pri samoupravljanju in vplivu delavcev na poslovne in druge odločitve. Kot so povedali, imajo boljše samoupravljanje delavci v BPT, kjer so tudi odnosi boljši. V Peku pa delavci teže »pridejo do besede«, čeprav so formalno zelo dobro organizirani. Tako so se tržiški delavci znašli v položaju, da imajo v eni delovni organizaciji večje možnosti samoupravljanja, v drugi pa višje osebne dohodke in s tem trdnejši socialni položaj.

Ob tej primerjavi in nasprotju je Vinko Hafner dejal, da pri slabem poslovanju tudi samoupravljanje ne pomeni veliko. Po drugi strani pa zgolj uspešno samoupravljanje ne

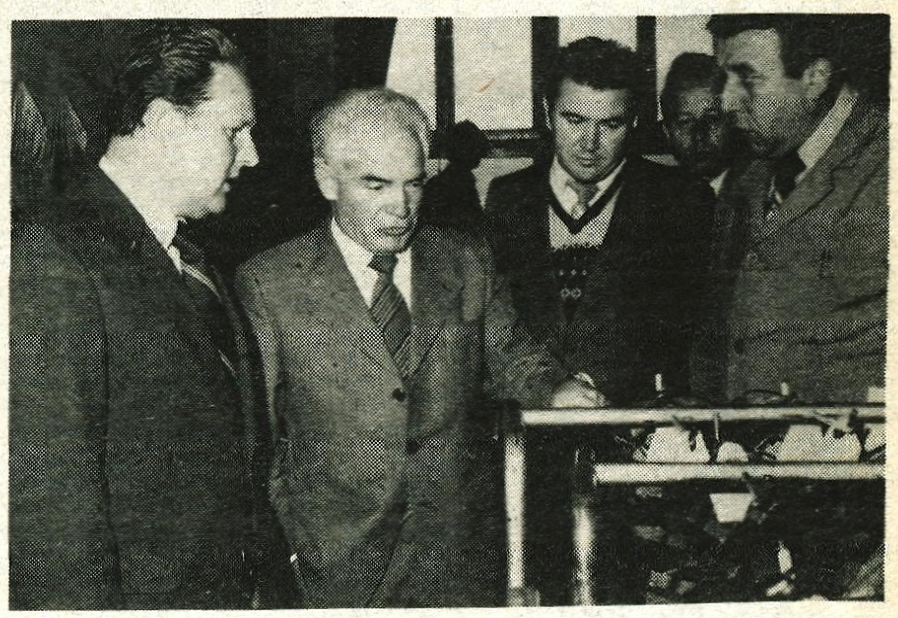

V sredo je bil predsednik slovenskih sindikatov na obisku v Kranju. Obiskal je Planiko.

Nadaljevanje na 3. strani

V torek je Vinko Hafner obiskal tržiško občino, kjer si je ogledal proizvodnjo v BPT (na sliki) in Peku.

Referendum v Bohinjski Bistrici

BOHINJSKA BISTRICA – V nedeljo, 19. novembra, se bodo prebivalci krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica odločali na referendumu za samoprispevek za družbeni center, ki ga bodo zgradili deloma tudi s sredstvi skupščine občine Radovljica, kulturne skupnosti Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, skupščine gorenjskih občin ter republiških in zbeznih družbenopolitičnih organizacij. Če se bodo krajani za samoprispevek odločili, potem naj bi ga plačevali pet let v višini 1,5 odstotka od neto osebnih dohodkov iz rednega in dopolnilnega delovnega razmerja.

Krajani bodo volili na voliščih v Bohinjski Bistrici, v Nomnju, v Bitnjah, na Ravnah, na Nemškem rovtu, na Brodu, Savici, Kamnjah, Poljah in Ribčevem lazu. Volišča bodo odprta od 7. do 19. ure. Prav gotovo se bodo krajani za samoprispevek izrekli in s tem pokazali svojo zavest ter željo, da bi Bohinj dobil potrebni družbeni center, obenem pa tudi muzej Tomaža Godca, ki predstavlja pomemben mejnik v zgodovini našega komunističnega in revolucionarnega gibanja. D. S

PREVZEM IN PRODAJA RABLJENE SMUČARSKE OPREME, VSAKO SOBOTO IN NEDELJO, OD 11. NOVEMBRA DALJE, OD 9. DO 12. URE NA RAZSTAVIŠČU GORENJSKEGA SEJMA

DOGOVORIMO SE

5. STRAN:

Delegati Skupščine Skupnosti za zaposlovanje se bodo v četrtek, 7. decembra, ob 12. uri zbrali na 4. seji, da bi obravnavali vrsto pomembnih zadev: zaposlovanje in usposabljanje invalidov na Gorenjskem, predlog usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, program dela poklicnega usmerjanja na osnovnih, posebnih in srednjih šolah ter drugo. Že prej pa bodo seje Skupščin enot pri občinah z enakim dnevnim redom: v torek, 5. decembra, ob 12. uri na Jesenicah, na Titovi 65 ter ob istem času tudi v Tržiču v prostorih Paviljona NOB, ob 16. uri pa v Škofji Loki v sejni sobi Skupščine občine, v sredo, 6. decembra, bosta skupščini ob 12. uri v Kranju v prostorih Skupščine občine, ob 16. uri pa v Radovljici, Kranjska c. 13.

6. STRAN:

Skupno zasedanje zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela skupščine občine Škofja Loka

Na 6. strani objavljamo povzetke gradiva za skupno zasedanje zbora KS in zbora združenega dela, ki bo v sredo, 22. novembra, ob 16. uri. Delegati bodo obravnavali anekse k samoupravnim sporazumom in programom skupne porabe v občini za prihodnji dve leti.

Obiščite priznano blejsko gostišče

GOSTIŠČE PRIKLJ

Dobra kuhinja

Špecerija BLED

NAROČNIK:

TEC MARIJA
Prešernova 48
KRANJ

Dražji bencin

Po skoraj štirinajstih dneh in 22 prekinjenih sejah so republike in pokrajine končno uskladile stališča, zbor republik in pokrajin pa je sprejel spremembe zakona o prometnem davku proizvodov in storitev, ki imajo za posledico podražitev bencina, dizelskega goriva, kurilnega olja in mazuta.

Nove maloprodajne cene so takšne: 86-oktanski bencin bo stal 8,85 dinarja namesto sedanjih 6,90, 98-oktanski bencin pa se podraži na 9,15 dinarja, dizlsko gorivo D1 od 5 na 6,90 dinarja, D2 od 4,90 na 6,80 dinarja, D3 od 4,85 na 6,75 dinarja, kurilno olje pa od 2,80 na 3,80 dinarja.

V zveznem zavodu za cene pričakujejo, da se bo učinek sprejetih odločitev poznal tudi pri stopnji inflacije, vendar zdaj še ni mogoče reči koliko. Kar zadeva podražitve na drobno in življenjske stroške, se bodo cene na drobno zvišale za 2,5 odstotka, življenjski stroški pa za 2 odstotka.

Po obrazložitvi zveznega sveta za finance so bencin in druge naftne derivate podražili iz treh osnovnih razlogov: žili iz treh osnovnih razlogov: ekonomski razvoj gospodarstva bo potrebno usmeriti k enotnejšemu izkoriščanju domačih virov energije, plačilno-bilančni razlog je bil ublažitev pritiska na povečanje naložb za uvoz nafte, potrebno pa je tudi zagotoviti manjkajoča sredstva za zvezni proračun v znesku 10 milijard dinarjev.

Drugi del posojila

Evropska investicijska banka je deblokirala drugi del kredita iz sporazuma med SFRJ in evropsko gospodarsko skupnostjo v znesku 25 milijonov dolarjev, s katerim bodo financirali gradnjo jugoslovanske avtomobilske ceste. Sporazum o kreditu so podpisali predstavniki evropske investicijske banke in jugoslovanskih bank in izvajalcev za gradnjo avtomobilske ceste.

Kardelj oktobrski nagrajenec

Član predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj je v sredo sprejel delegacijo mesta Beograda, ki mu je izročila oktobrsko nagrado mesta Beograda, ki so mu jo podelili za njegovo delo »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.«

Zlata značka za Tita

Delavci največje jugoslovanske tovarne orodnih strojev »Prvomajska« iz Zagreba so v sredo proslavili dan kolektiva. Na slavnostni seji delavskega sveta so sklenili, da bodo prvo zlato značko kolektiva podelili predsedniku Titu.

Oktobra več

Oktobra letos je slovenska industrija izdelala za 10,6 odstotka več kot oktobra lani. V prvih desetih mesecih letos je tako v primerjavi s prvimi desetimi meseci lani izdelala za 8,4 odstotka več. Več je pretekli mesec naredila elektroindustrija, predelava kovin, izdelava pohištva, izdelava vozil, strojegradnja, živilska, kemična, papirna industrija, premogovniki, skratka skoraj vse panoge so bile uspešnejše.

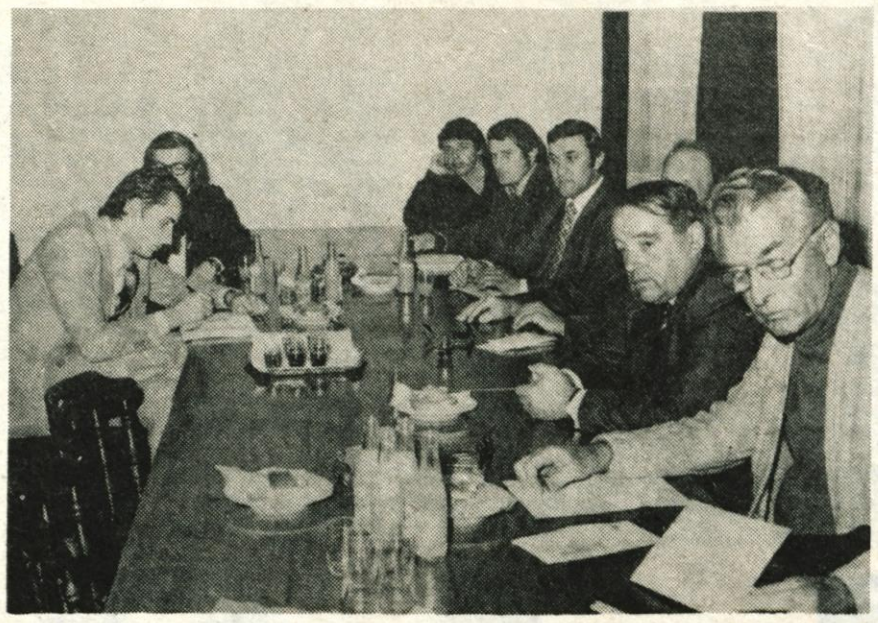

***SREČANJE Z DOPISNIKI** – Naše uredništvo vsako leto pripravi srečanje z dopisniki Glasa. Minuli četrtek, 9. novembra, smo se v Kranju srečali z dopisniki iz kranjske, škofjeloške in tržiške občine, včeraj, 16. novembra, pa v Radovljici z dopisniki iz jeseniške in iz radovljiške občine. Povsod smo se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju in jih seznanili s programom Glasa v prihodnje. Na sliki: Srečanje z dopisniki v Kranju. – A. Ž. – Foto: J. Zaplotnik*

Uspešno delo kluba samoupravljavcev

Jesenice – V jeseniški klub samoupravljavcev je včlanjenih 44 temeljnih organizacij in 5 delovnih organizacij, 18 dislociranih temeljnih organizacij, 8 samoupravnih interesnih skupnosti, 9 krajevnih skupnosti, 5 ustanov in 5 družbenopolitičnih organizacij iz občine Jesenice. V teh organizacijah dela več kot 13.000 delavcev oziroma prek 90 odstotkov vseh zaposlenih v občini.

Že podatki o članstvu kažejo, da je klub samoupravljavcev v prvem obdobju svojega delovanja dokaj dobro izpolnjeval začrtane naloge. Še bolj zgovorni pa so podatki o uresničevanju programske usmerjenosti kluba. V prvem polletju letošnjega leta je največ pozornosti posvetil družbenopolitičnemu izobraževanju ter usposabljanju samoupravljavcev in delegatov. Izvedel je 22 seminarjev in drugih izobraževalnih oblik, pri katerih je v 230 izobraževalnih urah sodelovalo 23 predavateljev z 92 predavanji. V vseh oblikah družbenopolitičnega izobraževanja je bilo udeleženih 462 samoupravljavcev in delegatov, od tega 174 žensk. Čeprav je izobraževanje potekalo le v prostem času in je bila med slušatelji dobra polovica vseh povabljenih, organizator še ni zadovoljen s takšno udeležbo.

Prav zato je klub samoupravljavcev med udeleženci vsakega seminarja izvedel tudi anketo o uspešnosti izobraževalnih oblik. O njej sta več kot dve tretjini slušateljev pohvalno ocenili vsebino seminarjev in izrazili interes po nadaljnjem družbenopolitičnem izobraževanju.

Razen seminarjev je klub samoupravljavcev pripravil tudi štiri pogovore za okroglo mizo, v katerih so udeleženci obravnavali najaktualnejša gospodarska vprašanja oziroma probleme, ki zadevajo širok interes občanov. Na enem takih pogovorov so razpravljali o položaju delavke v združenem delu. Na osnovi ugotovitev in sprejetih stališč s tega pogovora je občinska konferenca SZDL Jesenice izvedla problemsko konferenco o teh vprašanjih, rezultat skupnih prizadevanj pa so nekateri pomembni sklepi, ki terjajo ustrezno ukrepanje tako v občinskih organih kot v združenem delu.

Osnovni cilj kluba je čim boljša usklajenost njegove aktivnosti z interesi in potrebami članstva. Zato si bo v bodoče še bolj prizadeval za učinkovitejše sodelovanje vseh članov pri oblikovanju programske usmeritve kluba.

S. Saje

Program RTV v razpravi

Jesenice – V občini se začenja razprava o predlogu programov RTV Ljubljana za naslednje leto. Že tedaj, ko so sprejemali statut Socialistične zveze delovnega ljudstva, so se zavestno opredelili, da bodo vodili skrb za objektivno obveščenost o družbenih dogajanjih doma in v svetu. Zato je pomembno, da bodo o predlogu programa temeljito razpravljali in posredovali pripombe. Javna razprava bo potekala do konca novembra v krajevnih skupnostih, v temeljnih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih, v občinskih vodstvenih družbenopolitičnih organizacij ter v programskem svetu lokalne radijske postaje Triglav.

D. S.

Skupna služba pravne pomoči

Tržič – Občinski svet zveze sindikatov v Tržiču se je že dlje zavzemal za ustanovitev službe pravne pomoči. Zdaj je končno stekel dogovor med vsemi gorenjskimi občinskimi sveti za organiziranje skupne službe pravne pomoči za reševanje primerov z dela in delovnih razmerij. Služba bo delala v Tržiču najverjetneje enkrat na teden, za delavce brezplačno, saj bo njene stroške kril občinski svet zveze sindikatov. Točen predlog organiziranja in finančnega vrednotenja službe bo izdelan do 15. decembra, po novem letu pa naj bi delo v njej steklo.

H. J.

Konferenca mladih delavcev

Jesenice – V petek, 10. novembra, je bila konferenca mladih delavcev iz jeseniške občine. Na njej so delegati osnovnih organizacij iz združenega dela med drugim sprejeli poročilo o delu v preteklosti, v katerem so precej samokritično ocenili delovanje osnovnih organizacij v posameznih delovnih oziroma temeljnih organizacijah združenega dela. V oceni so poudarili, da se kljub splošni aktivnosti članstva v nekaterih osnovnih organizacijah – gre predvsem za manjše delovne kolektive – še vedno ne ukvarjajo dovolj z reševanjem glavnih problemov, ki žulijo delavca, v večjih delovnih sredinah pa da se mladi ne vključujejo dovolj uspešno v delegatski sistem. Sprejeli so tudi dopolnila k delovnemu programu. V njih so opredelili predvsem nekatere operativne naloge, med njimi tudi sodelovanje pri pripravah na volitve v krajevnih konferencah SZDL, ki jih morajo uresničiti v prihodnosti. Mladi delavci so na konferenci izvedli tudi volitve svojega vodstva, v katerih je bil za predsednika konference mladih delavcev v jeseniški občini ponovno imenovan Miro Kočevar.

S. SAJE

Priznanje posebne delovne dobe udeležencem NOB

Radovljica – Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na zadnji seji prejšnji teden med drugim ocenilo potek letošnje akcije priznavanja posebne delovne dobe med NOB na osnovi vlog prosilcev, ki doslej še niso uveljavili svojih posebnih pravic. Na predsedstvo so v roku vložili 226 vlog prosilcev, od katerih je skoraj 60 odstotkov gospodinj in mlajših upokojencev. Vloge so obravnavale pred končnim sklepom predsedstva posebne komisije v vseh krajevnih organizacijah ZB NOV in občinska komisija, ki je pripravila končne predloge za potrditev in zavrnitev vloženih prošenj. Doslej so pozitivno rešili nad 50 odstotkov vseh vlog, kar pa ne pomeni, da bodo v celoti pozitivno potrjene tudi na pristojnih organih skupnosti socialnega in pokojninskega zavarovanja. Na predsedstvu so ugotovili, da bodo do roka, ki poteče po zakonu letos 31. decembra rešene ali dokončno obdelane vse vloge v občini.

JR

KRANJ

V torek, 14. novembra, je bila v Kranju 27. seja izvršnega sveta skupščine občine. Člani izvršnega sveta so soglašali z družbenim dogovorom o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične revlucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev ter o poimenovanjih na območju občine Kranj. Na seji je bilo govora tudi o nekaterih zazidalnih zadevah in o informaciji o razvoju vodnega gospodarstva v republiki.

-jk

RADOVLJICA

V petek, 17. novembra, bo v sejni dvorani družbenopolitičnih organizacij Radovljica redna seja sveta za vzgojo in izobraževanje. Na seji bodo razpravljali o oceni uresničevanja srednjeročnega načrta izobraževalne skupnosti, o oblikovanju enot izobraževalne skupnosti pri vzgojno izobraževalnih delovnih organizacijah, o akciji preskrbe šolskih otrok z učbeniki in šolskimi potrebščinami, o novi razmejitvi šolskih okolišev osnovne šole v občini ter o programu usmerjenega izobraževanja.

D. S.

TRŽIČ

Programski svet Radia pri predsedstvu občinske konference SZDL v Tržiču organizira prihodnji teden javni razpravi o predlogu programov RTV Ljubljana, in sicer v ponedeljek, 20. novembra, ob 17. uri v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici, naslednji dan ob 17. uri pa v veliki dvorani paviljona NOB v Tržiču. Na razpravah se bodo krajani seznanili tudi s programsko zasnovo Radia Tržič.

H. J.

JESENICE – Minulo soboto se je v dvorani doma upokojencev na Jesenicah zbralo 49 preživelih borcev za severno mejo na slovesnosti ob 60-letnici bojev za severno mejo in narodnostne pravice Slovencev na avstrijskem Koroškem. Udeležencem je občinska konferenca SZDL podelila spominske plakete, svečanost pa je popestril tudi nastop vokalnega okteta DPD Svoboda iz Žirovnice. – J. Rabič

8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije

Usposabljanje in zaposlovanje invalidov

Tržič – V Beogradu bo od 21. do 23. novembra 8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. V skupini gorenjskih delegatov bo na njem sodelovala tudi Tržičanka Nuša Hafner, ki bo v razpravo prenesla vprašanja 52,7 odstotka zaposlenih žena iz tržiške občine.

Nuša Hafner že šestnajsto leto opravlja vzgojnoizobraževalno delo. Otroke, ki so letos prestopili prag osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici, navaja prvih učenosti. Sicer pa je Nuša Hafner že dolgoletna sindikalna delavka. V prejšnji mandatni dobi je bila članica predsedstva občinskega sindikalnega sveta in predsednica nekaterih komisij, poleg tega pa še delegatka v republiškem svetu. V sedanjem štiriletnem obdobju je članica izvršnega odbora republiške zveze sindikatov, prav tako pa je zadržala tudi mesto v predsedstvu občinskega sveta v Tržiču. Zraven dela in udejstvovanja v sindikatu je še sekretarka osnovne organizacije ZK v šoli. Torej kar zahteven seznam obveznosti.

»O položaju ženske v združenem delu, ki bo tudi moja kongresna razprava sem že precej dolgo razmišljala, saj je to vprašanje morda v tržiški občini bolj prisotno in pereče kot v katerikoli drugi, če samo ponovim, koliko žena je pri nas zaposlenih,« pravi Nuša Hafner. **»Iz tega podatka izhaja tudi logična posledica, da so ženske prevzele številna ključna opravila v delovnih sredinah. Žal pa se kot delavke in najpogosteje tudi matere skorajda nimajo časa posvetiti izobraževanju, ki je danes sicer nujno, še manj pa je med njimi družbenopolitičnih delavk.«**

»Ob tem moram omeniti tudi številne težave zunaj organizacije združenega dela, s katerimi se vsak dan srečuje ženska – delavka in gospodinja. Naj za primer vzamem krajevno skupnost Bistrica; kraj se hitro razvija, vedno več je novih dreh, premalo pa je pri tem narejenega za ženske. Nakupovati morajo največkrat v Tržiču ali celo v Kranju, da o otroškem varstvu niti ne govorim; vrtec je premajhen, v osnovni šoli je dvoizmenski pouk s tem, da podaljšanega bivanja skorajda ni. Prav tako nimamo potrebnega kulturnega centra, ni igrišč za otroke niti urejenih komunikacijskih zvez, skratka, delo in življenje naši ženski se zapleta na vsakem koraku.«

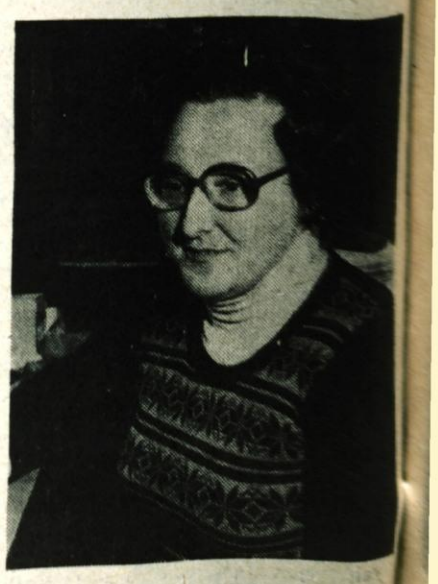

Nuša Hafner, ki bo na kongresu sodelovala v komisiji za samoupravljanje in politični sistem, je še dodala, da razprave še nima v celoti dodelane. Dopolniti jo namerava z ugotovitvami iz drugih krajev Slovenije, da bo slika položaja ženske v združenem delu celovitejša.

H. Jelovčan

DOGOVORIMO SE

SEJA KAMNIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Občinska skupščina bo na 6. zasedanju svojih zborov obravnavala in dala v javno razpravo osnutke naslednjih dokumentov:

– analizo izvajanja družbenega plana razvoja občine Kamnik za obdobje 1976 – 1980 v letih 1976, 1977 in 1978,

– resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Kamnik za obdobje 1976 – 1980 v letu 1979,

– proračun občine Kamnik za leto 1979,

– samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pospeševanje kmetijstva v občini Kamnik,

– sklep o združevanju sredstev za financiranje nalog in programa ljudske obrambe v letu 1979 v občini Kamnik.

Ti dokumenti bodo v javni razpravi do 15. decembra 1978. Poleg teh pa bodo zbori občinske skupščine obravnavali tudi osnutke dopolnil k samoupravnim sporazumom o temeljih planov družbenih dejavnosti za leti 1979 in 1980 in jih skupno s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti dali v javno razpravo do 30. novembra 1978.

NALOGE IN CILJI V PRIHODNJEM LETU

Na osnovi analize izvajanja družbenega plana razvoja v prvih treh letih je bila izdelana resolucija o politiki izvajanja družbenega plana v letu 1979. V prihodnjem letu bo družbena akcija usmerjena na dve ključni področji.

Prvi del nalog se nanaša na nadaljnje uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Pri tem je poudarjena izostritev odgovornosti za uresničevanje sprejetih nalog in obveznosti, dosledno uveljavljanje sistema delitve osebnih dohodkov v skladu z doseženimi uspehi pri delu, spodbujanje svobodnega združevanja sredstev za razširjeno reprodukcijo na samoupravnih temeljih ter preprečevanje monopolizma in teritorialnega zapiranja, dograjevanja sistema informiranja glede na kvalitetnejše informacije ter nadaljnje uveljavljanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot osnovne sestavine socialističnega samoupravnega razvoja.

Drugo področje pa bo uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov razvoja in stabilizacije. V tem okviru naj bi nosilci razvoja zagotavljali dinamično rast fizičnega obsega proizvodnje ter višjo produktivnost dela in skladne odnose v delitvi dohodka. Na področju investiranja bo treba dati prednost kapitalno-intenzivnim naložbam in zagotoviti potrebno izvajanje programa izgradnje objektov iz programa samoprispevka. Izvajati bo treba tudi sanacijske programe in ukrepe za učinkovito odpravljanje negativnih rezultatov poslovanja v tistih organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo ali so na robu rentabilnosti.

NOVOSTI NA PODROČJU KMETIJSTVA

Najpomembnejša novost je nov način zagotavljanja sredstev za pospeševanje kmetijstva. Doslej so sredstva pritekala iz občinskega proračuna, razdeljeval pa jih je izvršni odbor kmetijske zemljiške skupnosti. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pospeševanje kmetijstva v občini Kamnik, ki bo dan v javno razpravo, pa predvideva združevanje sredstev v višini 0,10 odstotka od osnove doseženih osebnih dohodkov. Za uresničevanje skupnega programa bo v letu 1979 potrebnih 1,800.000 dinarjev, od katerih bo občinski proračun zagotovil 800.000 dinarjev, ostanek pa bo treba zagotoviti s samoupravnim sporazumom.

V prihodnjem letu se bo predvidoma reorganizirala kmetijska zemljiška skupnost in razširjen bo krog podpisnikov družbenega dogovora o ustanovitvi in financiranju te skupnosti.

Zbori občinske skupščine bodo obravnavali tudi nove republiške zakone s področja kmetijstva. Izvršni svet in občinska konferenca SZDL podpirata varianto k 3. odstavku 4. člena osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih. Višino dohodka namreč lažje določijo občinske skupščine same glede na pogoje za opravljanje kmetijskih dejavnosti in s tem za pridobivanje dohodka, kot pa da bi za vso republiko predpisali višino dohodka. Nekmetje pa naj bi obseg svojih kmetijskih in gozdnih zemljišč prilagodili določbam tega zakona v enem letu.

MOŽNOSTI ZA SPREMEMBE PROSTORSKEGA PLANA

Kamniška občinska skupščina je v letošnjem marcu po več kot dveletnih pripravah v procesu samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja z vsemi nosilci prostorskega plana v občini sprejela novelirani urbanistični program in prostorski plan za potrebe kmetijstva. S sprejetjem odloka o prostorskem planu v občini Kamnik bo zato dana možnost vsem nosilcem planiranja pa tudi organom širše družbenopolitične skupnosti, da lahko predlagajo spremembe, dopolnitve in uskladitve urbanističnega programa v odnosu na prostorski plan.

M. Volčjak

Slabo gospodarjenje slabi samoupravljanje

Nadaljevanje s 1. strani

pomeni veliko, če ga ne spremljajo gospodarski uspehi, saj naj bi s samoupravljanjem predvsem izboljšali položaj delavca. Pa tudi dobri gospodarski uspehi in visoki dohodki niso vse, saj se nerazviti samoupravni odnosi znajo pojaviti kot krepka cokla razvoju in s tem dobremu gospodarjenju in poslovanju.

V zvezi s slabim položajem BPT pa je Vinko Hafner poudaril, da bo vsekakor morala širša družba priskočiti na pomoč tekstilni panogi, sindikati pa morajo biti pobudniki takšne akcije. Vendar pa bo morala tekstilna industrija največ narediti sama za modernizacijo tehnologije in sodobnejšo proizvodnjo. Od konkretnih akcij, ki so se je v BPT lotili, je preusmeritev v proizvodnjo plastike, ki jim jo ponuja sosednji Peko.

AKTIVNOST SINDIKATA JE VEČJA

V kranjski Planiki, ki ima podobno kot Peko dobre poslovne uspehe, ki so posledica dobre gospodarske usmeritve, specializacije proizvodnje in dobre organizacije dela in ne nazadnje velikega izvoza, so poudarili, da se sedaj največ ukvarjajo z delitvijo po delu. Kako bi po dejanskem učinku ter vloženem in minulem delu ter rezultatih dela nagradili prav vse delavce. Precej so že naredili, vendar se še marsikje še vedno borijo z uravnilovko. V proizvodnji tega ni, saj lahko dva delavca z enako vrednotenimi opravili zaslužita zelo različno, medtem ko za strokovne delavce merila še niso povsem izdelana. Razlike med njihovimi dohodki so lahko največ do 25 odstotkov, čeprav lahko dober strokovnjak naredi desetkrat več kot slab.

V pogovoru s predsedniki osnovnih organizacij pa so ugotovili, da je sindikalna organizacija v zadnjem času bolj aktivna, nima pa še takšnega vpliva, kot bi ga morala imeti. Krivdo je treba iskati v tem, da so se tako osnovne organizacije ZK kot OOS preveč ukvarjale same s seboj in svojo organiziranostjo in manj z vprašanji delovne organizacije in problemi delavcev. Kaže se tudi, da so sindikalni aktivisti premalo usposobljeni za svoje delo, zlasti zato, ker sindikat dobiva vse pomembnejšo vlogo. Večjo aktivnost bi lahko dosegli tudi z večjo javnostjo sestankov, ker bi tako dosegli boljšo informativnost vseh članov in bi tako hitreje opozorili na probleme, ki nastajajo v določeni delovni sredini.

Tudi samoupravljanje in samoupravno organiziranost so v Planiki ugodno ocenili. Imajo 8 temeljnih organizacij in delovno skupnost skupnih služb. Posebnost so sveti delovnih enot, ki so najmanjše celice samoupravljanja. To so nekakšni samoupravnopolitični aktivi v sindikalnih skupinah, kjer lahko sodelujejo vsi delavci. Na ta način so tudi dobro informirani in lahko odločajo.

Vprašanja samoupravljanja, organiziranosti delovnih organizacij, delitve po delu in aktivnosti sindikata in ugotovitve obiskov v delovnih kolektivih so potem pretresli na razširjeni seji občinskega sveta ZZS Kranj, ki so se je udeležili tudi najvišji predstavniki drugih občinskih organizacij in občinske skupščine. Sklepna ugotovitev je bila, da imamo samoupravljanje lepo zakonsko urejeno in, da so dani vsi formalni pogoji za razvoj samoupravnih odnosov. Toda resnica o razvoju samoupravnih odnosov v združenem delu, je precej drugačna, kot je tista, ki jo vidimo z najrazličnejših forumov. Res je, da smo že veliko dosegli, da se razvoja ne da ustaviti in, da se kolo napredka vse hitreje vrti, vendar smo še daleč od tega, da bi se delavec povsod počutil gospodar svojega dela; da bi povsod upravljal z rezultati svojega dela in, da bi si zato prizadeval za boljše gospodarjenje. Smo še tudi daleč od tega, da bi bili vsi delavci nagrajevani po delu.

Prav to pa so naloge sindikatov, ki so bile sprejete na kongresu. Da bi jih lahko uresničili, morajo zaživeti osnovne organizacije v vseh TOZD in večjih delovnih enotah.

L. Bogataj

Fotografije: J. Zaplotnik

Šolski center Radovljica

Radovljica – V šolskem letu 1978 in 1979 se v šolskem centru Radovljica šola v poklicni kovinarski šoli 53 učencev, v Gostinski šoli na Bledu 201, na ekonomski srednji šoli v Radovljici 179 in na pedagoški gimnaziji 63 učencev. Medtem ko obiskujejo pedagoško gimnazijo in ekonomsko šolo večinoma učenci iz radovljiške občine, je na poklicni kovinarski šoli 11 odstotkov iz območja občine Murska Sobota in 7 odstotkov iz Bosne in Hercegovine. V gostinski šoli je 62 odstotkov učencev iz radovljiške in jeseniške občine, 28 odstotkov iz drugih republik in 6 odstotkov iz Murske Sobote.

JR

Enotna merila za določanje osebnih prejemkov funkcionarjev

Osebni dohodki in drugi osebni prejemki delegatov ter voljenih in imenovanih funkcionarjev doslej v naši republiki niso bili enotno opredeljeni in določeni. Pred nami je osnutek družbenega dogovora, ki bo zagotovil usklajeno samoupravno urejanje na tem področju. V naslednjih dneh bodo osnutek obravnavali vsi udeleženci oziroma podpisniki družbenega dogovora: skupščine družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, pravosodni organi in družbeni pravobranilci samoupravljanja. Dogovorili se bodo za skupna načela in merila za opredeljevanje funkcij in njihovo družbeno vrednotenje oziroma zahtevnost del in nalog ter na tej osnovi za določanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov funkcionarjev. Družbeni dogovor bo osnova za nadaljnje samoupravno sporazumevanje istovrstnih organov, organizacij in skupnosti.

Z družbenim dogovorom bodo opredeljene funkcije, za katere bodo veljala enotna načela in merila, v nadaljnjem samoupravnem sporazumevanju pa jih bodo udeleženci razvrstili glede na družbenopolitično vlogo, pomen in odgovornost, zahtevnost ter obseg del in nalog. Izhodiščno bo ovrednotenje najodgovornejše naloge. Upoštevana bo tudi specifičnost posameznih področij oziroma funkcij, uspešnost opravljenih del in nalog ter minulo delo. Zneski se bodo usklajevali z rastjo družbene produktivnosti dela. Poleg osebnih dohodkov funkcionarjev predvideva družbeni dogovor na področju drugih osebnih prejemkov le urejanje povračila stroškov prenočevanja v primerih, ko funkcionar predstavlja organ, organizacijo oziroma skupnost. Drugi osebni prejemki delegatov ter voljenih in imenovanih delegatov naj bi se še naprej določali po samoupravnih splošnih aktih delovnih skupnosti, kjer ti opravljajo svojo funkcijo. Družbeni dogovor pa ureja tudi področje osebnih prejemkov funkcionarjev, ki le del svojega delovnega časa opravljajo svojo funkcijo in tistih, ki svojo funkcijo opravljajo nepoklicno. Slednjim se za opravljeno delo lahko prizna nagrada, izjemoma pa tudi mesečno nadomestilo za opravljanje funkcije.

M. Volčjak

Sprememba sklica seje kamniške skupščine

Delegati družbenopolitičnega zbora se bodo sestali v ponedeljek, 20. novembra, ob 16. uri, skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa bo v torek, 21. novembra, ob 16. uri. Sprememba je nastala zaradi tehničnih težav pri tiskanju Kamniškega občana in s tem tudi delegatske priloge Obvestila, v kateri bo objavljeno gradivo za seji. Točke dnevnega reda niso spremenjene, dodatno bodo delegati razpravljali še o predlogu odloka o spremembi letošnjega občinskega proračuna in o predlogu družbenega dogovora o financiranju nakupa poslovnih prostorov za Sodišče združenega dela v Ljubljani.

V. M.

Stražišče pred novo akcijo

Referendum o samoprispevku za asfaltiranje stražiških ulic in potov pred tremi leti je izredno dobro uspel. Čeprav se rok plačevanja samoprispevka še ni iztekel, je nad 95 odstotkov programa že uresničenega, kar je izjemen dosežek krajevne skupnosti in njenih ljudi, prepričanih da je mogoče napredovati le z vključevanjem v razreševanje krajevne problematike in ne čakati na dobro voljo drugih.

Ko je zaceljena ena rana, se zdaj odpre druga. Tudi v Stražišču je tako. Zaceljena rana so krajevne ceste, sveža pa dom Svobode. Krajani so v posebni anketi, izvedeni ob zadnjih volitvah, navajali, da sedaj dom Svobode daleč prednjači pred drugimi krajevnimi problemi. Predolgo se že vleče popravilo in premalo učinkovite so bile dosedanje akcije, zato se je svet krajevne skupnosti lotil akcije znova in širše ter izbral odbor za uresničitev te naloge. Program, s katerim soglašajo vodstva družbenopolitičnih organizacij in društev, o njem pa so se ta teden izrekali tudi na zborih krajanov, predvideva ureditev doma krajevne skupnosti, v katerega bo vključen sedanji moderniziran dom Svobode in na novo zgrajena večnamenska dvorana za družbenopolitično, kulturno, športno in drugo družbeno dejavnost. Le tako bo mogoče rešiti sedanji dom in kraj obogatiti z dodatnim prostorom, vsestransko uporabnim. 18 milijonov dinarjev bi terjalo oboje, od tega 4 milijone popravilo doma Svobode in 14 milijonov gradnja večnamenskega prostora. Za uresničitev tega cilja se v Stražišču odločajo za nov samoprispevek. Referendum naj bi bil 17. decembra, samoprispevek pa bi plačevali tri leta in zbrali 7 milijonov ali 40 odstotkov potrebne vsote. Samoupravne interesne skupnosti in družbenopolitična skupnost bi prispevali 10,3 milijona dinarjev, razliko pa bi pokrili prostovoljno delo in prispevki.

– jk

V pripravah na volitve v organe Socialistične zveze povsod poudarjamo pomembnost še čvrstejšega povezovanja in delovanja delegatov, poudarjamo vlogo Socialistične zveze in njenih organov, vse do uličnih odborov in hišnih svetov. Zavzemamo se za plodnejše delo, za dosledne akcije in za plodno nadaljnje delo.

Zbor občanov na hodniku

Ni dvoma, da v krajevnih konferencah Socialistične zveze ne bodo poskrbeli, da bi v krajevni samoupravi delovali ljudje, ki so sposobni in voljni delati in ki so že do zdaj dokazali, da se zavzemajo za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov. Tudi ni dvoma, da ne bi delali vsi krajani in delovni ljudje in si prizadevali, da se njihovi interesi, želje in hotenja čimprej uresničijo. Vendar pa se domala povsod pojavljajo skoraj nerešljivi prostorski problemi, ki niti niso tako nepomembni, če jih spoznamo in občutimo.

Posebno v velikih stanovanjskih soseskah, v velikih krajevnih skupnostih, ki se še niso reorganizirale v več manjših, poudarjajo, da bo moralo predvsem zaživeti delo po vaških odborih in soseskah. Vsebina dela teh odborov naj bi bila smelejša in učinkovitejša, kar bi tudi lahko bila, ko se ne bi stalno srečevali s prostorskimi problemi: kje naj bi se shajali na nujnih sestankih, kje naj bi se dogovarjali, ko pa v vsej stolpnici ali bloku ni razen hodnika niti enega samega prostora, kjer bi se lahko sešli? Še krajevne skupnosti same so več ali manj v pretesnih in nefunkcionalnih prostorih, še krajevne skupnosti same imajo ob zborih volivcev nemalo težav, kam z občani in delovnimi ljudmi?

Prav gotovo se predsedniki hišnih svetov kaj kmalu naveličajo, da bi svoje lastne stanovanjske prostore odstopali za sestanke in dogovore in prav zaradi prostorskih problemov marsikje nujno šepa samouprava. Danes je samoupravno življenje v krajevnih skupnostih tako zelo razgibano, da bi se zares morali konkretno pomeniti o problemih prostorov, kajti drugače bo od odločanja in dogovarjanja ostalo malo in premalo.

Ena izmed rešitev problema je vsekakor v dosledni akciji in v dogovorih s stanovanjskimi skupnostmi, z investitorji, ki bodo v prihodnje morali upoštevati tudi nujne prostore za krajevno samoupravo. Nevzdržno že postaja, da ob načrtovanjih in projektiranju zanemarjajo zahteve in potrebe, ki se sicer v praksi nakazujejo že na vsakem koraku. Tudi stanovanjska politika mora v korak z vedno bolj razvejano krajevno samoupravo in ji zagotoviti vsaj najnujnejše za njeno delo, za delovanje vseh organov krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Prostori v stanovanjskih soseskah, namenjeni samoupravljanju in združevanju krajanov in občanov, pač ne bi smeli predstavljati samo stroškov, temveč nujno potrebo in zahtevo današnjega družbenopolitičnega življenja.

D. S.

Ugodna rast industrijske proizvodnje

V treh četrtletjih so v škofjeloški občini zabeležili ugodno rast industrijske proizvodnje, izvoz in uvoz pa sta pod planom – Največji proizvajalec so LTH, več kot lani v enakem času pa so naredili v Jelovici, Alplesu in Iskri Železniki

Septembra so industrijske delovne organizacije v škofjeloški občini naredile za 497 milijonov dinarjev izdelkov ali za 17 odstotkov več kot septembra lani ali kar za 9,6 odstotka več kot avgusta letos. Septembrska proizvodnja je bila obenem za dobrih 31 odstotkov večja od poprečne mesečne proizvodnje lani.

V devetih mesecih je vrednost proizvodnje narasla na skupno 3.871,000.000 dinarjev; kar je za 5,8 odstotka več ko v treh četrtletjih lanskega leta. Plan proizvodnje je letos dosežen do konca septembra 72-odstotno. V enakem obdobju lanskega leta pa je bil plan dosežen že do treh četrtin, ob koncu leta pa je bil za 5 odstotkov presežen. Kljub temu pa v Škofji Loki ocenjujejo, da bo plan letos dosežen brez večjih odstopanj, s tem, da se bo industrijska proizvodnja letos v primerjavi z lanskim letom povečala za 21 do 22 odstotkov.

Največ naredi sedem od triindvajsetih industrijskih delovnih organizacij, saj so naredile za skoraj 69 odstotkov vrednosti celotne proizvodnje v občini. Vrstni red največjih pa se je nekoliko spremenil. Več kot lani so naredili Jelovica, Alples in Iskra Železniki, proizvodnjo pa sta zmanjšali Gorenjska predilnica in Alpina. LTH pa ostajajo še vedno največji proizvajalec. Pri oceni porasta vrednosti proizvodnje je treba upoštevati tudi cene, ki so bile letos v poprečju za 10 odstotkov višje.

Izvoz pa je po pretečenih treh četrtletjih pod planom. Septembra so delovne organizacije izvozile za 3,4 milijona dolarjev blaga. To je za dobrih 24 odstotkov več kot v lanskem septembru, za slabih 22 odstotkov več kot avgusta in za 27,6 odstotka več kot znaša lanskoletni poprečni mesečni izvoz.

Tako je v desetih mesecih izvoz porastel na 26 milijonov dolarjev, kar je 80,7 odstotka izvoza lani. Letni plan pa je dosežen le s 63,5 odstotka. Iz tega v Škofji Loki sklepajo, da letošnji plan izvoza ne bo dosežen. Od lanskega leta naprej se je poslabšala tudi struktura izvoza, saj se je kar za osem odstotkov znižal izvoz na konvertibilno področje in za tri odstotke v dežele v razvoju. Vse na račun povečanega izvoza za klirinške valute.

Septembrski uvoz je bil za 14 odstotkov večji od poprečnega lanskoletnega uvoza, vendar pa za 10 odstotkov manjši od uvoza lanskega septembra in za 13,3 odstotka manjši od uvoza avgusta. Tako je v devetih mesecih doseženi uvoz znašal 24,8 milijona dolarjev, kar je za 2 odstotka več kot v devetih mesecih lanskega leta. Plan uvoza za letos je bil dosežen 65-odstotno.

Na podlagi gibanj lani predvidevajo, da bo vrednost proizvodnje v škofjeloški občini letos dosegla vrednost 5,5 milijarde dinarjev, kar je za 21 do 22 odstotkov več kot lani. Če bo izvoz naraščal v zadnjih treh mesecih podobno kot lani, naj bi do konca leta prodali na tuje za 34,5 milijona dolarjev izdelkov, kar je za 7 odstotkov več kot lani, obenem pa bi kupili na tujem za 35 milijonov dolarjev, kar je za odstotek ali dva več kot lani. Tako se bo zunanjetrgovinska bilanca občine do konca leta predvidoma poslabšala, vendar bo zunanje trgovinski primanjkljaj manjši kot v preteklem letu.

Glede na plan se ugodno razvija le industrijska proizvodnja, medtem ko v doseganju drugih planskih ciljev zaostajajo. Velja pa ob tem poudariti, da je vsako leto zadnje četrtletje »najmočnejše«.

L. Bogataj

15 let Knjigoveznice in tiskarne Radovljica

Radovljica – Kolektiv Knjigoveznice in tiskarne Radovljica praznuje letos 15-letnico ustanovitve svoje delovne organizacije. Slovesnost ob jubileju bodo pripravili 8. decembra. Ob tej priložnosti bodo seznanili javnost in poslovne sodelavce iz Slovenije s svojimi uspehi, ki jih bodo objavili v posebnem katalogu. Knjigoveznica je ob ustanovitvi štela devet delavcev, danes pa jih je zaposlenih 46. Iz majhne delavnice so zrasli novi objekti z najbolj sodobnimi tiskarskimi in knjigoveškimi stroji, s čemer so se uvrstili med kvalitetne izvajalce teh storitev v Sloveniji. Za naložbo v izgradnjo objektov in nabavo strojev so vložili več kot 5 milijonov dinarjev iz lastnih sredstev.

JR

Daljinsko upravljani gorenjski vlaki

Pred dnevom republike bo z vključitvijo daljinskega upravljanja prometa iz centralne postavljalnice Ljubljana sklenjena popolna avtomatizacija gorenjske železniške proge

Enotirna proga Ljubljana – Jesenice v skupni dolžini 65 km, je ena najbolj obremenjenih in važnih prog na področju Železniškega gospodarstva Ljubljana in celotne mreže jugoslovanskih železnic. Je magistralna proga in povezuje prek drugih prog jugoslovanskih železnic srednjo Evropo z Bližnjim vzhodom. Proga je bila elektrificirana leta 1958 in s tem usposobljena za večje hitrosti in za vleko težjih vlakov. Bila je tudi usposobljena za večje osne pritiske, to je za večje obremenitve in hitrosti in za postavitev stabilnih naprav elektro vleke, to je električnih napajalnih postaj in za vgraditev signalno varnostnih naprav. Vzdolž proge je bil položen nov 38-parni progovni kabel in poseben energetski kabel za potrebe avtomatizacije prometa na postajah in za telekomunikacijske zveze med postajami in železniškimi avtomatskimi centralami.

Nove sodobne signalno-varnostne in telekomunikacijske naprave imajo na železnici izredno važno vlogo, saj zagotavljajo večjo varnost prometa, večjo propustnost in prevozno moč postaj in proge, povečanje hitrosti vlakov, zmanjšanje števila prometnega osebja in s tem zmanjšanje tako imenovanega »človeškega faktorja nezanesljivosti« in manjše stroške poslovanja.

Modernizacija signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav na področju Železniškega gospodarstva Ljubljana je potekala postopno in se je začela v Ljubljani z rekonstrukcijo postaje, izgradnjo otočnih peronov in nove centralne postavljalnice na Vilharjevi cesti za upravljanje prometa iz centralnega mesta. Delo se je nato nadaljevalo na magistralni progi Ljubljana – Jesenice in nato na drugih progah cestnega križa Slovenije.

Sedaj so vse postaje na magistralni progi Ljubljana – Jesenice v celoti opremljene s sodobnimi elektrorelejnimi signalno-varnostnimi napravami, ki jih je izdelala Iskra. Omogočajo, da vlakovni odpravnik sam električno postavlja popolno prometno zavarovanje in signalizirane vozne poti za vožnjo vlakov na postajah kar s komandne mize v prometnem uradu.

L. Bogataj

FILBO v novih prostorih

Bohinjska Bistrica – Delovna organizacija FILBO Bohinjska Bistrica, ki se ukvarja z izdelovanjem filtrov, filtrskih sistemov in z izdelki za pnevmatski transport, se je že pred leti odločila, da zgradi v Bohinjski Bistrici pod železniško postajo novo proizvodno halo. S tem bi razširila svojo proizvodnjo in si zagotavljala hitrejši in prodornejši nastop na tržišču.

Za zdaj delajo še v starih prostorih, kmalu pa se nameravajo preseliti v novo proizvodno halo, ki je že zgrajena in pripravljena za poskusno obratovanje. Načrtujejo pa obenem tudi že izgradnjo druge faze, ureditev prostorov za toplo prehrano, ogrevanje, energetsko postajo, tako, da bi delavci delali v novih delovnih prostorih nemoteno in v boljših delovnih razmerah. S tem pa nova proizvodna hala, ki je tudi za Bohinjsko Bistrico precejšnja pridobitev, še ne bo dokončno zgrajena, saj v tretji fazi predvidevajo že gradnjo 2220 kvadratnih metrov pokritih površin, ki naj bi jih postopoma opremili.

Nova hala in nadaljnja dela pa so precejšnja investicija, ki jih delovna organizacija FILBO sama ne bo zmogla, zato se pripravljajo na združevanje sredstev oziroma na povezovanje z LIP Bled in na ustanovitev temeljne organizacije združenega dela filtracijskih naprav in transportne tehnike. Referendum bodo pripravili še letos decembra ali v prvih mesecih prihodnjega leta, ko se bodo na osnovi analize o upravičenosti nadaljnje investicije odločali o povezovanju in medsebojnem sodelovanju.

D. Sedej

Izgube v gospodarstvu

Jesenice – Na torkovi seji izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine so člani med drugim obravnavali tudi informacijo o izgubah v gospodarskih organizacijah občine Jesenice v devetih mesecih letošnjega leta. Gradivo za razpravo je pripravil oddelek za gospodarstvo, plan in finance pri skupščini občine Jesenice.

Kot so po pregledu devetmesečnih poslovnih rezultatov gospodarskih organizacij v jeseniški občini ugotovili sestavljavci informacije, znašajo skupne izgube 103,742.531 dinarjev. To pomeni, da so se glede na polletne rezultate povečale za 78 odstotkov, čeprav je v prvem polletju poslovalo z izgubo 6 organizacij združenega dela, zdaj pa le 3 temeljne organizacije. Iz pregleda rezultatov poslovanja v devetih mesecih letošnjega leta je razvidno, da so sklenile poslovanje z izgubo Železarna Jesenice – TOZD Hladna valjarna Bela, Kompas – TOZD Hoteli Kranjska gora in SGP Gradbinec Jesenice – TOZD Družbeni standard.

Hladna valjarna Bela je kljub sprejetim ukrepom za zmanjšanje poslovne izgube v 3. četrtletju poslovala slabše kot v prvem polletju letošnjega leta. Osnovni problem je bilo pomanjkanje toplo valjanih trakov iz domačega jekla. Zaradi zaostankov je pritisk kupcev precejšen. Zato morajo glede na njihove zahteve spreminjati proizvodne programe, kar vpliva na obseg in stroške proizvodnje, prav tako pa tudi na stanje proizvodnih naprav, predvsem peči v linijah.

Kompas – TOZD Hoteli Kranjska gora izkazuje v devetih mesecih precej manjšo izgubo kot v prvem polletju. Vendar, zaradi slabe zasedenosti hotelov v zadnjih treh mesecih se bo izguba do konca leta še povečala.

SGP Gradbinec – TOZD Družbeni standard ima izgubo zaradi neurejenega plačevanja stroškov prehrane drugih temeljnih organizacij združenega dela.

Poročevalec nadalje ugotavlja, da izguba, analizirana z vidika celotnega gospodarstva, ni pereča. Bolj zaskrbljujoč pa je odnos delovnih organizacij z izgubo do izvajanja sprejetih ukrepov in proporočil za odpravljanje izgub. V teh delovnih organizacijah namreč ne izpolnjujejo določil zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, zato pa je oteženo tudi analiziranje njihovih ukrepov za odpravljanje izgub.

Izvršni svet je po razpravi o informaciji sklenil, da mora oddelek za gospodarstvo, plan in finance jeseniške občinske skupščine preveriti, zakaj v gospodarskih organizacijah, ki poslujejo z izgubo, ne uresničujejo zakonskih določil. Obenem je tudi poudaril, da se mora odgovorni upravni organ v vseh primerih kršitve zakonskih določil lotiti tudi predpisanih sankcij.

S. SAJE

● V premislek

Da le zida, drugo me ne briga

O zdomcih in položaju naših delavcev v tujini veliko govorimo in pišemo in tudi veliko smo že naredili. Z večino evropskih držav imamo sklenjene konvencije o zdravstvenem in pokojninskem zavarovanju zdomcev, organiziramo šole za njihove otroke, podpiramo društva, skrbimo za njihovo obveščanje in povezanost z domovino itd.

Pri vsem tem pa pozabljamo na naše »domače« zdomce, na delavce, ki prihajajo za delom v Slovenijo iz manj razvitih krajev. Zlasti so v težkem položaju gradbeni delavci. Res imamo povsod sklenjene samoupravne sporazume o minimalnih življenjskih in delovnih pogojih delavcev, vendar bi lahko z lučjo iskali delovne organizacije, ki sporazum izpolnjujejo. Menda zato posebej ne govorimo o položaju delavcev iz drugih republik, pa naj bodo začasno ali za vedno na delu v Sloveniji, ker so za vse nas pravice enake in imamo vsi enake možnosti, da z delom dosežemo, kar želimo in potrebujemo.

Kot pa so opozorili gorenjski delegati za zvezni kongres jugoslovanskih sindikatov in predsedniki občinskih svetov ZZS Gorenjske, ki so se zbrali na sestanku pretekli teden, ne bomo mogli mimo pojava, ki nam ni v čast in ni več redek tudi na Gorenjskem. Ob velikih naročilih investitorjev in pospešeni stanovanjski gradnji gradbena podjetja ne morejo dobiti dovolj delavcev, da bi lahko zadostila vsem naročilom. Zato so kar dobrodošli razni »gazde«, ki so kaj hitro »zavohali« našo žejo po »ceneni delovni sili« in so iz Kosova in Makedonije pripeljali cele skupine delavcev. Po 10, 20 ali celo 30 jih dela pod »komando« enega. Doma imajo menda urejeno tako, da imajo vsi družinski člani od študentov pa do matere-gospodinje prijavljeno obrt in tako lahko zaposlijo vsak po pet delavcev.

Pri nas pa enostavno ponudijo »svoje usluge« gradbenim podjetjem, ki jih rade volje sprejemajo. Za uro delavca odštejejo »gazdi« po 60 dinarjev in ker delavci niso nikjer prijavljeni, lahko te izdatke poravnajo na račun materialnih stroškov. Delavec dobi 20 ali 30 dinarjev, drugo gre v žep »gazde«. Poleg tega delavec ne sme biti ne bolan, ne sme se ponesrečiti in ne more računati na pokojnino.

Takšne prakse se menda poslužujejo vsa gradbena podjetja na Gorenjskem in kot so poudarili delegati, ker ta pojav mirno gledamo, enostavno podpiramo najbolj grobo kapitalistično izkoriščanje. Zato bo nujno potrebno, da sindikati takoj sprožijo politično akcijo in stopijo na prste vsem, ki izkoriščajo velike potrebe po gradbenih delavcih. To je »gazdam« in gradbenim podjetjem.

L. Bogataj

Boljše nagrajevanje novatorstva

Jesenice – Eden od pogojev za uspešen razvoj novatorstva in izumiteljske dejavnosti je tudi ustrezna materialna stimulacija novatorjev. Zato zakon o združenem delu in sprejeta sindikalna lista še posebej zavezujeta delovne organizacije, da morajo v svojih samoupravnih sporazumih o inovacijah uveljaviti taka merila, ki bodo vsakega delavca čimbolj spodbujala k novatorski dejavnosti.

Osnova za odmero posebnega nadomestila, ki po veljavnih predpisih pripada vsakemu avtorju inovacije, je letna gospodarska korist od novatorstva in izumiteljske dejavnosti. Dosedanja praksa je v jeseniški železarni pokazala, da imajo več kot polovico takih inovacij, ki izkazujejo letno med 50.000 in 500.000 dinarji gospodarske koristi. Ker je prejšnja lestvica za odmerjanje nadomestil v poprečju omogočala le od 2,5 do 3-odstotne nagrade glede na letne gospodarske koristi od inovacij, so železarji sklenili izboljšati nagrajevanje novatorstva in izumiteljske dejavnosti. Tako so v vseh temeljnih organizacijah jeseniške železarne razpravljali o predlogu dopolnitev samoupravnega sporazuma o inovacijah. Predlog so najprej potrdili njihovi delavski sveti, zatem pa še delavski svet sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne. V skladu s sprejetimi dopolnili so v vseh delovnih organizacijah te sestavljene organizacije novembra pričeli obračunavati posebna nadomestila za novatorje po novi, višji lestvici. Le-ta v poprečju omogoča nagrajevanje inovacij s 4 do 5-odstotnimi nadomestili glede na letne gospodarske koristi od inovacij. Bolj razumljiva in natančna pa je tudi nova razpredelnica za določanje faktorja ustvaritvene sposobnosti.

V železarni Jesenice so prepričani, da se bo z izboljšanjem materialne stimulacije novatorjev inventivna dejavnost v prihodnosti še hitreje razvijala kot doslej. To je tudi osnovni namen sprejetih dopolnil k samoupravnemu sporazumu o inovacijah, saj v železarni želijo, da bi pri prizadevanjih na tem področju sodeloval vsak delavec.

S. Saje

VPADNICA DOBILA FINI ASFALT – Tržiška vpadnica od tovarne Peko do križišča s cesto proti Križam je ta teden dobivala fino asfaltno prevleko in kot kaže, bo njenim graditeljem le uspelo, da bodo delo na njej končali do dneva republike. (H. J.) – Foto: J. Zaplotnik

4

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

4. seja skupščine Skupnosti za zaposlovanje Kranj bo v četrtek, 7. decembra, ob 12. uri v prostorih Skupščine občine Kranj, soba št. 16.

Dnevni red

Delegati bodo na seji obravnavali med drugim:
- zaposlenost in zaposlovanje v devetih mesecih letos na Gorenjskem
- program poklicnega usmerjanja v osnovnih in posebnih šolah ter srednjih šolah
- poročilo o izvajanju zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov
- razprava o predlogu usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem
- sprejem aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana zaposlovanja za leto 1979
- sklep o ustanovitvi medobčinske skupnosti za zaposlovanje
- sklep o ustanovitvi strokovne službe
- Samoupravni sporazum o ustanovitvi Zveze skupnosti za zaposlovanje SRS

V torek, 5. in sredo, 6. decembra, pa bodo z enakim dnevnim redom skupščine enot v Radovljici, Kranju, Tržiču, Škofji Loki in na Jesenicah.

Zaposlenost in zaposlovanje v letošnjih devetih mesecih

Na Gorenjskem je bilo v letošnjem tričetrtletju poprečno zaposlenih 77.224 delavcev, od tega 47 odstotkov žensk. V gospodarstvu je bilo zaposlenih 87 odstotkov delavcev, v družbenih dejavnostih pa 11 odstotkov, ostalo pa so delavci z lastnimi proizvajalnimi sredstvi. Z analizo o zaposlenosti v tem obdobju je bilo ugotovljeno, da je na Gorenjskem porasla zaposlenost za 2,7 odstotka, kar je skoraj enako planirani stopnji rasti zaposlenosti v regiji ter je pod planirano stopnjo zaposlenosti z resolucijo v republiki. V gospodarstvu je zaposlenost narasla za 2,3 odstotka, in sicer več v trgovini, gostinstvu in finančno-tehničnih ter poslovnih storitvah. V negospodarstvu pa je zaposlovanje naraslo za 5,6 odstotka, predvsem v zdravstvu in socialnem varstvu. Vendar pa gre kljub večjemu relativnemu kazalcu za manjše število delavcev.

Glede nezaposlenosti v tem obdobju ni bilo večjih sprememb, saj ostaja nezaposlenih le malo delavcev – poprečno 760, kar je 0,8 odstotka vseh zaposlenih. Poprečna nezaposlenost je za 11 odstotkov nižja kot v lanskem letu. Pravice iz socialne varnosti je imelo 72 nezaposlenih, 262 pa je imelo pravico do zdravstvenega varstva.

V tem obdobju se je na novo zaposlilo 3162 delavcev, od tega 34 odstotkov iz šol, 18 odstotkov iz delovnih rezerv in 47 odstotkov iz drugih krajev in republik. Izobrazbena struktura novozaposlenih je bila razmeroma nizka, saj je bilo med njimi kar 66 odstotkov nepriučenih in priučenih delavcev, 4 odstotke pa je imelo višjo in visoko šolo. Število novozaposlenih delavcev je v primerjavi z lani nižje za 5 odstotkov.

Novih prostih delovnih mest je bilo v devetih mesecih evidentiranih 3534. Podatek predstavlja dejansko razširjeno reprodukcijo glede na kadre. Med njimi je bilo 56 odstotkov del ozkega profila, 6 odstotkov pa za naloge višje in visoke stopnje.

Kratkoročna analiza pa je pokazala, da so te značilnosti po posameznih občinah nekoliko različne.

Poročilo izvršnega odbora

Izvršni odbor Skupščine skupnosti za zaposlovanje Kranj se je med 3. in 4. sejo Skupščine trikrat sestal. Med pomembnejšimi obravnavami je treba omeniti pripombe in dopolnitve na izvajanje priporočil in sklepov za reševanje problematike zaposlovanja v SR Sloveniji, obravnavo družbenega dogovora o izvajanju skupščinske politike, razpravo o predlogu usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem in drugo.

Izvršni odbor je obravnaval tudi potočilo o izdelavi aneksov k temelju plana za naslednji dve leti, potrdil informacijo o ustanavljanju občinskih skupnosti za zaposlovanje; sprejel je predlog ukrepov in stališč za prezaposlitev 157 delavcev Konfekcije Mladi rod Kranj.

Na zadnji seji pa je Izvršni odbor med drugim razpravljal o osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana za naslednje leto za občino Kranj. Prav tako je obravnaval predlog pravilnika o pogojih in postopkih za pripravo delavcev za zaposlitev.

DOGOVORIMO SE

Poklicno usmerjanje

Napačna poklicna odločitev prizadene tako posameznika kot tudi družbo, zato si je treba vsekakor prizadevati, da bo poklicno zavoženih poti kar najmanj. Del družbene skrbi za poklicno usmerjanje je poverjeno skupnostim za zaposlovanje. Program poklicnega usmerjanja v osnovnih šolah, posebnih osnovnih šolah in srednjih šolah bodo obravnavali tudi delegati na skupščinah skupnosti za zaposlovanje.

Da je poklicno usmerjanje še kako pomembno, najbrž ni potrebno še kaj dodatno prepričevati. Že samo to, da se na višje in visoke šole vsako leto vpiše veliko študentov, vendar pa jih kar okoli 40 odstotkov po prvem letu že odneha, kaže na to, da so poklicna prizadevanja eno, želje pa so drugo. Razen tega že nekaj let opažamo velik beg študentov ob delu iz proizvodnih poklicev v družboslovna, nič drugače ni z diplomati srednjih strokovnih šol. Zaradi takih pojavov se razkorak med šolanjem in kadrovskimi potrebami združenega dela iz leta v leto poglablja.

OSNOVNA ŠOLA

Prizadevanja poklicnega usmerjanja se začno že zgodaj, najpozneje pa v osnovni šoli, kjer bi moral učenec domala pri vsakem predmetu spoznavati svoje sposobnosti in nagnjenja za bodočo poklicno usmeritev.

Program poklicnega usmerjanja na osnovnih šolah v letošnjem letu je dokaj obširen. Za informiranje in prosvetljevanje je v načrtu več predavanj tako za učence kot njihove starše. Organizirano bo več ekskurzij, nagradni natečaj o poklicni problematiki, učencem bodo na voljo razne brošure, prospekti in letaki. Seveda pa le informiranje ni dovolj. Treba je spoznati učenčevo osebnost, okolje, v katerem živi, šolsko uspešnost ter nagnjenja in tudi težave, ki bi ga lahko ovirale ob poklicni odločitvi. Za vse dileme pa so učencem na voljo poklicni svetovalci. Med letom pa bo zbranih tudi veliko podatkov za študijske in raziskovalne zaključke.

SREDNJE ŠOLE

Osnovni cilj poklicnega usmerjanja na srednjih šolah je pripraviti učence na izbiro študija ter jih obenem seznanjati na možnosti študija iz dela in ob delu. Predvsem pa je potrebno zmanjšati osip pri nadaljevanju študija, uskladiti namere s srednjeročnimi in dolgoročnimi potrebami združenega dela ter še posebej upoštevati pri tem sedanje neugodno razmerje med tehničnimi in netehničnimi poklici. Prizadevati pa si je tudi treba za večje odločanje mladih za pedagoške in vojaške poklice. Poklicno usmerjanje v srednjih šolah pa se začenja že v osnovnih, zato nikakor ni odveč zahteva po pravočasnih vpisnih pogojih ob upoštevanju obilice podatkov, ki se jih o vsakem učencu zbere v osnovni šoli.

ŠOLE S PRILAGOJENIM PREDMETNIKOM IN UČNIM NAČRTOM

Tudi učence teh šol, kot sedaj imenujemo nekdanje posebne osnovne šole, je treba s poklicnim usmerjanjem temeljito in vsestransko pripraviti na izbiro poklica oziroma na izbiro delovnih nalog po osnovnošolski obveznosti. Za te učence je še posebej važna posamična obravnava, ki naj odkrije sposobnosti in nagnjenja, ki so jih učenci med šolo še posebej razvijali. Te sposobnosti so realna osnova za kasnejše uspešno poklicno delo. Še bolj kot za učence drugih šol velja posebno pozornost posvetiti tudi staršem. Večji del nalog poklicnega usmerjanja opravijo sicer šole same, vendar pa jim skupnosti za zaposlovanje lahko nudijo strokovno pomoč pri dejavnostih, ki jih same ne zmorejo.

Razen predavanj in ekskurzij bodo učenci seznanjeni, prav tako pa tudi njihovi starši, z možnostmi vključevanja v šolanje in delo po zaključku osnovnošolske obveznosti. Prav tako kot za druge učence bo tudi za učence teh šol na voljo tudi posamična obravnava s strokovnjaki, kar naj vsekakor zagotovi kar najboljšo izbiro za primerno poklicno delo.

Usposabljanje in zaposlovanje invalidov

Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb velja od 1. januarja 1977. V tem času se je Skupnost za zaposlovanje, ki je po zakonu določena kot eden osnovnih izvajalcev, po svojih možnostih vključila v razreševanje te problematike, ni pa manjkalo tudi precej nerazrešenih vprašanj.

Že samo financiranje te nove dejavnosti Skupnosti je v začetku zavrlo hitrejše lotevanje nalog s tega področja, saj je bilo dogovarjanje o sredstvih zaključeno šele v avgustu lani. Glede na to, da je bila to povsem nova dejavnost, je bil sprejet poseben operativni program, ki je zajemal tele naloge: ustrezna kadrovska zasedba, imenovanje strokovne komisije I. stopnje, pregled že evidentiranih oseb, ki naj bi jih zakon zajel, informativni posveti, seminarji za člane komisije in delavce Skupnosti ter izdelava programa dela.

Prav zdaj je v delu študija o stanju in problematiki invalidov na Gorenjskem, medtem ko je že bila narejena posebna naloga o tem v kranjski občini. Študija naj bi dala odgovor glede ustanovitve rehabilitacijskega centra in njegove usmeritve v gorenjski regiji. V anketi, ki je že bila izvedena med vsemi delovnimi organizacijami na Gorenjskem, je bilo treba ugotoviti razpoložljiva delovna mesta in možnosti zaposlovanja invalidnih oseb. Trditev, da združeno delo ni pokazalo ničesar razen pripravljenosti vključevanja v to dejavnost, ki jo nalaga zakon, bi bila preveč poenostavljena. Med vzroki, da se doslej še ni kaj bistveno premaknilo, je predvsem v nepoznavanju novega zakona, vsekakor pa tudi to, da imejo delovne organizacije same tudi probleme s primerno zaposlitvijo svojih delovnih invalidov. Predvsem pa bo verjetno težko spremeniti miselnost, da zakon rešuje socialne probleme, ne pa da omogoča ustrezno usposobljenemu invalidu na ustreznem delovnem mestu tudi delovno učinkovitost. Na Gorenjskem je trenutno le 39 delovnih organizacij, ki so v anketi odgovorile, da so pripravljene izvesti določene spremembe za zaposlitev invalidov.

Koliko je na Gorenjskem invalidnih oseb brez statusa invalida? Po lani izvedenem popisu, izvedle so ga samoupravne skupnosti socialnega varstva, je takšnih oseb 353: v Kranju je 172 nezaposlenih invalidnih oseb, ki bi lahko pridobile status invalida, v Škofji Loki 66, v Radovljici 86, v Tržiču pa 29. Večina evidentiranih oseb nima delovnih izkušenj, in tudi še ni bila zaposlena, opravljali so predvsem razna kmečka dela. Večina je tudi invalidna zaradi poškodb od rojstva, sledijo pa vzroki kot so: nesreče pri delu, prometne nesreče in tudi poškodbe zaradi poklicnega obolenja. Socialno stanje teh oseb je slabo. Po mnenju popisovalcev bi bile te osebe še sposobne opravljati razna dela, vendar pa jim je pred zaposlitvijo potrebna ustrezna poklicna rehabilitacija: praktično delo na ustreznem delovnem mestu, praktično delo ali izučitev poklica v invalidski delavnici, usposabljanje v zavodih za usposabljanje invalidnih oseb, pridobitev strokovne izobrazbe in usposobljenosti po načelih in merilih za izobraževanje odraslih in končno tudi šolanje na ustreznih šolah.

Doslej je Strokovna komisija I. stopnje, ki jo sestavljajo: dva zdravnika medicine dela, dva socialna delavca, dva tehnologa in rehabilitacijski svetovalec, priznala status invalida 93 osebam: 26 oseb je na usposabljanju v delovnih organizacijah Gorenjske, 17 je že zaposlenih, 22 jih čaka na zaposlitev, 23 bo vključenih v invalidske delavnice pod posebnimi pogoji, kar je prevzelo socialno skrbstvo.

Vendar pa je treba ugotoviti, da je le malo organizacij združenega dela razumelo reševanje invalidske problematike kot vsesplošno družbeno nalogo. Za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb je še kako pomemben pristanek delovne organizacije, da bo sodelovala pri usposabljanju in zaposlitvi invalidne osebe ter tudi pri morebitni adaptaciji delovnega mesta. Strokovna pomoč pri vodenju usposabljanja in sofinanciranje Skupnosti za zaposlovanje pa je zagotovljeno. Doslej so največ pripravljenosti pokazale Železarna Jesenice, Viator Jesenice, Planika Kranj, TOŠC Kranj, KŽK Kranj, Mladi rod Kranj, Jelovica Škofja Loka, Novost Tržič in še nekatere delovne organizacije.

Za uresničevanje nalog zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov je Skupnost za zaposlovanje namenila 5,9 milijona din v letošnjem letu. Doslej pa je bilo porabljeno le 705.890 din predvsem za usposabljanje invalidnih oseb v organizacijah združenega dela ter za delo strokovne komisije. Doslej še niso bila uporabljena sredstva za adaptacije delovnih naprav, prav sedaj pa potekajo dogovori o sofinanciranju adaptacije delovnih mest v KŽK Kranj, Tozd Agromehanika, v Tekstilnem in obutvenem šolskem centru Kranj, v Centru slepih v Škofji Loki, v Železarni Jesenice ter tudi v posebnih osnovnih šolah za delavnice eksternega tipa.

Združitev v Zvezo skupnosti

Delegati Skupščine skupnosti za zaposlovanje bodo obravnavali tudi osnutek Samoupravnega sporazuma o združitvi v Zvezo skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije. Samoupravni sporazum pomeni nadaljevanje združevanja in povezovanja občinskih skupnosti za zaposlovanje v medobčinske skupnosti in republiško; ugotovitveni sklep bo sprejela skupščina Skupnosti na svoji 4. seji. Ustanovitev Zveze skupnosti za zaposlovanje je potrebna zaradi nekaterih nalog, ki jih skupnosti za zaposlovanje skupno izvajajo, pri tem pa je seveda velikega pomena metodološka enotnost in širina nekaterih nalog ter ne nazadnje solidarnost, ki si jo za področje zaposlovanja zagotavljajo delavci v združenem delu.

Ustanovitev strokovne službe

Ko so v organizacijah združenega dela razpravljali o Samoupravnih sporazumih o ustanovitvi občinskih Skupnosti za zaposlovanje Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič ter medobčinske Skupnosti za zaposlovanje Gorenjske, je bilo postavljenih tudi več vprašanj. Najpogosteje so se delavci spraševali, če bo nova samoupravna organiziranost dražja in kako bo organizirana strokovna služba.

Če hočemo doseči, da zaradi nove samoupravne organiziranosti na področju zaposlovanja strokovna služba ne bo bistveno dražja, potem naj bo ta tudi organizirana po načelu smotrnosti, racionalnosti, uspešnosti in ekonomičnosti. To pa bodo dosegli z ustanovitvijo enotne strokovne službe, ki bo organizirana tako, kot je že dosedanja. Torej skupna strokovna služba za vse občinske skupnosti za zaposlovanje in sicer s sedežem v Kranju, z operativnim delom, posredovanjem zaposlitve, poklicnim usmerjanjem in štipendiranjem ter na sedežih enot. Tako rešitev prinaša tudi sklep o ustanovitvi delovne skupnosti, ki je predložen v razpravo.

Predlog programa usmerjenega izobraževanja

Z razpravo o predlogu Programa usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem se tudi Skupnost za zaposlovanje vključuje v javno razpravo, ki je bila pripravljena na pobudo skupščine gorenjskih občin. Strokovna služba Skupnosti za zaposlovanje pa je tudi soavtor pripravljenega predloga. Čeprav je formalni rok javne razprave – 11. november že potekel, pa je proces preobrazbe izobraževanja po osnovni šoli tako dolgotrajen, da bomo o tem še in še razpravljali.

O samem konceptu usmerjenega izobraževanja je bilo že veliko napisanega, poznamo več različnih razlag in pojmovanj preobrazbe. Vsem tem sicer različnim pojmovanjem pa je vsekakor skupno – da namreč mora usmerjeno izobraževanje predstavljati usposabljanje, šolanje za določene smeri znanj in veščin in to takšnih, ki so potrebne celotnemu združenemu delu. Ob sedanji stopnji tehničnega in tehnološkega razvoja in tudi glede na bodoči razvoj morajo tako vrste šol in njihovi programi temeljiti na potrebah, ne pa da so kabinetsko pripravljeni.

Glede na vse te težnje poskuša ta predlog programa uresničiti tisti del programa, ki se nanaša na oblikovanje ustrezne mreže šolskih ustanov oziroma centrov usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem. Šolska mreža predstavlja obenem tudi smotrno delitev dela med izobraževalnimi ustanovami ter izbiro kraja izobrazbene institucije tam, kjer obstajajo možnosti za zaposlitev izšolanih kadrov. Ne nazadnje pa gre pri tem tudi za racionalno uporabo že obstoječih objektov in seveda tudi kadrov, ki že delajo v izobraževalnem procesu.

Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje se v predlogu pojavlja predvsem kot zbiralec in preučevalec kadrovskih potreb, ki naj služijo kot osnova za načrtovanje izobraževanja. Skupščine skupnosti pa bodo v obravnavi posvetile pozornost celotni vsebini predloga, saj se prav v okviru delovnega programa pojavljajo skupne točke med potrebami združenega dela, željami in interesi mladine, ki želi nadaljevati šolanje, ter možnosti izobraževanja v izobraževalnih ustanovah.

Predlog je razdeljen na dva dela: v prvem je pregled izobraževalnih centrov in Delavskih univerz na Gorenjskem s sedanjimi in bodočimi usmeritvami in poklici. V drugem delu pa so potrebe po kadrih v gorenjskih organizacijah združenega dela kot jih spremlja in evidentira Skupnost za zaposlovanje Kranj. Za vsako občino posebej je prikazan pregled izobraževalnih ustanov, prav tako pa tudi poklici, ki jih že izobražujemo in ki jih bomo predvidoma lahko usposabljali v posamezni občini. V predlogu pa je še vedno nekaj odprtih vprašanj, ki se nanašajo na delitev dela med občinami pri usposabljanju enakih poklicev. Ta vprašanja bo treba v javni razpravi razčistiti. Opisana so tudi predvidevanja za preusmeritev vzgojnoizobraževalnega dela gimnazij, nakazane pa so tudi nekatere možnosti za usposabljanje novih poklicev, ki jih doslej sploh še nismo izobraževali. Prav tako so tudi opisane možnosti za delo Delavskih univerz. V predlogu oblikovana šolska mreža vsaj po dosedanjih razpravah zadošča vsaj okvirno potrebam združenega dela na Gorenjskem. Pri tem pa bomo nekatere poklice, ki jih manj potrebujemo, še naprej izobraževali v drugih centrih (Ljubljana in druga mesta).

Skupščina Skupnosti za zaposlovanje se bo v razpravi o predlogu verjetno opredelila do odprtih vprašanj in tako prispevala svoj delež k javni razpravi o tako pomembnem vprašanju, kot je usmerjeno izobraževanje. Če bo predlog po vseh razpravah z raznimi dopolnitvami na Gorenjskem sprejet, bo lahko po vsej verjetnosti uporabljen pri pripravljanju slovenskega predloga za mrežo centrov usmerjenega izobraževanja.

Nadaljnji korak v reformi izobraževanja pa bodo vsekakor programi šol, pripravljeni na osnovi potreb združenega dela: to bo vsekakor korak dlje k vsebini reforme, za kar pa so zadolžene republiške izobraževalne ustanove.

KOLIKO ZA SKUPNE POTREBE

8

ŠKOFJA LOKA

Zbir skupnih potreb zajemamo pod imenom družbene dejavnosti ali kar skupna poraba. Že v družbenem planu razvoja občine Škofja Loka od 1975 do 1980, posebej pa še v dopolnitvah tega plana za področje družbenih dejavnosti, so začrtani cilji in naloge, ki so v interesu delovnih ljudi in občanov. V ta namen so bili pripravljeni samoupravni sporazumi o temeljih planov SIS, ki so bili sprejeti spomladi. Naloge srednjeročnega obdobja, ki naj bi jih uresničili v določenem letu, opredelimo v aneksih ali dodatkih za posamezna leta, ravno tako pa tudi za uresničitev teh programov potrebna sredstva in vire financiranja, ki jih predstavljajo prispevne stopnje iz bruto osebnega dohodka in dohodka delovnih organizacij.

Čeprav je letos združeno delo odločilo o obsegu, kakovosti in vrsti storitev ter pri nekaterih SIS sprejelo tudi razširjene programe, je za prvo polletje veljal zakon o začasnem financiranju SIS. Prihodnje leto začasnega financiranja ne bo, zato bodo morale biti prispevne stopnje znane že do novega leta. To pomeni, da bodo januarja 1979 že začele veljati prispevne stopnje, ki bodo zagotavljale enakomeren pritok denarja v vsem letu.

Da bi bila pripravi na odločitev in odločitev čim lažji, bomo skozi kratek pregled poskušali prikazati programe posameznih interesnih skupnosti.

Velja tudi poudariti, da so dopolnila k samoupravnim sporazumom o temeljih planov pripravljena za dve leti, to je za leto 1979 in 1980. Dopolnitve obsegajo naloge, ki so zajete v samoupravnih sporazumih o temeljih planov in naloge, ki so bile dogovorjene na zborih delavcev v letošnjem letu.

Za nove in razširjene naloge se bodo delovni ljudje v škofjeloški občini odločali v komunalni skupnosti, občinski požarni skupnosti in kmetijsko zemljiški skupnosti. OSKIS predvideva povečanje prispevne stopnje od 0,35 na 0,60, občinska požarna skupnost od 0,08 na 0,30, kmetijsko zemljiška skupnost pa uvaja stopnjo 0,40 za potrebe pospeševanja kmetijstva. Omenjeni prispevki se bodo plačevali iz dohodka, po merilu bruto osebnega dohodka.

Udeležba skupne porabe v družbenem proizvodu občine je za vse srednjeročno obdobje predvidena v višini 10,2 odstotka in bo po vključitvi programov za leti 1979 in 1980 na pragu te zmogljivosti. Vsako povečanje bi porušilo razmerje in bi vplivalo na preobremenjenost gospodarstva in družbenega proizvoda, posebno letos.

DOGOVORIMO SE

5. skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Škofja Loka, ki bo v sredo, 22. novembra 1978, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine v Škofji Loki, Poljanska cesta 2

Dnevni red

– izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil in ugotovitev sklepčnosti zborov

– obravnava predlogov aneksov oz. dodatkov k samoupravnim sporazumom o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za obdobje 1976 – 1980 in za leti 1979 in 1980

– obravnava predloga samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi sredstev za vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe v občini Škofja Loka za obdobje srednjeročnega plana 1979 – 1980 in uresničevanju družbenega plana razvoja kmetijstva v občini Škofja Loka v letih 1979 in 1980

– obravnava predloga samoupravnega sorazuma o združevanju sredstev in izvajanju programa varstva pred požarom v občini Škofja Loka v letih 1979 in 1980

– delegatska vprašanja

Kako v posameznih skupnostih

Skupnost otroškega varstva

Pri skupnosti otroškega varstva ugotavljajo, da ne bodo dosegli števila otrok, ki naj bi jih po srednjeročnem planu vključili v vrtce. Gre predvsem zato, da ne smejo več prekoračiti normativov za število otrok v oddelkih, kar so do sedaj delali. Prav tako ne bo dosežen plan pri organizaciji varstva v družinah, ker večina kandidatk za varuške nima primernega stanovanja.

Pri postavkah dopolnilnega programa so predvsem uskladili višje cene investicij letos in dodali nove zahteve kot so zaklonišča, višji prispevki za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča in druge na gradnje vezane obveznosti. Sredstva, ki se zbirajo pri Zvezi skupnosti otroškega varstva Slovenije, se po enotni metodologiji zbirajo za vso Slovenijo. V občino pa se vračajo predvsem za kritje stroškov podaljšanega porodniškega dopusta, za opremo novorojenčka, za otroški dodatek delavcev in kmetov. V preteklem letu se je v škofjeloško občino vrnilo 108 milijonov dinarjev več, kot so vplačali.

Občinska izobraževalna skupnost

Analiza uresničevanja planskih ciljev za prvi dve leti srednjeročnega obdobja priča, da pri doseganju planskih ciljev ni odstopanj. Ocenjeno pa je, da še vedno ostaja problematično vprašanje osebnih dohodkov šolnikov, ki po rasti že kar za dobro leto zaostajajo za gospodarstvom. Prihodnje leto in leta 1980 naj bi zaostanek poskušali zmanjšati.

Že v dodatku za leto 1978 in tudi v dodatkih k temeljem plana za prihodnje leto in leto 1980 pa je predvideno združevanje denarja za usmerjeno izobraževanje v okviru prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov in pa zbiranje denarja za obnovo podružničnih šol Poljane in Javorje ter za udeležbo pri izgradnji športnih objektov pri osnovni šoli Železniki.

Prihodnji dve leti bo nastala tudi velika sprememba sistema solidarnosti. Po srednjeročnem planu naj bi za uresničevanje osnovnega izobraževanja škofjeloška občina dobila prihodnji dve leti 10 milijonov dinarjev. Ker pa je razvoj občine izredno hiter, ni več upravičena do pomoči, zato bo morala vse stroške uresničevanja programov pokriti sama.

Komunalna skupnost Škofja Loka predstavlja združenemu delu razširjeni program dejavnosti.

Občinska kulturna skupnost

Občinska kulturna skupnost dosega planske cilje, problematično pa še vedno ostaja nagrajevanje kulturnih delavcev. Poudarjajo pa, da je zato, ker se velik del denarja, ki se zbere za kulturo, prelije v sklad za solidarnost in vzajemnost, začela kulturna dejavnost v občini nazadovati, saj »doma« ostane komaj 60 odstotkov denarja, ki je potreben za financiranje utečene dejavnosti. V podobnem položaju so vse občinske kulturne skupnosti. Šele po pogovorih na republiški ravni je občinska kulturna skupnost uspela zbrati toliko denarja, da lahko krije stroške dejavnosti, katere program pa se ne more prav nič širiti, ne ostane pa ji niti dinarja za vzdrževanje kulturnih objektov.

Temeljna telesnokulturna skupnost

Dodatek k programu telesnokulturne skupnosti opredeljuje program množičnosti in vrhunskega športa v občini in republiki in izgradnjo RTC Soriška planina – Stari vrh. Sredstva rastejo v dogovorjeni višini, ki je opredeljena v osnovah srednjeročnega programa. Sredstva za izgradnjo RTC Soriška planina – Stari vrh pa ostajajo na nivoju, ki je bil dogovorjen spomladi. Sedaj teče akcija za postavitev 2 vlečnic na Starem vrhu in za nakup teptalnega stroja za Soriško planino. Akcija naj bi bila sklenjena že letos.

Občinska skupnost socialnega skrbstva

Pri skupnosti socialnega skrbstva bodo posvetili še posebno pozornost ustanovitvi delavnic pod posebnimi pogoji za srednje duševno prizadete osebe v okviru Centra slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika Škofja Loka, odplačilu anuitet za najeti kredit pri Ljubljanski banki za izgradnjo splošnega socialnega zavoda in organizaciji predzakonskega svetovanja.

Letos je občinska skupnost socialnega skrbstva prevzela tudi nove obveznosti pri izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Prevzela je tudi sofinanciranje programov socialno humanitarnih društev in organizacij. Za vse te dodatne programe so se dogovorili letos in bodo veljali 1,437.000 dinarjev in bodo te naloge opravljali tudi v prihodnjih dveh letih.

Občinska zdravstvena skupnost

Izračun sredstev za zdravstvo za zadnji dve leti srednjeročnega programa izhaja iz doseženega stanja zdravstva in pravic v letu 1978 ob upoštevanju ciljev, ki naj bi jih dosegli do leta 1980, tako glede obsega zdravstvene službe kot investicijskega programa. Oboje je bilo jasno dogovorjeno ob sprejetju sporazuma o temeljih plana ter ob sprejeti participaciji in sporazumu o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva. V začetku letošnjega leta pa je že bilo jasno, da ob dani letni valorizaciji ne bo moč doseči srednjeročnih planskih ciljev in nalog in ne zagotoviti uresničevanja razširjenih pravic. Prvi odstop od prvotnih sporazumov pomeni že aneks za leto 1978, ki je upošteval novo stanje v zdravstvu, nove pravice in razširjene programe, kadrovski razvoj, povečano varstvo borcev in povečane stroške v zvezi z uresničevanjem zakona o načrtovanju družine. Pri izračunu sredstev je bilo upoštevano tudi to, da rast sredstev za zdravstvo ne sme biti večja od rasti družbenega proizvoda.

Skupnost za zaposlovanje

Vrednost programa skupnosti za zaposlovanje se za prihodnji dve leti povečuje v poprečju za 11 odstotkov. Za zagotovitev enotnega programa in smotrne izvedbe solidarnosti pa predlagajo (v gorenjski regiji in Sloveniji) enotno prispevno stopnjo za zaposlovanje, ki pa je za 18 odstotkov višja od nominalne vrednosti programa v letu 1978.

Do povečanja vrednosti programa prihaja zaradi povečane skrbi za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb ter strokovnega izobraževanja iskalcev zaposlitve. Širijo se tudi zakonske pravice iskalcev zaposlitve, večje stroške pa bo imela tudi nova organiziranost skupnosti za zaposlovanje.

Izobraževalna skupnost Slovenije

V srednjih šolah je letos število oddelkov naraslo za 53 kot posledica večjega vpisa v prve razrede, poleg tega bodo začeli delati novi domovi za srednješolce z 2.280 ležišč, nekatere oblike izobraževanja pa bodo že prešle na novo obliko organizacije in vsebine.

V zavodih za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v duševnem in telesnem razvoju se usposablja 351 učencev, predvideva pa se tudi večji obseg dejavnosti in odprtje dveh novih oddelkov v Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Škofji Loki.

Na visokih šolah se bo izobraževalo 19.760 študentov ter ob delu skoraj 10.000 študentov in jih bo do konca leta predvidoma diplomiralo 6.300. V težnji za boljše učne uspehe se bo povečalo število ciklov, predavanj in seminarjev pri nespremenjenem programu. Razširili bodo vzgojno-izobraževalni program na prednostnih smereh in delati bosta začela dva nova študentska domova s 557 ležišči. Skupno bo potrebno zagotoviti za programe vzgoje in usmerjenega izobraževanja 2.343,49 milijona dinarjev. Za investicije pa 399 milijonov. Za leto 1979 je prispevna stopnja 7-odstotna. Enaka stopnja bo veljala tudi za leto 1980.

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji

Na podlagi sedanjega uresničevanja programa in z upoštevanjem predvidevanj za rast osebnih dohodkov ter z njimi povezano rastjo pokojnin je bil narejen izračun in višina prispevnih stopenj za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Dodatek vsebuje že nove in usklajene prednosti dogovorjenega programa in združevanja sredstev. Kljub nekoliko višjim vrednostim pa prispevna stopnja zavarovancev iz rednega osebnega dohodka ostaja enaka in znaša 10,9 odstotka.

Skupnost starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji

Aneks vsebuje temeljne naloge, ki jih bo skupnost uresničevala v prihodnjih dveh letih. Te temeljijo na povečanju pokojnin, da bi se izboljšala socialna varnost kmetov. Prihodnje leto bo starostna pokojnina kmetov 840 dinarjev in 1980. leta 1.160 dinarjev; to je 40 odstotkov mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov preteklega leta.

Za prihodnje leto bo nekoliko višja stopnja prispevka iz dohodka za solidarnostno udeležbo v pokrivanju izdatkov za starostno zavarovanje kmetov in sicer bo narasla od 0,46 odstotka letos na 0,50 odstotka v prihodnjem letu. Nespremenjena pa ostane prispevna stopnja iz dohodka, ki jo plačujejo delavci negospodarstva in delovnih skupnosti in sicer bo znašala 0,26 odstotka.

Raziskovalna skupnost Slovenije

Dopolnilo k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana raziskovalne skupnosti Slovenije opredeljuje kot glavne naloge tesnejšo povezovanje raziskovalne dejavnosti s proizvodnjo pri organiziranju in izpeljavi konkretnih projektov. Posebne temeljne raziskovalne dejavnosti, ki jih bo določneje opredelil zakon o raziskovalni dejavnosti, pa naj bi omogočile boljše povezovanje raziskovalnega dela in denarja. Določila tega dopolnila tudi omogočajo hitrejše uveljavljanje občinskih raziskovalnih skupnosti, pa tudi vrsto manjših organizacijskih in metodoloških sprememb, ki jih bo potrebno uveljaviti v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Občinska samoupravna komunalna skupnost (OSKIS)

Prispevna stopnja za uresničevanje programa občinske komunalne skupnosti se bo določila na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi sredstev za vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe v občini Škofja Loka za obdobje srednjeročnega plana v letih 1979 do 1980. Predlagana je prispevna stopnja 0,60 odstotka od bruto osebnih dohodkov. OSKIS pa bo uporabljala tudi del nadomestila za uporabo mestnega zemljišča.

Predlagana višja stopnja prispevka skupaj z ostalimi prihodki zagotavlja, da se vsaj deloma izpolni minimalni srednjeročni program vzdrževanja in urejanja komunalnih objektov in naprav skupne rabe po krajevnih skupnostih. To so občinske kategorizirane in nekategorizirane ceste v dolžini približno 1.150 km, 203 javni mostovi, od katerih je 80 odstotkov lesenih, mestne ulice in stopnišča, ki jih je približno 60 km, številna avtobusna postajališča, košarice za odpadke, javne zelenice, klopi, parki, gredice, ki jih je približno 9 ha, vzdrževanje in tokovina javne razsvetljave, vzdrževanje kanalov in požiralnikov meteorne vode, vzdrževanje čistoče mestnih ulic, prometne signalizacije, javnih parkirišč ter opravljanje zimske službe.

Predlagana stopnja za komunalo je v škofjeloški občini najnižja v Sloveniji. Stopnje prispevka v drugih občinah se gibljejo do 2,25 odstotka od bruto osebnih dohodkov.

Kmetijska zemljiška skupnost

Na podlagi srednjeročnega plana razvoja kmetijstva v občini je bil sklenjen dogovor, po katerem prispevajo del potrebnih sredstev za pospeševanje kmetijstva kmetijske in gozdarske organizacije ter živilske in lesnopredelovalna industrija v občini. Možnosti teh organizacij so omejene, zato je bilo denarja vedno premalo, nadaljnji razvoj kmetijstva pa je v interesu vseh delovnih ljudi. Zato je kmetijsko zemljiška skupnost pripravila predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za uresničevanje plana razvoja kmetijstva v občini Škofja Loka v prihodnjih dveh letih. Podpisniki sporazuma bodo prispevali za razvoj kmetijstva iz dohodka in sicer po merilu 0,4 odstotka izplačanih bruto osebnih dohodkov.

Na podoben način že združujejo sredstva za pospeševanje kmetijstva v nekaterih drugih slovenskih občinah. Združevanje sredstev za pospeševanje kmetijstva je predvideno tudi v osnutkih nove republiške kmetijske zakonodaje.

Občinska skupnost za varstvo pred požarom

Občinska požarna skupnost skladno razvija požarno varstvo z razvojem gospodarstva in ima nalogo skrbeti za požarno varnost gospodarstva in občanov v občini. Za uresničevanje teh nalog mora imeti potrebne objekte, opremo in dovolj usposobljenih delavcev. Za vse te naloge pa skromna sredstva, ki jih je zagotavljala sedanja prispevna stopnja 0,08 odstotka od bruto osebnih dohodkov, ne zadostujejo, zato predlagajo, da bi združeno delo prispevalo za varstvo pred požari 0,30 odstotka od izplačanih bruto osebnih dohodkov. Naloge skupnosti in pravice uporabnikov pa bodo določili s posebnim sporazumom o združevanju sredstev in izvajanju programa varstva pred požari v občini Škofja Loka v letih 1979 in 1980, ki ga skupnost posreduje kot predlog za sprejem na skupnem zasedanju zbora KS in zbora združenega dela.

Združeno delo naj bi več prispevalo tudi za razvoj in pospeševanje kmetijstva.

RAZSTAVA V TRŽIČU — Do 4. decembra je v tržiškem paviljonu NOB Na ogled razstava del akademskega kiparja iz Ljubljane Aladarja Zahariaša, ki poleg skulptur prikazuje tudi nekaj lepljenk, osnutkov grafik, ki so z njegovo plastiko tesno povezane. (H. J.) — Foto: J. Zaplotnik

»NAŠI ZBORI« PRINAŠAJO

Pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije je pred dnevi izšla peta številka Naših zborov, revije, ki to leto praznuje 30-letnico izhajanja. Namenjena je pevskim zborom in zborovodjem po vsej Sloveniji, prinaša pa zborovske skladbe in redno tekstovno prilogo, ki strokovno in informativno usmerja našo zborovsko amatersko dejavnost.

V tekstovnem delu petih Naših zborov velja omeniti predvsem sestavke Slovenska zborovska ustvarjalnost, Vaje za šolanje glasu, poročili s prireditev Primorska poje in IX. tabor slovenskih pevskih zborov in še vrsto zanimivih prispevkov. Notno gradivo tokrat prinaša skladbe za ženske, moške in mešane zbore. H. J.

GORENJSKI MUZEJ KRANJ

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja Lojzeta Dolinarja. V 2. nadstropju iste stavbe pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v Gornjesavski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove in Mestne hiše je odprta razstava Slovenski kraji in naselja v preteklosti. Razstava, ki jo je pripravila Narodna galerija v Ljubljani, bo odprta do 23. novembra. V kletnih prostorih Prešernove hiše je na ogled razstava Reški grafiti, ki jo je pripravil Nejč Slapar, uvod v katalog pa je napisal Franci Zagoričnik.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem in republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji.

Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan razen ponedeljka in nedelje popoldne, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V kasarni Staneta Žagarja v Kranju je odprt Muzej Prešernove brigade. Na Zg. Jezerskem si lahko ogledate restavrirani poznosrednjeveški kulturni spomenik »Jenkova kasarna«, ki je opremljen z etnološkim gradivom.

LOŠKI MUZEJ ŠKOFJA LOKA

ZBIRKE LOŠKEGA MUZEJA V ŠKOFJI LOKI so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Ob istem času je odprta tudi galerija, kjer je še do četrtka, 23. 11. 1978, na ogled razstava »PROMET NA SLOVENSKEM OD 17. DO 19. STOL.«, ki jo je pripravil Narodni muzej v Ljubljani.

MUZEJSKA ZBIRKA V ŽIREH je odprta vsako soboto in nedeljo od 9. do 11. ure in od 14. do 18. ure, na novo pa je odprt še oddelek NOB. Za obisk v ostalih dnevih pa se je potrebno predhodno najaviti.

MUZEJSKA ZBIRKA V ŽELEZNIKIH je odprta vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Poleg železarske in lesarske zbirke si lahko ogledate še Koblarjevo spominsko sobo, zbirko skrilne kritine v Selški dolini in galerijo.

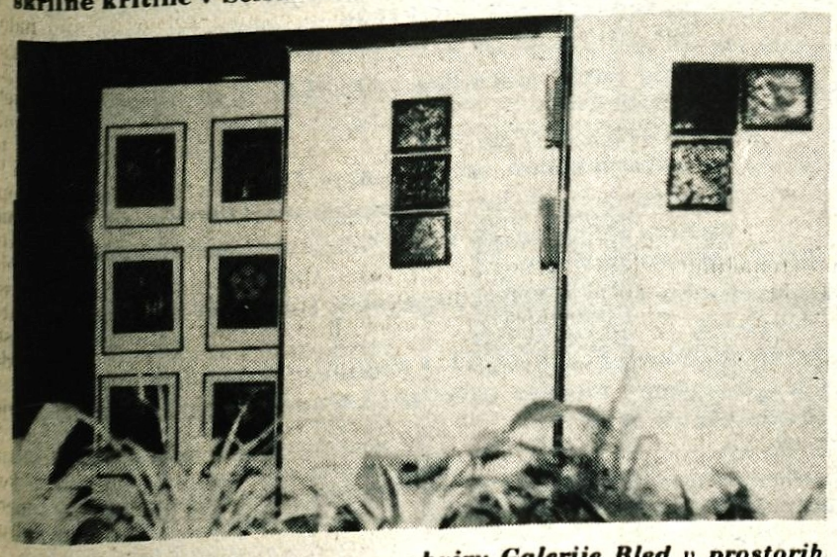

BLED — Prejšnji teden so v okviru Galerije Bled v prostorih Park hotela odprli zanimivo razstavo akademskega slikarja Tomaža Kržišnika in amaterja Janeza Bizjaka. Slikar se predstavlja s pečnicami, z zelo zanimivimi deli starih kmečkih peči. Prilvačnost razstave je v tem, da slikar prikazuje pečnice takšne, kakršne so bile nekoč, hkrati pa daje tudi odgovor, kakšne naj bi bile danes. — Foto: J. Rabič

RAZSTAVA KNJIG

JESENICE — Včeraj je bila v Železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah odprta razstava knjig. To kulturno-propagandno akcijo je ob sodelovanju ljubljanske Mladinske knjige pripravil Železarski izobraževalni center v okviru praznovanja 40-letnice svojega delovanja. Na razstavi, ki je odprta vsak dan od 9. do 18. ure vključno do 23. novembra, Mladinska knjiga predstavlja dela iz svoje enoletne založniške dejavnosti. Zanimivost razstave je tudi v tem, da ni možen le ogled knjig, ampak vsak obiskovalec lahko izbrane knjige tudi kupi ali naroči.

Železarski izobraževalni center prvič pripravlja takšno obliko širjenja pisane besede med prebivalstvo. Kot center strokovnih šol na Jesenicah namreč želi poskrbeti za čimbolj uspešno rast splošne kulturne ravni. Če bodo občani pokazali za razstavo primerno zanimanje, bodo v centru najbrž poskrbeli za takšen način približevanja knjige bralcem tudi v bodoče.

S. SAJE

Končan Mali teden domačega filma

V Celju je bilo v petek in soboto že 14. srečanje mladih filmskih ustvarjalcev Slovenije. Ta prireditev je uvod v TDF 78. Na letošnjem srečanju so se nam predstavili pionirji in mladinci s 43 filmi iz 13 šol in klubov. To srečanje bo sedaj stalna oblika v TDF. Organizator srečanja je Združenje filmsko vzgojnih delavcev pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije. Letošnja žirija srečanja: Mirjana Borčič, Majda Križaj, Štefan Lozič in Tone Rački, je bila mnenja, da je kvaliteta filmov zadovoljiva. V nekaterih filmih se tudi že kažejo specifična iskanja filmskega jezika, predvsem zvočne opreme. Žirija je izbrala 12 najboljših pionirskih in pet mladinskih filmov, ki jih je nagradila s filmskim materialom in ne več z diplomami kot prejšnja leta. Po mnenju žirije so najboljši pionirski filmi: Ciciban (vzgojni zavod Janeza Levca), Maj (filmska skupina osnovne šole Solkan), Kokošnjak (filmski krožek osnovne šole Kočevje), Martin Krpan (vzgojni zavod Janeza Levca), Sveže pleskano (filmski krožek Izola), Hortikultura 78 (Prva osnovna šola Celje), Mr. Flok (Pionirski dom Ljubljana), Praznik cipljev (filmski krožek Izola), Lek (pionirski dom Ljubljana), Župančič (filmski krožek Zarja Izola), Kolega in pol (vzgojni zavod Janeza Levca) in Prebujanje (filmski krožek osnovne šole Fram). Za najboljše mladinske filme pa so bili izbrani: Polifon (avtorja Uroša Sitarja), Romi (filmski krožek gimnazije Novo mesto), Aero miting (avtor Bogdan Škulj), Filozof (Kino klub mladih Zagorje ob Savi) in Prostor (Uroš Sitar).

Ob srečanju je bilo organizirano tudi manjše srečanje filmskih pedagogov, na katerem je bilo orisano stanje filmske vzgoje v Sloveniji. Gorenjci lahko z žalostjo ugotovimo, da smo na tem področju najbolj nerazvit predel Slovenije, saj se ni pojavil na srečanju niti en film iz naše regije. Zato bodo morale občinske ZKO s pomočjo Združenja filmsko vzgojnih delavcev, narediti programe za oživitev pionirskih in mladinskih filmskih skupin na Gorenjskem.

Božo Grlj

Stari plesi v mladih nogah

Gorenjski »ples z majoliko«

Kranj — Plesna folklorna skupina Sava goji predvsem slovenski ljudski ples in pesem, iz bogate zakladnice ljudskih plesov drugih jugoslovanskih narodov pa jemlje najznačilnejše. Umetniška raven, s katero predstavlja izročilo naših dedov in babic, je plod trdega in nesebičnega dela, ki izžareva idealizem, požrtvovalnost in visoko stopnjo kulturne zavesti slehernega člana tega malega kolektiva.

Skupina je lansko sezono nekoliko zašla iz kvalitetnega poprečja. Najbolj sta šepala petje in glasbena spremljava. Še letos marca na primer je bilo opaziti te, sicer že nekoliko manj očitne pomanjkljivosti. Junija pa o čem podobnem ni bilo več sledu. Napori, včasih pravcato garanje, so obrodili sadove.

Od tedaj so Savčani nastopili na dveh velikih mednarodnih festivalih; tri tedne so bili na Danskem, kjer je potekal mladinski kulturni festival, avgusta pa so bili že četrtič gostje tradicionalnega poljskega festivala. Nastopov seveda niti doma ni manjkalo. Plesali in peli so v Postojni, na Bledu ter v nekaterih kranjskih krajevnih skupnostih.

Po krajšem odmoru, sem ne smemo šteti vaj, je zdaj njihovo delo na novo zaživelo. Ob praznovanju 35. obletnice rojstva naše domovine jih v enem samem tednu čaka kar osem zahtevnih nastopov.

Čeprav je skupina kvalitetna in povsod priznana pa seveda ne gre brez »fluktuacije« njenih članov. To so mladi ljudje, ki ustvarjajo družine, fantje odhajajo v JLA in podobno in razumljivo je zato, da so novih tovarišev vedno veseli. Letos jih bodo vpisovali 20. in 21. novembra od 19. ure naprej v osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču. Vabijo tako dekleta in fante, ki jih navdušuje ljudski ples in družabno življenje, kot instrumentaliste, sestavni in nepogrešljivi del plesne folklorne skupine Sava.

H. J.

SVOJEVRSTEN KONCERT — Ob otvoritvi razstave pretekli petek v tržiškem paviljonu NOB je bil tudi zanimiv koncert slovenskih narodnih in ponarodelih skladb. Na instrumentih kot so žvegla, okarina, trstenke, oprekelj, gudalo, dvojnice, šurla, pojoča žaga, tamburice, bojanske piščali, drumlica, glavnik in orglice sta ga izvajala Mira Omerzel-Terlep in Matija Terlep. (H. J.) — Foto: J. Zaplotnik

Gledališka gostovanja

Radovljica — Prireditve kulturne akcije, ki jo že več let uspešno organizirajo komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu, kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij Radovljica za delovne kolektive in občane radovljiške občine obiskuje vse več zvestih privržencev gledališke, koncertne, likovne in druge kulturne ustvarjalnosti. Poprečno obišče vsako prireditev nad 360 delavcev in njihovih družin, ki vsako leto v ta namen zbirajo poseben prispevek od 5 do 7 dinarjev, s čimer si zagotovijo pravico obiska vseh prireditev v letu, teh pa je poprečno 60.

V okviru tega programa bodo v soboto, 18. novembra, ob 19. uri člani jeseniškega gledališča Tone Čufar nastopili v dvorani doma TVD Partizan v Zgornjih Gorjah, kjer se bodo predstavili s satirično igro Slavomira Mrožka Policaji. Naslednjega dne, v nedeljo, 19. novembra, ob 15.30, pa bodo jeseniški gledališčniki gostovali tudi v zadružnem domu v Ribnem pri Bledu. Za delavce iz drugih republik in ostale ljubitelje jugoslovanskih plesov pa bodo v okviru kulturne akcije in v počastitev dneva republike pripravili 27. novembra zvečer v festivalni dvorani na Bledu celovečerni nastop folklornega ansambla iz Subotice. JR

Repertoar Prešernovega gledališča Kranj

od 20. do 28. novembra 1978

TOREK,
21. 11. 1978, ob 19.30 — red: TOREK F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

SREDA,
22. 11. 1978, ob 19.30 — red: SREDA F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

ČETRTEK,
23. 11. 1978, ob 19.30 — red: ČETRTEK F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

PETEK,
24. 11. 1978, ob 19.30 — red: PETEK F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

SOBOTA,
25. 11. 1978, ob 19.30 — red: SOBOTA F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

NEDELJA,
26. 11. 1978, ob 19.30 N. R. Erdman: »SAMOMORILEC« — komedija, gostovanje na Jesenicah

PONEDELJEK,
27. 11. 1978, ob 19.30 — red: PONEDELJEK F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — komedija

Novo v kinu

Prihodnji teden se v kranjskih kinematografih obeta kar šest premierskih predstav. Kljub takemu številu pa med njimi ni filma, ki bi posebno izstopal iz poprečne komercialnosti.

Morda bo še najbolj zanimiva francoska drama ŽIVLJENJE SE ZAČNE DVAKRAT režiserja Claudea Leloucha, ki je ob sebi zbral znana igralska imena Catherine Deneuve, Anouk Aimee in Charlesa Dennerja. Film pripoveduje o ženski, ki se po dvajsetih letih zapora vrne v normalno življenje. Opisuje njen trud, da bi se približala sinu, ki ga ni videla celih petnajst let, in njegove napore, da bi materi našel primernega življenjskega tovariša.

Catherine Deneuve v filmu Življenje se začne dvakrat

Tudi romunski film USODA je drama, ki se dogaja 1907. leta v času upora kmetov izkoriščevalski gosposki. Kmeta Manlacheja so obsodili na deset let kazni, češ da je ubil vlastelina. Po vrnitvi na prostost mu mimo številnih razočaranj spet uspe ustvariti nekaj sreče, a ne za dolgo . . .

Na kratko še o dveh domačih filmih; prvi je letošnji izdelek TRENER z glavnima igralcema Bato Živojinovićem in Mileno Dravić. Zgodba nam bo blizu, saj pripoveduje o nogometnem trenerju, o direktorju kluba in o nogometni zvezdi. Z drugim filmom DVOBOJ ZA JUŽNO PROGO se bomo preselili v čas narodnoosvobodilnega boja ter spremljali vojni transport prek južne proge, ki je imela na Balkanu pomembno strateško vlogo.

Pa še dva pustolovska filma si bomo lahko ogledali prihodnji teden. Prvi je indijanarica SOKOLOVA SENCA, drugi pa hongkonški karate film VELIKI ŠEF. H. J.

Preveč smo zdravi, da bi bili lahko toliko neupravičeno bolni — Nismo pa toliko bogati, da bi se že zdaj zdravili, če nismo bolni

NISMO ŠE SOLIDARNI Z ZDRAVSTVENIM DELAVCEM

Zdravstvu damo zavezano vrečo, zahtevamo pa več, kot je v njej

Gorenjska regija ima visok narodni dohodek na prebivalca, dokaj višjega kot je republiški, od gorenjskega pa je višji le še dohodek ljubljanske regije. Brez dvoma se to odraža tudi v razvitosti posameznih družbenih dejavnosti, od katerih zdravstvo ni na zadnjem mestu. Celo nasprotno, nemalokrat je slišati, da je visoka zdravstvena raven, razvitost zdravstvene službe in s tem tudi nudenje zdravstvenih uslug večkrat tudi davek, ki ga je na razvitost treba plačati. Ni nekaj novega, če rečemo, da je sodobna medicina tako napredovala, da se pri tem nihče od nas več ne počuti popolnoma zdravega. Pa ne, da bi to veljalo le za Slovence, sploh ne. Pri tem pa niti ni tako težavno dohitevati tega razvoja, težje pa je od narodnega dohodka namenjati toliki del za zdravstvene potrebe prebivalstva, če pa te neprestano naraščajo. Prav o tem, o vprašanjih, ki so prav sedaj najbolj aktualna v gorenjskem zdravstvenem prostoru, smo se pogovarjali z Edgarjem Vončino, v. d. direktorja SOZD Gorenjski zdravstveni center.

Gorenjski zdravstveni delavci so se lani na referendumu odločili za združitev zdravstvenih delovnih organizacij, da bi se s tem predvsem izboljšalo zdravstveno varstvo, bolje organizirala zdravstvena služba, izboljšala strokovna povezanost zdravstva ter seveda uveljavilo boljše gospodarjenje. Ali je nova organiziranost, kot jo zahteva zakon o združenem delu, že dala kakšne rezultate?

Vončina: Spremembe ne gredo čez noč, tudi v zdravstvu ne. Osnovne zahteve zakona so za zdaj izpolnjene, delavci so samoupravno organizirani po tozdih, ostalo je le še dokončno konstituiranje v delovne organizacije, za katere vemo, da bodo tri: bolnice, zdravstveni domovi in lekarne. S konstituiranjem delovnih organizacij pa bo izvedena tudi strokovna povezanost v okviru posamezne DE, tako da bo v gorenjskem prostoru zagotovljena enotna doktrina. Naslednji korak pa je vsekakor boljša povezanost med osnovno zdravstveno dejavnostjo, bolnišnično in specialistično. Uporabnik pač zdaj najbolj občuti sedanjo ohlapno povezanost. Prizadevamo pa si za hitrejše in učinkovitejše zdravljenje, kar naj skrajša tudi čakalno dobo tako pri specialistih kot tudi pred splošnimi ambulantami. Že zdaj ponekod sploh ne poznamo čakalnih dob, kar zgovorno dokazuje, ne glede na število bolnikov, da je pač treba povsod izenačiti postopek in pristop do bolnika.

Že nekaj časa razpravljamo, da je treba okrepiti osnovno zdravstveno mrežo, da je treba splošnemu zdravniku veljavo, v katero so se mu zadnja leta »zajedli« specialisti in bolnišnice. Bomo na Gorenjskem temu sledili?

Vončina: Občinske zdravstvene skupnosti so že razpravljale o tem ter poudarile te premike in seveda za to namenile tudi sredstva, več kot doslej. Seveda pa brez ustreznih zdravstvenih kadrov še tako lepi načrti ne bodo uresničeni, ostali bodo le kot parola. Na Gorenjskem je tako: v poprečju je zdravstvenega kadra dovolj, vendar pa razporeditev ni dobra. Seveda ne bomo zdaj premeščali zdravstvene delavce, saj bi nekatera središča tako osiromašili, pač pa jih je treba zaposliti tam, kjer jih je premalo. Res, da se na razpise za splošne zdravnike kandidati ne javljajo, mislim pa, da je kadrovska politika del štipendijske in izobraževalne politike sploh: prav tu pa je treba iskati rešitev glede pomanjkanja zdravstvenih delavcev. Seveda pa mora biti to enotno in usklajeno za ves gorenjski prostor.

Občinske zdravstvene skupnosti imajo velike pristojnosti, delegati izvajalcev in uporabnikov zdravstvenega varstva pa v rokah škarje in platno za krojenje občinske zdravstvene politike. Kako jim to uspeva?

Vončina: Treba je reči, da so se občinske zdravstvene skupnosti kar dobro znašle, resnično so se postavile na svoje noge: to pomeni, da so ugotovile, kaj je v vsaki občini posebej najbolj problematično v zdravstvenem varstvu in kar je še važnejše, našle so tudi oblike razreševanja po svojih najboljših močeh. Lotevajo se na primer bolniške odsotnosti, ki je za naše zdravstvene razmere in zdravstveno stanje prebivalstva odločno prevelika. In tudi vedo zakaj: dejanskemu staležu se pritika tudi neupravičen stalež, kar se kaže v tem, da navadno zbolimo v petek ali ponedeljek, ali ko so v kmetijstvu večja dela. Zakaj imajo na primer skupne službe jeseniške železarne več bolniškega staleža kot katerikoli njihov najtežji proizvodni tozd. Tudi nosečnost postaja že bolezen in ne več naraven pojav, vsaj tako bi lahko sklepali po tem, da okoli 80 odstotkov delavk v administraciji donosi v bolniškem staležu, delavke v proizvodnji pa so do poroda običajno zdrave. Menim, da smo preveč zdravi, da bi bili lahko tako bolni, kot kažejo številke. No, interesne skupnosti pa se ubadajo tudi z zobozdravstvom, pa s prekomernim koriščenjem bolnišničnega zdravljenja in seveda z veliko porabo sredstev za zdravstveno varstvo ter s tem tudi z možnostjo izgub.

V letošnjem letu je namenjeno za zdravstveno varstvo na Gorenjskem 54 milijard (starih) din, z nadomestili osebnega dohodka, s solidarnostjo ter z investicijami pa se številka povzpne na 80 milijard. Sama številka je velika, vendar vemo, da pa položaj izvajalca zdravstvenega varstva nikakor ni zato tudi boljši, samo če pogledamo osebne dohodke zaposlenih v zdravstvu.

Vončina: Vsako leto določimo, kolikšen kos pogače, to je koliko narodnega dohodka namenimo za splošne in skupne potrebe: za zdravstveno varstvo je to 6 do 7 odstotkov narodnega dohodka. Že nekaj let so ta sredstva tudi limitirana, to pomeni, da za zdravstveno varstvo ne moremo porabiti več kot se z aneksi k samoupravnim sporazumom o temeljih planov zdravstvenih skupnosti dogovorimo. Višek sredstev, ki se natečejo zaradi večjega povečevanja osebnih dohodkov v gospodarstvu pa se vrača nazaj v gospodarstvo oziroma se po posebnem dogovoru uporabi drugače. Med letom pa se gospodarstvo žal ne obnaša, kot je bilo dogovorjeno z resolucijo: materialni stroški naraščajo, tudi osebni dohodki naraščajo bolj, kot je bilo dogovorjeno. Zdravstvo pa se ob zavezani vreči pač mora obnašati resolucijsko in po dogovoru. Materialne stroške mora seveda plačevati po dnevnih višjih cenah, osebni dohodki pa seveda zato zaostajajo za osebnimi dohodki v gospodarstvu bolj, kot bi bilo potrebno in kot bi bilo prav. Ob takšnem neresolucijskem obnašanju družbe seveda za dohodke zdravstvenih delavcev ni rešitve. Družbena skupnost bi morala negospodarstvu in s tem tudi zdravstvenemu varstvu to objektivno dejstvo v nekakšni obliki priznati med letom — s pokritjem neplanskih gibanj. Ni prav, da le zdravstvo in druge negospodarske dejavnosti občutijo tepež inflacije. Zdravstvene delovne organizacije, ki pa seveda morajo poslovati kot gospodarske organizacije zaradi naraščajočih materialnih stroškov, zajedajo v svojo maso osebnih dohodkov, ne morejo formirati potrebnih skladov, ne obnavljati osnovnih sredstev. Za nove investicije in opremo Gorenjska sicer združuje sredstva, ki pa jih vsako leto precej odje tudi inflacija.

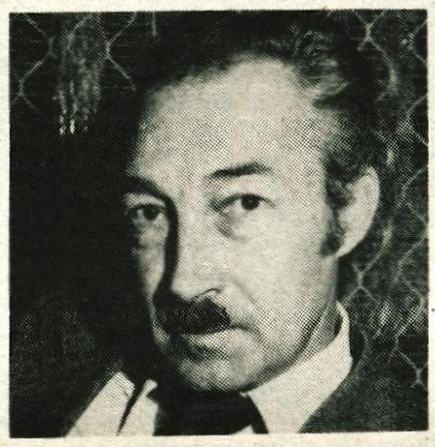

Vendar pa zdravstvene organizacije že leta poslušajo, da se ne znajo gospodarno obnašati in da ne poslujejo po ekonomskih načelih.

Vončina: Res, te organizacije so namenjene nudenju zdravstvenih uslug porabnikom, poslovati pa morajo po ekonomskih načelih. Vse doslej so delale bolj prvo: strokovne službe zdravstvenega varstva pa so bolj namenjene za uporabnika, medtem ko pa bi zdravstvene delovne organizacije med svojimi zaposlenimi morale imeti tudi kakega ekonomista, a ga nimajo, pa tudi pravnike, pa je le eden. Izhod iz tega položaja, v katerem zdravstvo danes je, je le v boljši organizaciji, v iskanju »notranjih rezerv«, to pa zahteva tudi ustrezne strokovne službe. Nobena dejavnost ni tako suha, kar se ekonomistov tiče. To iskanje notranjih rezerv so poudarjali v javni razpravi v začetku tega leta tudi uporabniki zdravstvenega varstva in menim, da so zdravstveni delavci to tudi sprejeli.

Uporabniki smo res nenasitni v zahtevah po zdravstvenem varstvu, neprestano nam je naše lastno zdravje na jeziku. Kje pa je izhod iz tega razkoraka zahtev in možnosti?

Vončina: Samo v večanju narodnega dohodka: večja produktivnost in manj ekstenzivnega zaposlovanja. Na ta način bi se rešili peze velikih zahtev, ki jih zdaj ni mogoče izpolniti tudi druge družbene dejavnosti, kot so recimo otroško varstvo, ki recimo v Kranju že nekaj časa ne more dohajati vseh potreb. To je rešitev iz problemov, ne pa povečevanje prispevnih stopenj. Delavci v združenem delu pa vedno bolj obvladujejo tako dohodkovne odnose, vse bolj spoznavajo, da je le od dohodka odvisna možnost zadovoljevanja različnih potreb. Seveda pa so možnosti, da v svobodni menjavi dela pride tudi do dogovorov za zadovoljevanje potreb nad s solidarnostjo zagotovljenim nivojem, to je z neposredno menjavo. Tu so za delovne organizacije odprte možnosti, seveda če imajo dohodek, ki to dovoljuje in če imajo delavci večje zahteve od tistih, za katere smo se v občinski zdravstveni skupnosti dogovorili.

V začetku ste rekli, da smo bolj zdravi, da bi bili lahko toliko neupravičeno bolni. Zelo radi pa se po nivoju zdravstvenega varstva, po posameznih kazalcih tega nivoja primerjamo z najbolj razvitimi v svetu na primer s Švedsko; le-ta namenja za zdravstveno varstvo velik del narodnega dohodka in se lahko z marsičem pohvali. Tudi Slovenci se lahko z nizko umrljivostjo dojenčkov postavimo ob rame njihovim številkam. Kako pa naj bi splezali hitreje k takšnemu zdravstvenemu nivoju še po drugih pokazateljih?

Vončina: Zdravstveno varstvo smo z izenačitvijo pravic delavcev in kmetov, z uvedbo nacionalnega zdravstva, z ustanovitvijo interesnih skupnosti zelo približali prebivalstvu. Kar poglejte, še nikoli se prav o zdravstvu ni toliko razpravljalo. Vemo pa, da še nismo tako bogati, da bi si lahko plačali prav vse zahteve po zdravstvenem varstvu, kar si sodobna medicina izmisli. Veliko je bilo že narejenega: veliko denarja se porabi tudi za malo bolnikov, za njihove bolezni, zaradi katerih bi še pred leti morali umreti. Veliko in še več bo treba namenjati za preventivno zdravstveno varstvo. Če od izvajalcev zahtevamo iskanje notranjih rezerv, pa bi uporabnik, če se zaveda, da so sredstva vendarle nekje omejena, lahko tudi sam kaj več naredil za svoje zdravje. Ni dovolj, da je to zapisano v ustavi, vsak bi moral bolj zdravo živeti in se pri tem tudi zavedati odgovornosti za lastno zdravje. Če pa smo preveč zahtevni glede zdravstvenega varstva, bodo pač ob limitiranih sredstvih zanj vedno problemi. Prav bi bilo, če bi v sporazume o svobodni menjavi dela med izvajalci in porabniki zdravstvenega varstva lahko vnesli tudi instrumente stimuliranja za dobro in tudi manj dobro gospodarjenje. Nekaj smo jih sicer že, vendar pa so ti ukrepi še vedno preveč odvisni od dotoka — limitiranih sredstev.

L. M.

Združeno delo omogoča usposabljanje invalidov — delovnih mest pa ne zagotavlja

»Mimobežna« praksa

Drugo leto gre h kraju, odkar je v veljavi zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidov. Ugotavljamo pa lahko, da je zakon eno, njegovo uveljavljanje v praksi pa počasno, zatikajoče, polno »subjektivnih« in »objektivnih« razlogov. Zakon smo sprejeli, ker je v Sloveniji okoli 30.000 oseb oseb brez statusa invalida, to je pravic in obveznosti, kot jih sicer drugi na primer delovni invalidi.

Na Gorenjskem je po popisu, ki je bil izveden v lanskem letu, 357 invalidnih oseb brez pravnega statusa invalida. Pri večini je vzrok invalidnosti nastal že pri rojstvu, manj pa je ostalih poškodb ob delu in drugje. Za te osebe bi bilo treba najti ustrezno zaposlitev seveda ob poprejšnji usposobitvi za delo, saj večina le-teh še ni bila nikoli zaposlena in je zato za njih ustrezna rehabilitacija nujna. Strokovna komisija I. stopnje je doslej priznala status 93 osebam, ki se bodo ali so se že zaposlile, nekaj pa jih je na delovnem usposabljanju. Vendar pa teh 357 invalidnih oseb na Gorenjskem seveda ne more biti tisto število invalidnih oseb, ki jim novi zakon omogoča usposabljanje in zaposlitev ter s tem tudi ustrezen status invalidne osebe. V delovnih organizacijah je namreč tudi ustrezen statuts invalidne osebe. V delovnih organizacijah je namreč tudi dosti invalidov, ki niso vedno ustrezno zaposleni, saj jim ponekod ne morejo, včasih pa tudi niso pripravljeni najti delovnega mesta, ki bi ustrezalo preostalim delovnim sposobnostim invalida. Prav te pa bo Strokovna komisija prav tako morala vključiti v preverjanje preostale delovne sposobnosti ter seveda s tem poiskati tudi ustrezno delovno mesto. Le-tega pa seveda ne bo mogoče najti, če delovne organizacije same ne bodo v svoji sredini iskale in tudi našle delovnih opravil, ki bi jih zmogli tudi delavci z zmanjšano delovno sposobnostjo. Pripravljenosti take vrste je bilo doslej bolj malo. Aktivi invalidov, le-ti pa niso v vseh niti v največjih delovnih organizacijah, to sicer dobro vedo in se po svojih močeh trudijo predreti včerajšnjo miselnost tako samoupravnih organov kot tudi poslovodnih organov v svojih organizacijah združenega dela.

Prav gotovo pomeni 39 delovnih organizacij na Gorenjskem, ki so v anketi za Skupnost za zaposlovanje odgovorile, da so pripravljene zaposliti invalide, nesprejemljivo manjšino. Res ima skoraj vsaka delovna organizacija probleme z zaposlitvijo svojih delovnih invalidov, vendar pa sedanja skromna pripravljenost na zaposlovanje invalidov vsekakor pomeni počasno vključevanje v delo tudi invalidnih oseb, ki so po novem zakonu pridobile pravico do dela in usposabljanja. Pri tem pa je treba seveda vedeti, da pa delovne organizacije prispevajo sredstva za delovno usposabljanje teh invalidnih oseb, pripravljenost na zaposlitev pa je majhna. Tudi izgovori, da pač invalidi veliko uporabljajo bolniški dopust, nikakor ne drže, saj je bilo z anketo ugotovljeno, da na primer v letu 1976 več kot polovica zaposlenih invalidov v kranjski občini sploh ni bila niti en dan v bolniški.

Če je že doslej zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb pustil organizacije združenega dela bolj ali manj hladne, čaka ne le aktive invalidov, pač pa tudi koordinacijske odbore za vprašanja invalidov pri SZDL kot tudi izvajalce zakona Skupnosti za zaposlovanje še precej dela, da bo združeno delo bolj pripravljeno prilagajati delo invalidni osebi in ne kot se večinoma dogaja zdaj, da se izhod iz težav z invalidom išče v invalidskem upokojevanju. Na odzivnost združenega dela pa bo verjetno treba še nekaj časa počakati in šele nato, če bo zaposlovanje invalidov res pičlo, uporabiti tudi sankcije, kot jih zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb predpisuje.

L. M.

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK
TOZD blagovni promet Kranj, n. sol. o.
Moše Pijadeja 1

objavlja licitacijo za odprodajo dveh vozil:

1. **KAMION SCEPEL D 425 1 KR 530-15**
   — kasonar, letnik april 1976
   prevoženih 130.00 km — izklicna cena 100.000 din
   Zasebni kupec plača 25,2 odstotkov prometnega davka na izlicitirano ceno.
2. **KOMBI ZASTAVA 750,**
   — neregistriran, letnik marec 1975,
   prevoženih 75.000 km — izklicna cena 4.500 din
   Zasebni kupec plača 25,5 odstotkov prometnega davka na izlicitirano ceno.

Licitacija bo 4. 12. 1978 v prostorih Gorenjskega tiska ob 10. uri.

Ogled možen od 27. do 29. 11. v dopoldanskem času.

Vsi interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10 odstotkov kavcije.

Industrijski kombinat

PLANIKA

KRANJ

TOZD trgovska mreža

objavlja
prosta dela in naloge

poslovodje za zamenjavo

Pogoji:
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
imeti mora šolo za VK delavce in 2 leti delovnih izkušenj na prodaji obutve.

Kandidat bo sprejet na 3-mesečno poskusno delo.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Kranj v 15 dneh po objavi.

Kako varujemo družbeno imetje — ali zaščita na izpitu

Škofja Loka — Mesto pod starodavnim gradom se je pogrezalo v meglen večer, ko je prejšnji četrtek rdeč gasilski kombi odvijugal proti Poljanski dolini. Ni imel vključene sirene in modre luči na strehi, a vendar ga je njegov voznik pridno priganjal. Kam in zakaj? Pet mož: požarnega inšpektorja škofjeloške občinske skupščine Slavka Kavčiča, tajnika občinske požarne skupnosti Rudija Zadnika, načelnika škofjeloške enote delovne organizacije Varnost iz Ljubljane Mira Vlasiča, pomočnika vodje varnostnega okoliša pri postaji milice Škofja Loka Antona Jekovca in komandirja oddelka milice Žiri Jožeta Petrovčiča so delovne naloge vodile v več delovnih organizacij na območju občine Škofja Loka. Hoteli so se prepričati, kako v delovnih organizacijah skrbijo za požarno varnost ponoči, oziroma kako skrbno vratarji varujejo družbeno imetje pred raznimi nevarnostmi.

Obiskati je bilo treba enajst delovnih organizacij od Škofje Loke do Žirov. Kljub izurjenosti delavcev, ki so opravljali nadzorne preglede, smo se morali podvizati, saj ni kar tako enostavno na tolikih krajih ugotoviti, kako so urejena delovna mesta, ali so zaprta vrata med posameznimi požarnimi odseki, ali so gasilne naprave uporabne, ali so proste transportne poti, pa še marsikaj drugega, kar je pomembno za uspešnost gasilske akcije ob požaru. Pa tudi ustno testiranje vratarjev — varnostnikov, ki so tisto noč čuvali svoje delovne organizacije, je bilo v načrtu.

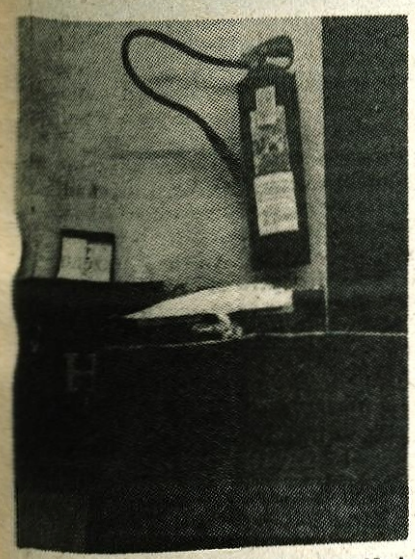

Požarni hidrant in ročni gasilni aparat sta založena. Tako podobo je požarni inšpektor odkril v več delovnih organizacijah v škofjeloški občini. In kaj bi bilo, če bi v teh objektih prišlo do požara? Prav gotovo bi bilo takrat prepozno ugotavljati, kako kar najhitreje priti do slabo dostopnih gasilnih naprav! Zato morajo v delovnih organizacijah, kjer temu doslej niso posvečali dovolj skrbi, čimprej ustrezno ukrepati. — Foto: S. Saje

ČIKI, NEUREJENI DIMNIKI IN NERED

V **Gorenji vasi**, v temeljni organizaciji neke žirovske delovne organizacije, se požarni inšpektor prvič popraska za ušesom. Kljub vidni prepovedi kajenja namreč delavci v skladišču reprodukcijskega materiala kadijo. To je moč ugotoviti po odvrženih vžigalicah in cigaretnih ogorkih. A še hujši »kadilec« je dimnik tovarniške peči za centralno ogrevanje, ki je brez mreže za lovljenje isker in puha drobne sovražnike lahko vnetljivih snovi na sosedovo dvorišče, kjer imajo uskladiščen prav takšen material. Poleg manjših nepravilnosti, ena od njih je tudi hranjenje strojnega olja v kompresorski postaji, inšpektor zapiše še nekaj večjih: vodja izmene ni seznanjen s požarnovarnostnimi ukrepi, ni požarnovarnostnega načrta, gasilni aparati pa nimajo veljavnih atestov.

Izgleda, da je v Gorenji vasi veliko kadilcev. Tudi v drugi delovni organizaciji najdemo cigaretne ogorke. Kar veliko jih je na tleh med razlitim oljem in drugimi vnetljivimi odpadki. Kaj lahko bi prišlo do požara, ki bi v sosednjem prostoru, kjer teče proizvodnja, na lahko vnetljivem materialu povzročil veliko škodo. In tega se ne zavedajo tudi v drugem oddelku, kjer vnetljivi hlapi kar silijo v nos, delavci pa na nezaščitene radiatorje odlagajo z vnetljivo tekočino onesnažene krpe ali polivinil!

Že smo na drugem koncu Poljanske doline, v **Žireh**. Delavci druge izmene ravno zapuščajo malo tovarno, v kateri ponoči ni nikogar; seveda, razen vse navlake, ki jo snažilka pospravi šele pred prihodom jutranje izmene, in drugih velikih nepravilnosti, ki jih inšpekcijska skupina odkriva kot na tekočem traku. Objekt je v celoti slabo urejen. Električna napeljava in dimnik centralne kurjave ne ustrezata veljavnim predpisom, iz prežganega pločevinastega dimnika pa saje lete kar na leseno podstrešje. In da ne govorimo o splošnem neredu v delavnicah, hranjenju acetona v stekleni embalaži, »čikih« na tleh pa založenih gasilnih aparatih!

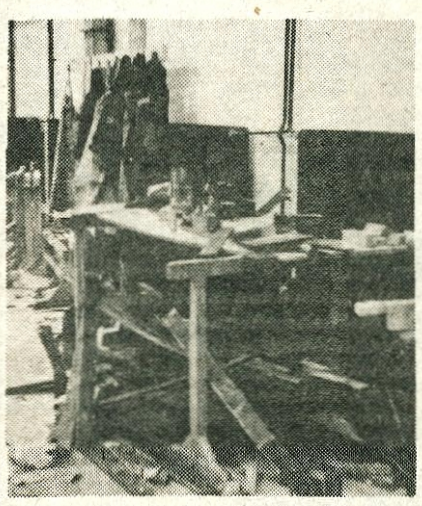

Kaj pa menite o takem neredu? Verjetno se strinjate, da bi bila za nastanek požara v prostoru, kjer hranijo tudi lahko vnetljive snovi, dovolj ena sama iskrica. Odgovorni tovariši bodo v svojih delovnih organizacijah lahko sami odkrili, kje imajo tak in podoben nered, zato kolektiva, kjer je posnetek nastal, ne bomo imenovali. Prav bi tudi bilo, da bi ugotovljene nepravilnosti odpravili še pred tem, ko bo ogenj dal znak za alarm. — Foto: S. Saje

DEŽURNI GASILEC POZABI ZAPISATI NEPRAVILNOSTI

V drugi žirovski delovni organizaciji, ki je po moči in veljavi sicer prva, se srečamo celo z dežurnim gasilcem. Skupaj z vratarjem nas popelje po tovarni. V njej se že kar dobro znajde, čeprav je svoje sedanje naloge začel opravljati šele pred dnevi; in to kar dobro, čeprav je opis njegovih delovnih opravil dokaj pomanjkljiv. Inšpektorju pritrjuje, da požarni hidranti in gasilni aparati ne bi smeli biti založeni, da na radiatorjih ne bi smelo biti krp, pa da delavci ne bi smeli kaditi v prostoru, kjer so v papirni embalaži uskladiščene velike količine drage obutve. Le v knjigo svojih dežurstev bo moral gasilec v bodoče skrbneje zapisovati takšne napake in nanje opozarjati tudi odgovorne delavce v tovarni.

Še v dveh žirovskih delovnih organizacijah se ustavimo. V njih za požarno in tehnično varstvo na splošno dobro skrbijo. Poskrbeti pa bi morali tudi za veljavne ateste ročnih gasilnih aparatov.

Kazalci na uri kažejo prve ure novega dne, ko se obrnemo nazaj proti Škofji Loki. Toda akcije še ni konec! Naslednja naša postaja so **Poljane**.

VČASIH OPOMIN ZALEŽE

Tudi tod obiščemo dve delovni organizaciji. V eni od njih požarni inšpektor z zadovoljstvom ugotavlja: »Pomagale so ostre graje po pregledu pred nekaj meseci. Odpravili so v glavnem vse napake, tako da je zdaj v tej delovni organizaciji za požarno varnost kar dobro poskrbljeno!« Malo manj zadovoljna je bila komisija v drugi delovni organizaciji, in sicer zaradi založenega požarnega hidranta in nekaj nereda v eni od delavnic.

Spanec nas že počasi premaguje. Zato se nam kava v kuhinji nekega obrata v Bodovljah še kako prileže. Pa še splošnemu stanju požarnega varstva ni kaj posebnega pripomniti.

Za konec pa še **Škofja Loka**! V oddelku večje tovarne, kjer obdelujejo lahko vnetljivo surovino, najdemo založen požarni hidrant in nekaj nereda. Komisija opazi tudi to, da se reklamni neonski napis na pročelju objekta vklaplja z istim stikalom kot zunanja razsvetljava, kar pa ni v skladu s predpisi o požarni varnosti.

Pomudimo se še v eni delovnih organizacij **na Trati**, kjer ni najti nobenih nepravilnosti, potem pa se odločimo za odhod domov. Tudi skrajni čas je že za to, saj do pričetka dela jutranje izmene manjka le še dobra ura.

OB POŽARU NI ČASA ZA »POPRAVNI IZPIT«

In kaj kaže zapisati po končani akciji? Nadzorni pregledi v delovnih organizacijah so vsekakor uspeli, čeprav vsi rezultati preverjanja niso najbolj spodbudni. No, posploševanje v nobenem primeru ni dobro, a vendar je treba podčrtati dve glavni ugotovitvi iz splošne ocene o zavarovanju družbenega premoženja, ki jo je dala komisija.

Vratarji v delovnih organizacijah, kjer imajo lastno službo zavarovanja, so strokovno manj usposobljeni kot tisti vratarji, ki so združeni v delovni organizaciji Varnost. V nekaterih delovnih organizacijah pa kljub opozorilom odgovornih služb še vedno ne posvečajo dovolj pozornosti požarnemu varstvu.

Tokrat imen teh delovnih organizacij nismo razkrili, vse nepravilnosti, ki jih je komisija ugotovila, pa smo namerno podrobneje opisali. Krivci, poiščite se sami! In poskrbite, da bodo ugotovljene pomanjkljivosti tudi čimprej odpravljene, saj je po požaru prepozno za »popravne izpite« iz požarne varnosti.

S. SAJE

Kokra

veletrgovsko in proizvodno podjetje Kranj n. sol. o.

objavlja za potrebe TOZD Detajl n. sob. o. prosta dela in naloge:

1. **POSLOVODJE** (za oddelek konfekcije v blagovnici TINA)
2. **ARANŽERJA**
3. **KALKULANTA** (dve osebi)
4. **PRIUČENEGA DELAVCA V SKLADIŠČU POHIŠTVA**

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje posebne pogoje:

Pod 1. — imeti poklic poslovodje ustrezne stroke in štiri leta delovnih izkušenj na izobrazbo.

Pod 2. — imeti poklic aranžerskega tehnika ali poklic aranžerja in dve leti poklicnega dela,
— preskus na praktičnem delu pred izbiro.

Pod 3. — imeti srednjo ekonomsko ali drugo ustrezno srednjo šolo,
— preskus na praktičnem delu pred izbiro.

Pod 4. — priučen delavec, dve leti v lesni stroki,
— poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela je možen takoj.

Prijave sprejema tajništvo podjetja 64001 Kranj, Poštna 1, 15 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh od dneva izbire.

● Svet v tem tednu

Dobri sosedje ob meji

Včeraj prispel na prijateljski obisk v Jugoslavijo romunski partijski in državni voditelj Nicolae Ceausescu — Spori, kakršni nastajajo med Tanzanijo in Ugando, škodujejo enotnosti neuvrščenega gibanja

BEOGRAD — Na povabilo predsednika republike in Zveze komunistov Jugoslavije Josipa Broza-Tita je prišel včeraj na dvodnevni obisk k nam predsednik Socialistične republike Romunije in generalni sekretar Komunistične partije Romunije Nicolae Ceausescu. Obisk sodi v sklop že tradicionalnih srečanj med predsednikom Titom in voditeljem sosednje prijateljske Romunije. Njuna srečanja so bila vedno pomembna spodbuda razvoju celovitih odnosov med sosednjima in socialističnima državama, ki uživata velik ugled tudi zaradi medsebojnega zaupanja in prijateljskega sodelovanja. Široko znani so plodovi tega. Naši odnosi z Romunijo so zgledni za razvoj sosedskega sodelovanja tudi v drugih delih sveta. Sedanje srečanje je nova priložnost za izmenjavo izkušenj o notranjem razvoju obeh držav, hkrati pa je to tudi priložnost za izmenjavo pogledov na mednarodne dogodke in razmere v mednarodnem delavskem in komunističnem gibanju.

V kratkem bo uradno obiskal Jugoslavijo tudi predsednik Ljudske republike Bangladeš Ziaur Rahman. To so sporočili po pogovorih našega veleposlanika Živka Jošila s sekretarjem republike Bangladeš Samsom Kibriom. Jugoslavija je tudi ta teden aktivno posegala v mednarodna dogajanja. Naša država vztraja, da mora varnostni svet Organizacije združenih narodov odigrati svojo vlogo v primerih sporov med državami in si prizadevati, da se bodo problemi odstranjevali na način, zapisan v dokumentih Združenih narodov. Še posebej smo zaskrbljeni zaradi pogostih sporov med neuvrščenimi državami, kar vse skupaj hromi gibanje. S posebno pozornostjo spremljamo razplet spopada med Tanzanijo in Ugando, katere vojaške sile so vdrle na ozemlje sosednje Tanzanije. Ugandski voditelj Amin je povedal, da je voljan umakniti vojake s tanzanijskega ozemlja, vendar naj tudi Tanzanija preneha s podtalno dejavnostjo zoper Ugando. Jugoslavija je prepričana, da takšni primeri spodkopujejo enotnost neuvrščenega gibanja. Prav tako je dejanje Ugande v nasprotju s skiepom Organizacije afriške enotnosti, ki prepoveduje kršenje nedotakljivosti meja afriških držav. Naša država opozarja, da se to dogaja sočasno s povečano agresijo rasističnih režimov in v državah, ki mejijo nanje. Po sodbi Jugoslavije mora vse take spore reševati Afrika sama znotraj Organizacije afriške enotnosti.

Namigovanja, ki jih dolgo ni nihče uradno potrdil, da prihaja v mirovnih pogajanjih med Izraelom in Egiptom v Washingtonu do zapletov, so se uresničila. Obe strani vztrajata trmasto pri svojih stališčih. Prišlo je tako daleč, da je egiptovski predsednik Sadat odpoklical pogajalce in da so Američani komaj prepričali Izraelce, da ne bi storili enake poteze. Jabolko spora je predvsem zahodni breg reke Jordan in Gaza, kjer Izrael vztrajno gradi naselja, Egipt pa zagovarja umik Izraelcev in terja sprotno reševanje palestinskega vprašanja in reševanja državnosti tega naroda. Da govorice o zastoju pogajanj niso iz trte zvite, potrjuje izjava Sadata, da so pogovori na razpotju in da bo Egipt še naprej zagovarjal miroljubno reševanje spora. Sadat je poslal podpredsednika vlade Mubaraka h Carterju, ki je izdelal novo kompromisnejšo inačico sporazuma, ki so jo že posredovali tudi izraelskemu zunanjemu ministru Dajanu in vršilcu dolžnosti vodje egiptovske diplomacije Galiju. Jordanija in Palestinci pa za zdaj pogajanja odklanjajo in se še niso vključili vanje.

Pomemben zunanjepolitični dogodek je obisk visokih predstavnikov kitajske vlade in partije v Egiptu. Upoštevajoč kitajska prizadevanja čimbolj se odpreti svetu in skovati verigo prijateljev in sodelavcev je bilo takšno potezo pričakovati. Obe državi, Egipt in Kitajska, sta sprti s Sovjetsko zvezo. Kitajska je to že dolgo, Egipt pa je obrnil hrbet Sovjetom pred leti. Egipt in Kitajska imata sedaj diplomatske odnose. Pred osemnajstimi leti je bil v Egiptu tedanji kitajski zunanji minister Ču En Laj, potem pa je spet zavladalo zatišje in ostalo sodelovanje na ravni običajnih odnosov.

Granate in krogle ponovno razburjajo Libanon, še posebno pa glavno mesto Bejrut. Spopadli so se sirski vojaki v sestavu arabskih mirovnih sil in pripadniki desničarjev. V bojih so menda sodelovali tudi palestinski borci. Poročajo o mrtvih in škodi ter prizadevanjih predsednika republike Sarkisa in premiera El Hosa, da bi v Libanonu spet zavladal mir. Do njega je še daleč. Eden od pomembnih pogojev zanj je odstranitev izraelskega vpliva na desničarje in podpihovanja spopadov.

J. Košnjek

***KONCERT ANSAMBLA AVSENIKI V BOHINJU IN V KRANJU** — Naš doma in v tujini priznan in priljubljen ansambel Avseniki, ki letos praznuje 25-letnico uspešnega delovanja, je septembra in oktobra letos že imel okrog 20 nastopov v različnih krajih Slovenije. Za začetek letošnjih jesenskih nastopov doma se ansambel lahko pohvali s pomembnim dogodkom. Konec avgusta, zadnji dan obiska kitajske državne delegacije v Jugoslaviji, je ansambel nastopil tudi na Brionih.*

Več koncertov pa bo imel ansambel doma tudi v prihodnje. Tako bodo Avseniki nastopili v sredo, 22. novembra, ob 19.30 v šoli v Bohinjski Bistrici. V petek, 24. novembra, ob 19. uri pa bodo nastopili v Kranju, v hali A na Gorenjskem sejmu v Savskem logu. Vstopnice za koncert v Kranju bodo naprodaj od ponedeljka, 20. novembra, dalje od 13. do 16. ure pri blagajni razstavišča v Savskem logu.

Odmev s kongresa

Medicinska sestra ni inkasant

Angelca Bohinc: *»Delo medicinskih sester hromijo nepravilni kadrovski normativi, slabi delovni pogoji, slabo nagrajevano delo, preobremenjenost z administracijo, problemi sestre kot žene in matere ter problemi šolanja« — V Zdravstvenem domu Radovljica ni čakalne dobe*

Radovljica — Gorenjska delegatka za minuli letošnji slovenski sindikalni kongres je bila tudi Angelca Bohinc, medicinska sestra iz Radovljice, ki že triindvajset let dela v zdravstvu, v Zdravstvenem domu Radovljica pa je zaposlena osemnajst let. Angelca Bohinc je dolgoletna družbenopolitična delavka, predsednica osnovne organizacije sindikata v temeljni organizaciji združenega dela Zdravstveni dom Radovljica, podpredsednica občinskega sindikalnega sveta, delegatka v konferenci združenih zdravstvenih domov Gorenjske, dela pa tudi v številnih drugih samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Angelca Bohinc je na kongresu posredovala zanimivo in tudi odmevno problematiko medicinskih sester.

»Kakšno je delo današnje medicinske sestre, kakšen je njen poklic?«

»Delo medicinske sestre je umsko in telesno naporno in terja veliko ročne spretnosti. Pogoj za vestno opravljanje poklica ni le strokovna usposobljenost, temveč tudi veliko veselje do dela z ljudmi. V Sloveniji je danes več kot 6.000 medicinskih sester, ki so zaposlene v bolnicah, zdravstvenih domovih, v patronaži na terenu, v tovarniških ambulantah, v šolah in varstvenih ustanovah, domovih za starostnike in še v številnih specializiranih ustanovah in zavodih. Področje udejstvovanja medicinskih sester ni le bolnik, potreben nege, temveč tudi vsak občan, potreben zdravstvenega in socialnega varstva. Medicinska sestra ni le strokovni delavec, pač pa tudi aktiven član v vseh procesih samoupravljanja in družbenopolitičnega življenja.«

»S kakšnimi problemi se srečuje današnja medicinska sestra pri svojem delu v zdravstvenih in drugih ustanovah?«

»Problemi so različni in medicinske sestre jih ne morejo same rešiti, zato pričakujejo pomoč širše družbene skupnosti. Najbolj pereči problemi so: nepravilni kadrovski normativi, ki jih predpisuje republiška zdravstvena skupnost, slabi delovni pogoji zaradi obveznega dela v turnusih, poklic je slabše nagrajevan v primerjavi s poklici na enaki stopnji izobrazbe, sestre so preobremenjene z administracijo, srečujejo se s težavami, ker so obenem tudi žene in matere ter delavke-samoupravljavke, nedvomno pa imajo tudi premalo možnosti nadaljnjega izobraževanja.«

»Kakšni so normativi, zakaj so medicinske sestre z njimi nezadovoljne?«

»Kadrovski normativi, ki jih predpisuje republiška zdravstvena skupnost, so nerealni glede na populacijo kot tudi glede na strokovno kadrovsko zasedbo. V bolnicah in v domovih za starostnike je priznano premalo negovalskega kadra na število postelj, zaradi česar trpi kvaliteta nege bolnikov. V izvenbolnični službi so nepravilni kadrovski normativi v dispanzerju za borce, kjer ni predvideno delovno mesto medicinske sestre višje izobrazbe, čeprav je pri teh varovancih ogromno preventivnega dela; v obratnih ambulantah so ukinili delovno mesto višje medicinske sestre, ki bi skrbela za preventivno delo in povezavo med obratno ambulanto in delovno organizacijo; v patronažni službi je predvideno preveč prebivalcev na eno patronažno delavko, kar je ovira za kvalitetno delo, zanemarjeno pa je več ogroženih skupin. Zaradi takih normativov se ne more razviti tako potrebna nega bolnika na domu, zaradi česar trpi naša družba precejšnjo materialno škodo. V normativih nadalje ni upoštevano, da so v zdravstvu zaposlene predvsem žene, pri katerih je več izostankov z dela zaradi porodniških dopustov, nege bolnega otroka in drugih problemov. Če pa zdravstvene organizacije zaposlijo več kadra, kot ga je priznanega po normativih, morajo kriti njihove osebne dohodke iz mase lastnih osebnih dohodkov.«

»Medicinske sestre delajo pod posebnimi delovnimi pogoji. V čem so le-ti najtežji in kako se vrednotijo?«

»Poleg rednega dela medicinske sestre dežurajo ponoči, ob nedeljah in praznikih. Trdimo, da je dežurna služba posebni delovni pogoj, ki ga družba zdravstvenim delavcem še ni priznala. Denarno nadomestilo za dežurno službo se ne upošteva v osnovnem osebnem dohodku za zavarovanje, čeprav se od tega odvajajo enaki prispevki kot za redni osebni dohodek. Sindikati naj dosežejo, da republiška skupščina zdravstvenega zavarovanja in republiška skupščina invalidskega in pokojninskega zavarovanja sprejmeta, da osebni dohodek iz posebnih delovnih pogojev spada v osnovni osebni dohodek. Po nočnih in drugih dežurstvih naj bi v skladu z ustavo legalizirali tudi odrejanje prostih dni, omilili pa tudi težke delovne pogoje terenskih zdravstvenih delavcev. S terenskega dela delavci bežijo, zato bi morali biti ustrezno nagrajevani.«

»Z uvedbo participacije se je povečal obseg administrativnega dela, ki ga opravljajo medicinske sestre. Kaj o administraciji menijo medicinske sestre?«

»Že doslej so zdravstveni delavci stalno negodovali zaradi preobširne administracije v zdravstvu. V letošnjem letu pa se je s spremenjenim evidentiranjem pacientov ter z uvedbo participacije, katere pobiranje in izterjava je padla na ramena sester — brez našega soglasja — administrativno delo še bolj razbohotilo. Ker v zdravstvenih domovih ni več sistemizacije za zdravstvene administratorje, opravljajo administracijo medicinske sestre. Te so v šolale za strokovno delo ob bolniku za nego in zdravstveno prosveto, praksi pa dve tretjini delovnega časa porabijo za izpolnjevanje predpisanih obrazcev. Dejstvo je, da medicinske sestre postajamo inkasanti in administratorji zdravstvenih skupnosti, saj opravljamo dela, za katera se nismo usposabljale in niti niso navedena v katalogu del in opravil medicinske sestre. Republiška skupnost za zdravstvo bo morala preučiti sistem zbiranja podatkov in jo zmanjšati.«

»Kakšne so možnosti nadaljnjega izobraževanja medicinskih sester?«

»Medicinska sestra, ki se srečuje s številnimi problemi, ki je razpeta med domom in delovnim mestom, ki dežura in ki ji predstavlja pereč problem varstvo otrok popoldan, slabena prehrana, ki se domala ne težko udejstvuje na družbenopolitičnem področju in v organih samoupravljanja in ki ima nizke kadrovske normative, se le poredko odloča za izobraževanje ob delu. Omejena je tudi udeležba na rednih strokovnih seminarjih. Družba bi vsekakor morala skrbeti za gradnjo šol za medicinske sestre, saj se naši mladi kadri še vedno šolajo v zastarelih učilnicah brez pravih učnih pripomočkov — v Zdravstveni šoli Jesenice.«

»Ljudje se največkrat pritožujejo zaradi nesprejemljivo dolge čakalne dobe. Kako se s tem v temeljni organizaciji Zdravstveni dom Radovljica, kjer ste zaposleni?«

»V naši temeljni organizaciji smo razpravljali o vseh pripombah občanov in trdim, da v Zdravstvenem domu nimamo čakalne dobe. V splošni ambulanti je normativ 25 ljudi dnevno, sprejeti pa jih moramo še enkrat toliko. Kljub temu pa se skrbimo, da jih sprejmemo na določeni dan, ura ali dve čakanja pa še ne predstavljata čakalne dobe. Vsekakor pa bi bilo veliko bolje, ko bi bili rešili vsi problemi medicinskih sester, ki se ne pojavljajo le pri nas, temveč povsod drugod in ki morajo postati problem za razpravo in ukrepe vse slovenske družbe.«

D. Sedej

Osrednja dejavnost: novinarski dnevi

Kranj — Center za obveščanje in propagando občinske konference ZSMS Kranj je na petkovi seji razgrnil program dela za leto 1978/79, ki kaže, da je mladim novogoriški kongres prinesel mnogo svežih idej tudi na področju informiranja. Program je obsežen in je pomemben prispevek k razvijanju in dograjevanju sistemskega mladinskega informiranja, katerega prve korake je naredil kranjski COP že lani. Poudarek je na skupinah za obveščanje, ki se bodo oblikovale pri posameznih področnih konferencah: pri komisiji mladih v izobraževanju, pri komisiji mladih delavcev, mladih v krajevni skupnosti in mladih v kmetijstvu. Naloga teh skupin bo le usmerjanje obveščanja, katerega nosilci pa so mladi v osnovnih organizacijah.

Program obsega tudi strokovno in idejnopolitično izobraževanje. Naj naštejemo le nekaj tem: obveščanje v ZSMS, spoznavanje novinarskih zvrsti, tehnika pisanja časnikarskih prispevkov... Kot interno informacijo bodo izdajali INFO, ki mora odražati delo vse organizirane mladine, obenem pa mora imeti tudi izobraževalni pomen. Spregovorili so tudi o osrednjem glasilu občinske konference — o Informatorju, o njegovi vsebinski zasnovi in tehničnih težavah. Treba je povečati njegovo naklado, s tem pa bi se razkrile možnosti za razširitev med mlade.

Osrednja akcija centra bodo že tradicionalni novinarski dnevi v Kranju, ki pa ne bodo trajali le nekaj tednov, temveč tri ali štiri mesece. Z okroglimi mizami, z obiski v osnovnih organizacijah in delovnih kolektivih bodo skušali osvetliti najbolj žgoče probleme in jih prikazati javnosti. Tudi tokrat si bodo najboljši ob koncu novinarskih dnevov prislužili novinarske izkaznice kranjske občinske konference. Predvidevajo tudi več enodnevnih akcij združenih z obiskom garnizije Staneta Žagarja, letališča Brnik, ČGP Delo, ljubljanskega radia in televizije ter kot nagrada nekaterim ogled zagrebškega Vjesnika.

Cilji so torej opredeljeni in naloge začrtane. Treba bo le še začeti z delom. Bojazen, da program ne bo uresničen, bo popolnoma odveč, če bodo copovci elastični in se bodo sproti prilagajali spremenjenim razmeram. Ni cilj kranjskega Centra za obveščanje in propagando uresničitev programa za vsako ceno in izpolnitev njegovih togo določenih točk do podrobnosti. Gre le za eno: da mladi zadovoljijo svoja hotenja in svoje želje po spoznavanju kritičnega in družbeno odgovornega pisanja ter da se prav v Copu lahko preskusijo v konkretni akciji.

C. Zaplotnik

Očitki bolijo

Dekle je osmi razred končalo z odličnim uspehom in gimnazija bo le vmesna stopnica h končnemu cilju. S podeželske šole se je preselilo v mestno, kjer se šolajo le hčerke in sinovi bogatih. Takšno je bilo njeno mnenje, napačna predstava, ki je vseskozi burkala njene misli: kako se vživeti v tem okolju, kjer skorajda ni kmečkih? S »ponarejenim svetom« se je prvič soočilo ob vpisu. Rojstni list, spričevalo in še posebej izkaz o uspehu v zadnjem letniku je bilo potrebno predložiti. V vrsti jih je čakalo mnogo, počasi se je pomikala naprej, a končno je vrsta prišla tudi nanjo.

Tajnica jo je, kot vse druge, poprašala tudi po poklicu njenega očeta. Dekle pa je ob tem postalo nemirno, rdečica in znoj sta zalila njen obraz. S pogledom je begalo po prostoru, kot bi iskalo pomoč. Zdaj so se njene oči zapičile v strop, zdaj v tla in zopet obvisele nekje v daljavi. Kako mukoma je izdavilo besedo »kmet«! Ob prisotnosti »direktorjevih hčerkic«, bodočih sošolk, je dekle pozabilo na kmečki ponos, na vrlino, ki je še včeraj tako zakoreninjena živela med nami.

Mar se moramo res v naši samoupravni socialistični družbi, ki izhaja iz dela in delovnega človeka, sramovati kmečkega porekla? Je nečastno imeti kmečke starše v skupnosti, kjer skušamo preseči delitev na umsko in fizično delo?

Poglejmo v oči preteklosti in vprašajmo se, kakšnega porekla je bil vaš oče, vaš ded, praded, prapraded...? Kmet je bil in mučil se je z zemljo... in večkrat je smrdel po gnoju in živalih... In žuljave roke je imel... Kmet je bil. Kmet. Še enkrat poglejte v rodovnik! Vas je kaj sram?

Delavski razred, velika gibalna sila zgodovine, je nastal iz osiromašenih in propadlih kmetov, ki sta jih razvoj in borba za goli obstanek silila v nove družbene odnose. Vedno močnejši je postajal in vedno bolj so ga prežemale ideje socializma, uresničil pa jih je lahko le v zavezništvu s kmeti in drugimi naprednimi silami. Tudi naša socialistična revolucija, izvedena v pogojih narodnoosvobodilne borbe, je postala resničnost v skupnem boju vsega delavskega razreda, izobražencev in vseh miroljubnih, za svobodo bojujočih se delovnih ljudi.

Toda vloga kmetov v osvobodilnem boju je še vedno premalo raziskana. Nikakor ne gre odrekati vodilne vloge komunistični partiji (tudi v njej so bili kmetje), ki je organizirala in vodila ljudski odpor, kakor si ne moremo zamisliti boja proti zasužnjevalcem brez sodelovanja kmečkih množic. Koliko kmečkih fantov, mož je odšlo v gozdove branit svobodo in domovino? Kolikokrat so se borci premraženi, lačni, žejni ali ranjeni zatekli h kmetu? Ob topli peči ali na skednju so kovali načrte za lepše dneve. Velja omeniti, da so zlasti visokogorske kmetije predstavljale pomembne postojanke za naše partizane. Vse to ne pomeni poveličevanja humanih dejanj slovenskega kmeta, gre le za to, da ga na podlagi njegove zgodovinske vloge postavimo ob bok vsem drugim silam naše družbe.

In zakaj se dekle, pa ne le to dekle, temveč še mnogi drugi, sramujejo svojega kmečkega izvora? Zakaj se sramujejo žuljev na rokah? Mar niso zgarane kmečke roke simbol trdega dela in poštenega življenja.

Vzroki nikakor niso v njegovi zapostavljenosti. Temu so krivi snobi družbe s pojmovanjem kmeta kot »zarukanega«, »zabitega«. Izrazi »glej ga kmeta«, »kmetavz«, »kmetavzar«, »kmet zarukan« so odraz še zakoreninjenega malomeščanstva in njegovega vzvišenega in zaničevalnega pogleda. (Še včeraj kmetje so se s socialnim vzponom navzgor v boju za potrošniške dobrine zavestno odrekli svoji »grdi in ničvredni preteklosti«.) Prav to je tisto, kar peče slovenskega kmeta. Tudi njihovi otroci, hčere in sinovi kljub žuljavi koži te očitke občutijo. V tolažbo jim je morda le to, da je tudi mnogo velikih sinov naše zemlje rodila kmečka mati. Tolažba je tolažba, očitki pa ostanejo globoko v njih...

C. Z.

Začetek gradnje vrtca v Podlubniku

V redno otroško varstvo bo letos zajetih v Škofji Loki manj otrok, kot je bilo predvideno — Primanjkljaj ob koncu leta — Razdeljene bodo subvencije

Škofja Loka — Pred dnevi je stekla gradnja otroškega vrtca v Podlubniku. Mamice in očetje, ki iščejo varstvo za svoje malčke, so se oddahnili. Sedaj bodo že počakali, saj vedo, da ne čakajo zaman. Zelena luč za začetek gradnje je bila pogodba, ki jo je Vzgojno varstveni zavod Škofja Loka 30. oktobra podpisal z Jelovico iz Škofje Loke, ki bo skupaj s kooperanti zgradila v Podlubniku montažni vrtec. Dosežena je bila predaja objekta »na ključ«. Vrtec bo odprt predvidoma sredi prihodnjega leta. Težavo predstavlja še daljnovod, ki ga bo treba zaradi začetka del takoj prestaviti.

Gradnja otroškega vrtca v Podlubniku je bila načrtovana že v preteklem letu in na tej osnovi je bil tudi sestavljen program vzgoje in varstva za letošnje leto. Zato je vsekakor razumljivo, da letos v redno varstvo in vzgojo ne bo zajetih toliko otrok, kot je bilo predvideno in številka 1.002 tako ne bo dosežena. Zmogljivosti so se povečale s tremi novimi oddelki pri Sv. Duhu in število oddelkov vzgojnovarstvenega zavoda se je tako povečalo na 41. V celoti pa bo letos izpolnjen dopolnilni program, ki v 80-urno varstvo zajema 30 otrok. Za potujoče vrtce je v letošnjem letu veliko zanimanja. Kot je za to obliko varstva namenjalo premalo denarja, ga treba ugotoviti, kolikšni so stroški organizacije takih skupin in se dogovoriti o vrednotenju dela vzgojiteljic, ki vodijo potujoče vrtce.

Pregled finančnega poslovanja skupnosti otroškega varstva za prvih letošnjih devet mesecev je pokazal, da so bili prihodki manjši od načrtovanih. Koncem leta bo zato verjetno ugotovljen 5-odstotni primanjkljaj, ki se bo skupaj z valorizacijo letnega plana prenesel v naslednje leto.

V letošnjem letu še niso bile razdeljene subvencije, za katere je namenjeno 357.000 din. V škofjeloški občini tudi še ni natančneje opredeljen njihov pomen. Vzgojno varstveni zavodi bodo zbrali podatke o potrebah po podpori, možne pa bodo tudi občasne denarne pomoči. Vse kakor pa se bo treba v bodoče temeljito dogovoriti o vlogi in pomenu ter načinu subvencioniranja.

M. Vol

V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM

PRAZNIK KAMNIŠKIH PLANINCEV — V tednu praznovanja 85-letnice ustanovitve planinskega društva Kamnik so planinci v mestni izložbi razstavili najpomembnejše dokumente iz preteklosti. — V. M.

S POTI PO SZ IN MONGOLIJI

Lesce — V Lescah se obeta v ponedeljek, 20. novembra, zanimiva prireditev. Osnovna organizacija ZSMS Lesce prireja v avli domače osnovne šole ob 18. uri potopisno predavanje z naslovom S poti po Sovjetski zvezi in Mongoliji.

H. J.

POBRATENJE MED GASILCI

Tržič — Tržiški gasilci se lahko pohvalijo, da so že doslej dokaj plodno sodelovali s svojimi poklicnimi kolegi iz beograjske občine Palilula. Konec tega tedna bodo to sodelovanje kronali s podpisom listine o pobratenju.

Delegacijo občinske gasilske zveze iz Palilule bodo Tržičani sprejeli danes dopoldne, ko jim bodo med drugim pokazali tudi tovarni Peko in BPT ter muzej v Begunjah. Jutri, v soboto, ob 9. uri jih bo sprejel predsednik skupščine občine Tržič Milan Ogris skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, nakar bo ob 10. uri slovesen podpis listine o pobratenju med obema občinskima gasilskima zvezama. Srbski gasilci bodo med tridnevnim obiskom, domov se bodo vrnili v nedeljo zvečer, spoznali tudi delo svojih gostiteljev in izmenjali izkušnje.

H. J.

USPEŠNO IZOBRAŽEVANJE DELEGATOV

Jesenice — V petek, 17. novembra, se bo končal 8. seminar za delegate zborov jeseniške občinske skupščine, ki ga izvaja delavska univerza z Jesenic. Organizator ugotavlja, da je bila udeležba na doslej opravljenih seminarjih dokaj skromna. To pa je verjetno posledica tega, ker v nekaterih temeljnih organizacijah niso storili vsega, da bi se njihovi delegati lahko seminarja udeležili. Na to so opozorili tudi na nedavni seji skupščine kluba samoupravljavcev na Jesenicah, kjer so poudarili, da morajo družbenopolitične organizacije v bodoče temu posvetiti več pozornosti.

Kot organizator načrtuje, bodo do konca letošnjega leta v jeseniški občini pripravili še šest seminarjev za delegate.

Rina Klinar

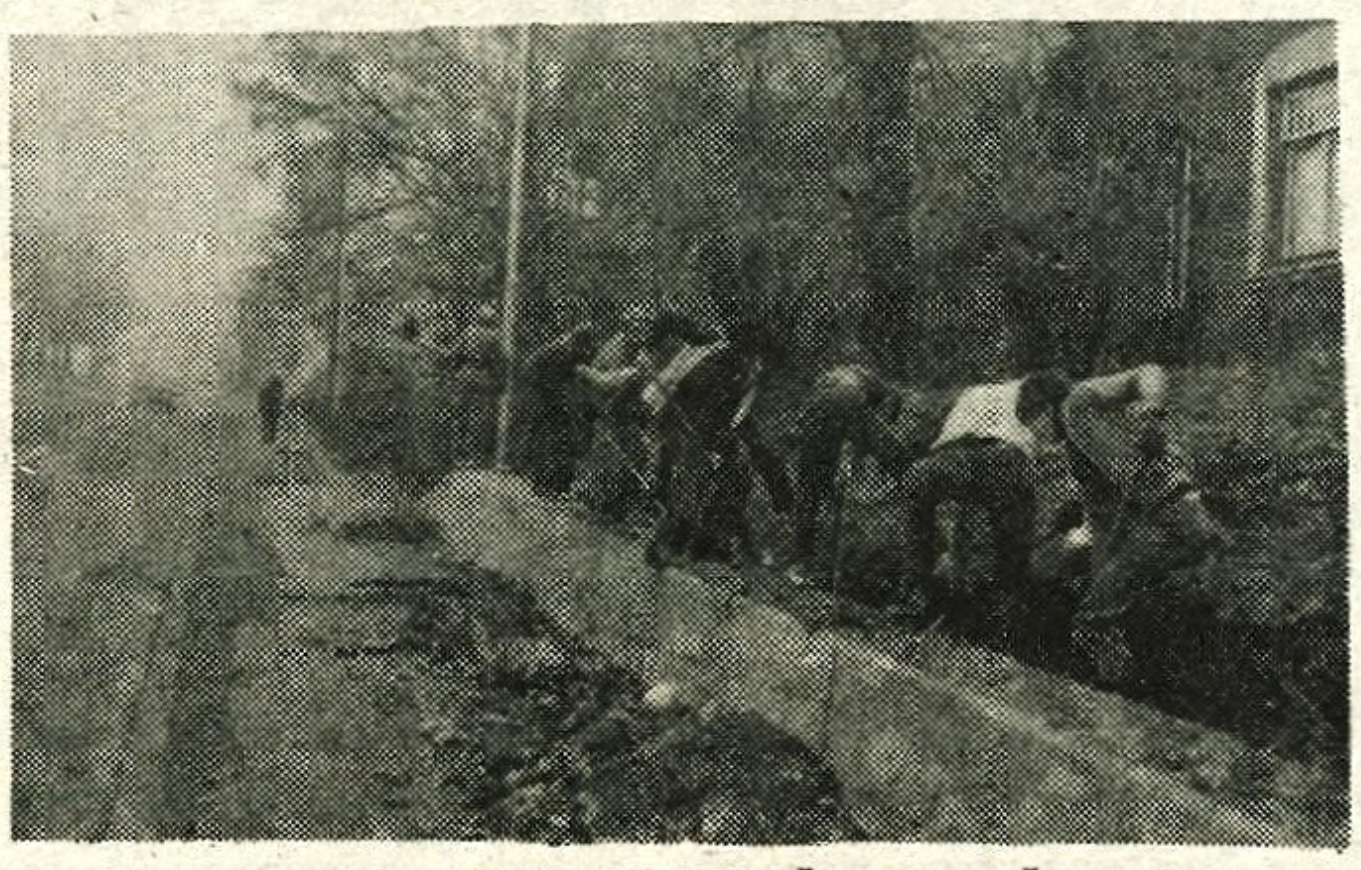

DELOVNA AKCIJA JESENIŠKIH UČENCEV — Tudi v letošnjem letu so pionirji izvedli v jeseniški občini več uspešnih akcij za urejanje okolja. Zadnjo takšno akcijo so preteklo soboto na Jesenicah pripravili učenci osnovne šole Prežihov Voranc z Jesenic. Pobudo za akcijo so dali člani mladinske organizacije na šoli, uresničili pa so jo v sodelovanju s komunalnim podjetjem Kovinar. Okrog sto učencev je delalo na dveh deloviščih. Prva skupina je urejala okolico komunalnega servisa, druga pa je čistila Razgledno pot nad Jesenicami. Predstavniki komunalnega podjetja Kovinar so pohvalili izredno prizadevnost mladih, dogovorili pa so se tudi, da bodo v prihodnje izvedli še več delovnih akcij za lepšo ureditev okolja. — Foto: J. Rabič

PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI

VAŠA PISMA

ODMEV NA ZAPIS ČRTOMIRJA ZORCA

Gorje — V Glasu, z dne 3. novembra, številka 85 sem v 93. zapisu Pomenki o nekaterih krajih radovljiške občine zasledil majhno nepravilnost in pisca dobronamerno popravljam oziroma dopolnjujem.

V tem zapisu avtor omenja med drugim tudi pomnik v Bitnjah in piše, da je pomnik postavljen devetim padlim borcem NOV. To pa ni točno, kajti vse te žrtve so bile pripeljane iz begunjskih zaporov in so bile ustreljene kot talci. To je bilo okupatorjevo povračilo, ko so partizani v tem kotu Gorenjske likvidirali nemško učiteljico. Ti talci so bili ustreljeni v lepem, cvetočem maju, 13. maja 1943. leta. Ta datum bo meni ostal do smrti nepozabljen, kajti deseti sem bil sam in edini, ki sem to zadnjo noč preživel med temi talci. Uro preden so jih odpeljali iz begunjske samice, so vse preselili v gornje prostore zloglasnega zapora. Kje so bile te žrtve ustreljene, sem zvedel po vojni, ko sem se vrnil iz kazenskega taborišča iz Nemčije. Te žrtve so bile: Milan Gašperlin iz Stare Fužine, Anton Jazbec iz Vrol, Ivan Jerman iz Dobruše, Rafael Koncilija iz Zgornje Trebuše, Anton Nežek iz Leskovca, Aleksander Oblak iz Žirovskega vrha, Maksimilijan Sterlič iz Žirov, Simon Zima iz Grabna pri Gorjah in Anton Župančič iz Vinj. Na pomniku je napis: Brez mrtvih grl šibak je živih glas — ker ni vas več, ste povsod — saj smrt vas je življenju darovala.

Jože Ambrožič

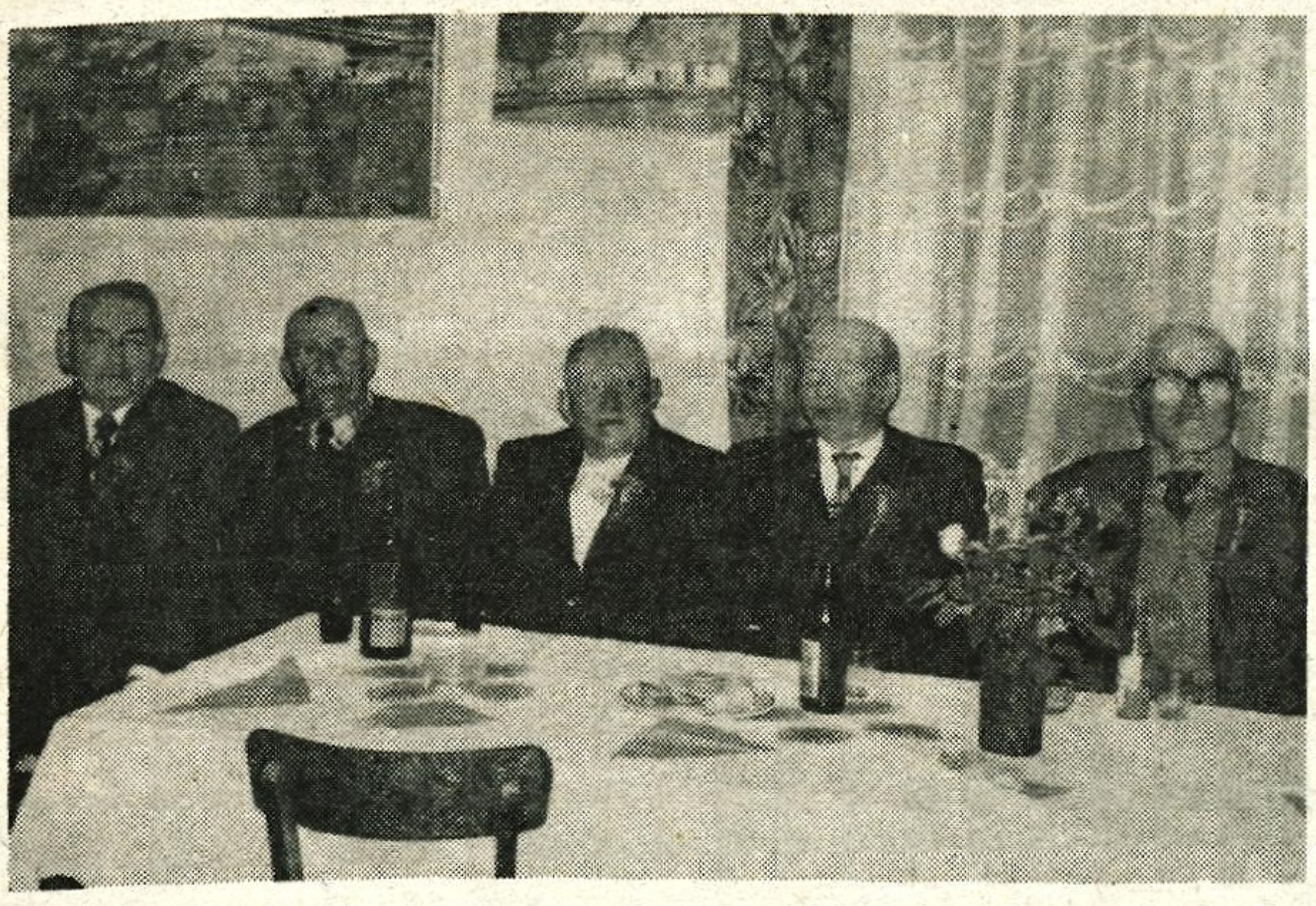

JAVORNIK — Srečanje 80-letnikov iz tamkajšnjega društva upokojencev je bilo nadvse prisrčno in prijetno. — Foto: Rina Klinar

Srečanje 80-letnikov

Javornik — Društvo upokojencev Javornik — Koroška Bela, ki ima več kot osem sto članov, slavi letos 25. obletnico uspešnega delovanja. V tem času so dobro razvili nekatere dejavnosti in dosegli tudi vrsto uspehov. Tako v okviru društva že 15 let deluje moški pevski zbor, člani so aktivni na športnem področju, pred kratkim sta začeli z delom folklorna skupina pa krožek ročnih del in še bi lahko naštevali.

Društvo vsako leto pripravi tudi srečanje 80-letnikov. Letos so ga organizirali v soboto, 18. novembra, in nanj povabili 46 članov, starih 80 in več let. Vabilu se resda niso mogli odzvati vsi, toda tiste, ki niso mogli priti, bodo obiskali na domu in jih tudi obdarili.

Prijetna slovesnost, ki so jo v domu na Javorniku pripravili za svoje najstarejše člane, je zaradi tople pozornosti in prisrčnosti prisotne navdušila. Zbrane so pozdravili predsednik društva upokojencev Javornik — Koroška Bela Franc Arh, predsednik sindikata v jeseniški železarni Štefan Ščerbič in predstavnik občinskega sindikalnega sveta Ciril Šoberl. Navzoči pa so bili tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij.

V pestrem kulturnem sporedu so nastopili moški pevski zbor upokojencev, folklorna skupina domačega društva, kvartet upokojencev ter učenci osnovne šole Karavanških kurirjev NOB s Koroške Bele, s katerimi društvo tudi sicer dobro sodeluje.

Za sklep je treba omeniti, da se v društvu upokojencev vsak mesec spomnijo tudi članov, ki dopolnejo 60, 65, 70 ali 75 let, po 75. rojstnem dnevu pa se jih spomnijo vsako leto. Vsekakor, posnemanja vredna pozornost!

Rina Klinar

Odpravljene so motnje na pretvorniku Lubnik

Škofja Loka — Televizijski naročniki z območja Škofje Loke in bližnje neposredne okolice so se že dalj časa pritoževali zaradi motenj slabega sprejema televizijskih programov, ki jih posreduje pretvornik na Lubniku. Strokovnjaki RTV Ljubljana so opravili meritve in v ponedeljek, 13. novembra, motnje odpravili. Za prvi in drugi program ljubljanskega studia sta bila sprejemna kanala prešibka, zato so vanju vpadali italijanski, madžarski in televizijski programi drugih naših republik. Po izmeritvi čistih kanalov so bili zato sprejemni kanali preusmerjeni na televizijska pretvornika še in Selca. To je bila le preureditev sprejemnih kanalov na pretvorniku Lubnik, ki ne zahteva sprememb kanalov na televizijskih sprejemnikih naročnikov.

Slika mora biti odslej povsem čista na vsem širšem območju Škofje Loke, razen v vhodnem predelu v Poljansko dolino (Podpulferca, Puštal, Zabrajda, Spodnji trg), ki je v mrtvem kotu in ne more sprejemati programov s pretvornika na Lubniku. Za ta predel bo postavljen manjši pretvornik v Puštalu, o čemer je že sklepal svet krajevne skupnosti Škofja Loka in zanj namenil sredstva iz samoprispevka. Po besedah ing. Sama Štera, strokovnjaka RTV Ljubljana so na stolpnicah v Podlubniku, kjer nimajo dobre slike, za tako pomanjkljivost krivi monterji skupnih televizijskih anten.

M. Volčjak

Črtomir Zorec:

POMENKI O NEKATERIH KRAJIH RADOVLJIŠKE OBČINE

(95. zapis)

Od taborniške gozdne šole pa do zahodnega konca Bohinjskega jezera ni več daleč — zato se senožetni ravnici tudi pravi Ukanc, pač kraj na koncu. Razloženo naselje na kar precej osojni, vlažni valoviti ravnici je imelo sprva kmetski značaj — tu so bile senožeti in seniki bohinjskih gospodarjev, predvsem domačinov vasice Studor.

Zdaj pa ima Ukanc bolj letoviščarsko lice, mnogo je poletnih hišic (nekatere so le predelani stari seniki, kar je najbolj pravilno!), tu je hotel Zlatorog, Dom pri Savici, Koča pri Savici, samopostrežna trgovina, hidroelektrarna, meteorološka postaja, spodnja postaja žičnice na Vogel in obsežno taborišče (ne »kamp«!) za motorizirane turiste s šotori. Torej idilično samoten, tih in čist Ukanc ni več . . .

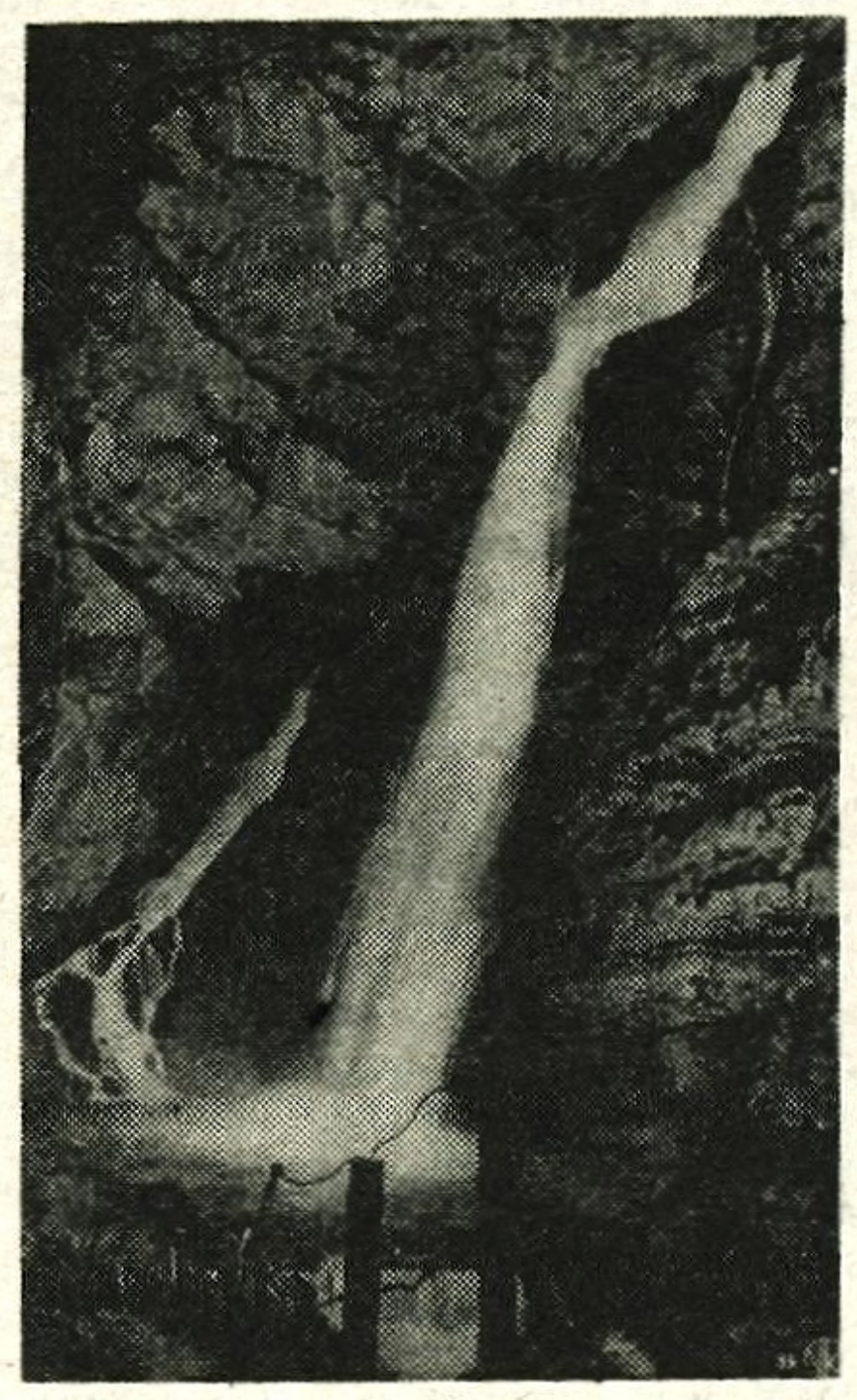

Slap Savice — izvir Save Bohinjke

SLAP SAVICE

Biser — ne le Ukanca, Bohinja, Gorenjske, pač pa vse slovenske dežele — je slap Savice. Iz njegovih pen izvira del Save, tu je prevzel Prešerna navdih za pesnitev Krst pri Savici, ki je bila prvič objavljena v letu 1836.

Preprosti in učeni rojaki so se vse od izida Krsta pri Savici »trudili, da bi pogledali v obraz ti skrivnostni slovenski pesniški umetnini, ki je vabila in še vabi vsako slovensko srce k sebi, bodisi, da soglaša z mislijo odpovedi kot žrtve za sočloveka, bodisi da se ji upira. Najsi bo notranji odnos bralca do Krsta tak ali drugačen, v vsakomur vzbuja vihar misli in vprašanj, enemu čisti in preganja predsodke, drugemu podžiga zamirajočo vest, tretjemu vnema srd in žalost, vsem pa radodarno daje tisto nepojmljivo lepoto, kakor jo nudi samoten pogled s hriba v zamirajočo večerno zarjo. To je spev srca vseh src, ki je v vseh življenjskih vprašanjih bilo s svojim ljudstvom, a je prehitevalo trdi in krvavi razvoj za skoro poldrugo stoletje.« Verzi te pesnitve so bili izvezeni na partizanskih bojnih praporih (»Največ sveta otrokom sliši Slave!« — »Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svitlim soncem sužnji dnovi!«), bili pa so tudi neštetokrat vpleteni v vzpodbujevalne govore — sprva na taborskih zborovanjih, pozneje pa tudi na partizanskih mitingih.

Pesnik in zgodovinar dr. Jože Kastelic pa pove za današnji pogled na Prešernov Krst pri Savici: »Notranji problem Krsta razrešuje slovenska zgodovina sama. Črtomirov poraz v osmem stoletju je s slovensko osvobodilno vstajo prenehal biti usodna legitimacija naše narodne bitnosti.«

PREŠEREN IN PREŽIH

Pri pozornem branju Krsta pri Savici se bo marsikdo ustavil ob prelepi pesniški primeri:

Izmed oblakov sonce zdaj zasije,
in mavrica na bledo Bogomilo
lepote svoje čisti svit izlije,
nebeški zor obda obličje milo.

Realist v človeku brž zadvomi: le odkod mavrica v onem mračnem, senčnem kotlu, v katerega globino pada 97 m visoki slap Savice? Pa je vendarle res: do 10. ure dopoldne je ob sončnih dneh mogoče videti celo več mavric — saj je ozračje polno razpršene rose.

Podobno je pri Prežihu. V Solzicah preberem: ». . . ko je mati stopila na hišni prag. — Ta trenutek je daljno sonce poslalo svoj prvi sončni žarek na dvorišče in po njem se je razlila prelepa svetloba. Sredi te svetlobe je stala mati, prečudno lepa in vsa ožarjena, kakor prikazen iz nebes.«

SPET NA TRDNIH TLEH

Utegnil bi tudi dobromisleči bralec teh pomenkov reči: glej ga, o čem vse piše, na trdna tla pa se ne spusti!

No, to je presneto res! Toda o teh »trdnih tleh« so in še bodo pisala druga, bolj poklicana peresa. Turistična, gospodarska, športna, politična idr. Saj vem: v zvezi z Bohinjem bi bilo treba pisati tudi o Triglavskem narodnem parku z njegovimi Sedmerimi jezeri, pa o kompleksu domov, smučišč, žičnic in vlečnic na Voglu, o Domu na Komni, o planinah (vsaj o Uskovnici, Zajamnikih in Vogarju), o Pokljuki — pa seveda tudi o svetu okrog Triglava in o gorah, ki zapirajo Bohinj na jugu.

Vsaj za hidroelektrarno pod slapom Savice pa res lahko rečem dobro besedo. Ko so jo gradili, smo se vsi bali, da bo prizadeta lepota slapu Savice. Toda načrtovalci in izvajalci del so to pot tankočutno postopali. Ne dovodni rov, ne tlačne cevi narave niso prizadele. Elektrarna sama je bila postavljena dosti niže. Njene turbine in generatorje danes dobro oskrbujejo Bohinj z energijo in lučjo. — Seveda daljnovod kazi pokrajino (kot tudi gozdni izseki) — toda tu očitno ni pomoči.

SLOVO OD BOHINJA

Kot je bila moja prva beseda za Bohinj pohvalna — da tu ni bilo toliko narodnih izdajstev kot drugod in da tudi organiziranega belogardizma Bohinj skoroda ni poznal — naj bo taka tudi zadnja, za slovo. Le da to pot navajam besede bohinjskega domačina, slavista in zgodovinarja dr. Jože Mahniča: »V ljudeh je moralo živeti še tudi nekaj tistega uporništva, ki so ga v Bohinju, kakor je izpričano, pokazali v časih kmetskih puntov, precej pa je k razpoloženju ob okupaciji brezdvoma prispevala tudi znana gorenjska samozavest, odločnost in drznost. Zato ni bilo nič slučajnega, če so ljudje v Bohinju partizanstvo kot narodno osvobodilno gibanje sprejeli in opremljali z neprisiljenimi simpatijami in požrtvovalnim sodelovanjem ter je večji del Bohinja, ne le hribov, ampak celo doline, ostal v dobi okupacije stalno v rokah partizanov.«

Seveda ni bilo mogoče v te skope pomenke o Bohinju in njegovih ljudeh, vplesti tudi pripovedi o bohinjskem gorništvu in smučarstvu. Posebno žal mi je, ker nisem mogel zbrati dovolj gradiva o ljudskoprosvetnem delu v tej odmaknjeni deželici — le o velmožeh, ki jih je Bohinj dal slovenski kulturi sem že na kratko, žal le na kratko, pisal.

Sicer pa ostaja naloga: te in druge zapise o gorenjskih krajih in ljudeh še enkrat temeljiteje napisati, marsikaj popraviti, še več dopolniti pa tudi nanovo in širše obdelati.

Premalo parkirnih prostorov

Radovljica — Pred trgovskimi in drugimi lokali v središču Radovljice, posebno pred trgovino Murka, prodajalno Peko, Merkurjem, Tiskarno in lokalom Nada občutno primanjkuje parkirnega prostora. Zdaj si v občini prizadevajo, da bi parkirišča povečali in tako omiliti problem, ki postaja že navzdržen.

Da bi odpravili takšno stanje, je izvršni svet skupščine občine prejel več sklepov, med drugim naj bi samoupravna komunalna skupnost prevzela investitorstvo za izgradnjo dodatnih parkirnih mest ob organizacijski pomoči krajevne skupnosti Radovljica. Ta parkirišča naj bi krajevna skupnost vključila v svoj program za prihodnje leto. Investitor naj bi pripravil samoupravni sporazum o sofinanciranju med zainteresiranimi in pripravil obenem tudi več variantnih rešitev. Najprej se bodo morali vsekakor dogovoriti, kako naj bi rešili poslovne prostore salona Nada Radovljica, ki naj bi se preselil na novo lokacijo. Obenem pa naj bi proučili tudi možnost parkiranja na vrtu nasproti sedanje gostilne Kunstelj.

D. S.

Do konca oktobra na Gorenjskem 15 žrtev gora

GORE KAZNUJEJO NAJSTROŽJE

Uredništvo Glasa je povabilo na pogovor o varnosti v gorah, položaju reševalcev in Gorske reševalne službe ter vzrokih nesreč predstavnike postaj GRS z Gorenjske, zastopnike Uprave javne varnosti iz Kranja in vodjo sektorja letalske milice republiškega sekretariata za notranje zadeve. Po njihovi sodbi so pomanjkljiva planinska vzgoja in preveliko tveganje planincev še vedno glavni vzroki za nesreče, gorska reševalna služba pa mora posredovati največkrat pomanjkljivo opremljena, pa tudi njen položaj še ni urejen

KRANJ – Čeprav vso zgodovino bolj ali manj navezani na hribe in gore Slovenci še nikdar nismo tako množično zahajali vanje kot sedaj. Danes je že sram reči, da še nisi bil na Triglavu ali vsaj enkrat v gorah. Letno skoraj milijon registriranih obiskovalcev gora nas uvršča med planinske narode. Vsi gorniki pa niti registrirani niso, zato je število zanesljivo še večje. V gorah srečujemo vse, od dojenčkov do starčkov. To ni le rezultat samonikle želje po gorah, temveč vsako leto povečujejo obisk gora organizirane družbene akcije.

Naš gorski svet je prepreden s skoraj 300 kilometri potov. To je ogromna številka. Planinska pota postajajo trimi, nikdar osamljeni. Pohvalimo se in tudi drugi nam priznavajo, da je večina naših potov vzorno urejenih, nadelanih in varovanih. Marsikje v tujini mora gornik trikrat preveriti (to zaradi previdnosti tudi pri nas ni odveč – op. p.), ali si pomagati z varovalno vrvjo in klinom, ali pa je oboje tako razmajano, da sta prijem za vrv in stopnja na klin lahko usodna.

Največkrat sami izzivamo nesrečo

Nesluten porast obiska slovenskih gora, katerih glavni del odpade na Gorenjsko, in želja ljudi priti pogosto za vsako ceno čim višje, povečujeta število nesreč. Gore najstrožje kaznujejo vsako napako, objestnost, podcenjevanje gorništva in precenjevanje sebe. Strašne tragedije so se in se vedno pogosteje dogajajo.

Kranjska postaja Gorske reševalne službe je morala do konca letošnjega oktobra na 11 reševanj. Štirikrat za ponesrečene ni bilo pomoči. Po podatkih Uprave javne varnosti v Kranju je bilo do konca oktobra v gorenjskih gorah 27 nesreč, ki so terjale 15 mrtvih, 10 ponesrečenih pa je bilo težje ranjenih. Le dva primera sta terjala blažje posledice, kar kaže, da se nesreče v gorah najpogosteje končajo s smrtjo ali težko ozdravljivimi poškodbami. Nezgode na smučiščih niso upoštevane. Če pa k temu prištejemo še primere oslabelosti, najrazličnejših napadov in drugih primerov, pa so gorenjske gore v letošnjih desetih mesecih 43 krat poklicale na pomoč!

Nesreča nesreči ni enaka. V primerih strele so planinci nemočni. Udarec strele je nenaden in strašen in najpogosteje smrtonosen. Prav tako nihče ne more predvideti nenadnega padanja kamenja ali hitre spremembe vremena. Povsem odveč pa so klici na pomoč sredi snežišč, v katere je nespametno zašel planinec, v stenah in na poteh, za katere gorniki vedo, da so pretežke, in ponoči, ko odhajajo ljudje na pot, čeprav slutijo, da jih bo ujela noč ali celo poti dobro ne poznajo. Najokrutneje pa se gora maščuje, ko jo izzivamo, skušamo ugonobiti na silo, brez znanja, pripravljenosti, previdnosti in opreme. Planine želijo spoštovanje in ne dovoljujejo nepazljivosti, zaletavosti in precenjevanja. Številni omahnejo za vselej zaradi objestnosti in pretirane samozavesti misleč, da morajo tudi oni čim višje, ker je pač to že uspelo tolikim in tolikim pred njimi. Grozeče je pogledati otroke in starejše brez spremstva na poteh, do katerih niti izkušen planinec ni brezbrižen, gornike v copatah in obutvi, primerni za sprehode po ulicah. Pravijo, da je slednjega vedno manj, da ima vedno več planincev dobro obutev, v nahrbtniku primerno opremo in obleko, videvamo pa tudi cepine.

Najtežje se je učiti sam

Pogosto in na najrazličnejših mestih in ravneh se sprašujemo, kako preprečevati spreminjanje naših prelepih gora v pokopališča in kdo je to dolžan storiti.

Leta in leta že govorimo, da mora planinska vzgoja v naše šole, pa za zdaj ostajamo pri redkih predavanjih, organiziranju planinskih sekcij, ki imajo boljše pogoje za delo (žal) le na osnovnih šolah, in izletih, ki so jih večkrat primorani voditi in organizirati ljudje s pomanjkljivim planinskim znanjem. Razmere nas bodo prej ali slej prisilile, da z dosedanjim obsegom planinske vzgoje po šolah ne bomo več zadovoljni. Glavno breme planinske vzgoje prevzemajo Planinska zveza Slovenije in vedno bolj društva. Večkrat jim zaradi obilice drugih nalog za to manjka časa, vendar se kljub temu že lahko pohvalimo z uspelimi akcijami. Organizirani pohodi v gore so izredna šola. Težje in tvegano se je učiti sam in lažje ter učinkoviteje pod strokovnim vodstvom! Kranjsko Planinsko društvo je s pomočjo organiziranih izletov privadilo na gorništvo na tisoče ljudi, pa so se vsakič vsi celi in zdravi vrnili domov. Zvesti svetovalci planincev morajo postajati oskrbniki in gornike seznanjati z razmerami na poteh, z nevarnostmi in jih navajati na abecedo ponašanja in ravnanja v planinah. Izredno pomemben je vpis v knjigo obiskovalcev postojank. To ni modna muha, temveč ravnanje, ki je že pogosto pomagalo v kritičnih primerih, če je planinec napisal od kod je prišel in kam kani kreniti. Dobrodošle so opozorilne table na poteh. Planinsko društvo Tržič in postaja GRS redno z napisi opozarjata obiskovalce Zelenice in zanesljivo je bila preprečena marsikatera tragedija. Kranjsko društvo je kljub nekaterim kritikam na eni od potov na Ledine namestilo tablo »Pot zaprta« in preventiven učinek je bil velik. Le redki opozorila niso upoštevali. Pri planinski vzgoji, preventivi in varnosti, kar je vse skupaj širok pojem, imajo svoje poslanstvo gorski stražarji, markacisti, alpinisti ter reševalci. Vendar njihova opozorila pogosto lete na gluha ušesa gornikov, ki neupoštevajoč opozorila vztrajajo pri svojem. Prav kmalu bomo morali razmišljati o gorniški varnostni službi, delu milice, ki bo imela vse potrebna pooblastila. Preventivnega in vzgojnega pomena pa so sprotna kratka in jedrnata sporočila v sredstvih javnega obveščanja. Treba je povedati ljudem, katere pohode in vzpone odsvetujemo, kjer so mogoči, vendar s primerno opremo, in kam se je mogoče povzpeti brez težav.

Predvsem pa se moramo ljudje sami obnašati v gorah samozaščitno, tovariško in preventivno!

Milijon ljudi je letos obiskalo naše gore. Povečan obisk pa je tudi eden od vzrokov za tako pogoste tragedije v gorah

V vsakem vremenu in vsakem času morajo reševalci v akcijo. Zato reševalci težko razumejo, da je njihovo delo pogosto še tako malo cenjeno in njihov družbeni položaj še neurejen, pa tudi za osebno in reševalno opremo zmanjkuje denarja.

Lavinski psi so zvesti pomočniki gorskih reševalcev, ko morajo po ponesrečene pod snežnimi plazovi – Fotografije prispevali Franc Perdan, Jože Zaplotnik in Franci Ekar

Vabilu na pogovor o varnosti v gorah in položaju reševalcev ter Gorske reševalne službe so se odzvali POLDE OSTERŠEK, inšpektor Uprave javne varnosti iz Kranja, ŽIVKO DREKONJA, komandir oddelka milice v Predvoru, ANDREJ ANDOLŠEK, član postaje GRS Kranj in vodja sektorja letalske milice republiškega sekretariata za notranje zadeve, dr. ANDREJ ROBIČ, zdravnik in član postaje GRS Tržič, EMIL HERLEC, načelnik postaje GRS Kranj, ANTON KRALJ, načelnik postaje GRS Tržič, PETER JEŽEK, načelnik postaje GRS Radovljica in FRANCI EKAR, predsednik PD Kranj in član izvršnega odbora Planinske zveze Slovenije. Glas pa sta na pogovoru zastopala odgovorni urednik ANDREJ ŽALAR in novinar JOŽE KOŠNJEK.

Kmetovalci, kmetijske organizacije

KŽK Kranj — TOZD Kmetijstvo
Mehanični servis Šenčur

vam nudi
rezervne dele, servisne usluge in
vzdrževanje kmetijske mehanizacije

v garanciji in brez:

TORPEDO-DEUTZ 4006, 6806, 7206
URSUS C-335, C-355
UTB U-445, V-445, L-445
RASQUALI vse tipe
PIONIR-POLJSKI kombajn za krompir

brez garancije:

IMT, motorje LOMBARDINI, TOMO VINKOVIČ
PE-18, TV-418, TV-521, TV-730
WÜLLMAUS (kombajne za krompir)
proizvode SIP,
ostale kmetijske priključke

V prodajalni servisa nudimo še:

rezervne dele za razne kmetijske priključke, ležaje, gume, akumulatorje, zaščitna sredstva in raznovrsten elektro material. Odprto vsak dan od 6. do 14. ure in v soboto od 6. do 12. ure. Kupci se lahko oskrbijo osebno ali po povzetju. Vse servise in usluge na domu lahko naročite na telefonsko številko (064) 41-025.

RADI VAM BOMO POSTREGLI TUDI S STROKOVNIMI NASVETI IN INFORMACIJAMI, KORISTITE NAŠO PONUDBO IN ZADOVOLJNI BOSTE.

Z opremo na psu

Slovenska gorska reševalna služba, ki združuje skupaj s pripravniki skoraj 400 članov, od katerih jih je lepo število na Gorenjskem, izjemno odgovorno uresničuje svoj del odgovornosti za varnost v gorah in se bojuje za vsako življenje, viseče med obstankom in smrtjo. Reševanje v gorah ni nikakršen hobi. Reševalna služba združuje ljudi, humane in hrabre, občudovanja in spoštovanja vredne. Tako kot nesreča ne izbira ne časa in ne kraja, tudi reševalci hitijo tja, kjer je bila narava močnejša od človekovega znanja in njegovih sposobnosti.

Polna usta imamo večkrat hvale na račun reševalcev, v praksi pa jih preradi puščamo osamljene. Redka družbena priznanja smo doslej namenili reševalcem. Le-ta sploh niso njihov cilj. Predvsem želijo, da jim ne bi bilo več treba tarnati zaradi slabe osebne opreme in pripomočkov za reševanje, da ne bi trepetali, kdaj se bo odlomilo kolo ali odpovedal vitel in kje bodo zbrali denar za nova. Marsikateri načelnik postaje mora s člani brisati prah z najrazličnejših kljuk in prositi za denar. Na Gorenjskem gmotni položaj postaj GRS ne bi smel biti vprašljiv, prav tako pa v nobeni organizaciji združenega dela ne bi smelo prihajati do kolebanj, ali reševalcu odobriti za humano akcijo plačan dopust! Žal je to še marsikje vprašanje. Doma tudi ne premoremo primerne opreme. Reševalci čakajo na uvoz, pa ga ne dočakajo. Znajde se vsak kakor ve in zna. Večkrat pa je treba v skrajni sili po najnujnejšo opremo tudi na »šverc« v tujino, plača pa jo seveda vsak sam. Problemi nastajajo pri reševalni in osebni opremi, pri svetilih, napravah za zveze, jeklenicah in drugih pripomočkih. Prav žalostno je, da oprema, ki ni tako draga, zaostaja za znanjem naših gorskih reševalcev, ki so bili večinoma pred tem prekaljeni alpinisti. Vzgoja gorskih reševalcev je v Jugoslaviji končno enotna, številnejši in izkušenejši pa je tudi instruktorski kader.

Od časa do časa zaškripljе pri zvezah. Denar za tovrstne naprave ne bi smel biti problem, saj to ni luksuz ali nepotrebna potrata denarja. Premalo reševalcev pa ima še vedno na domovih telefonske priključke.

Kljub nezavidljivemu položaju reševalcev in reševalne službe so bile vse letošnje reševalne akcije na Gorenjskem izpeljane brezhibno. Pri reševanju v gorah ni preskušanja. Akcija mora popolnoma uspeti prvič.

Popolno obvestilo o nesreči pol uspeha

Obveščanje o nesrečah v gorah je še vedno naša slabost. Gre tudi za obveščanje o nesrečah med postajami Gorske reševalne službe, ki pa se zboljšuje. Kako naj na primer ob obvestilu o eni od letošnjih nesreč, ki se je glasilo »Eden je odletel, pa še živ je bil«, reševalci vedo, kje je nesreča bila in kakšno vrsto posredovanja izbrati. Obvestilo o nesreči mora biti čim bolj točno in popolno. Reševalcem se je lažje odločati, ali uporabiti klasično reševanje, ali klicati na pomoč helikopter, ali alarmirati manj reševalcev ali več in, ali poklicati k sodelovanju tudi reševalce iz sosednjih postaj. Naše planinske postojanke imajo premalo brezžičnih zvez z dolino. Po domovih izginjajo zaloge materiala za prvo pomoč, dobrodošli pa bi bili tudi zemljevidi in skice planinskih potov določenega območja. Kališče in Cojzova koča na primer imata zvezo z dolino in to se je že nekajkrat obrestovalo. Zaradi nepopolnega obvestila o nesreči je že

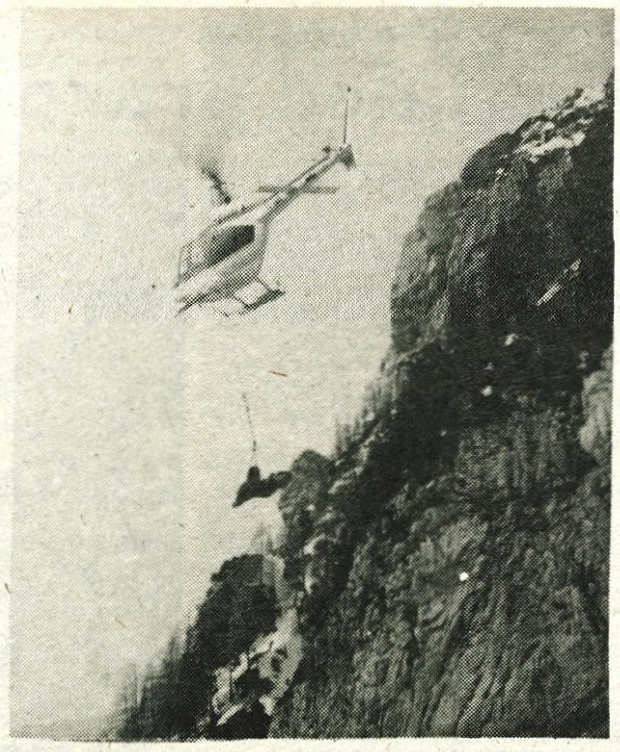

Helikopter, štiri ima za zdaj republiški sekretariat, pričakujejo pa petega, močnejšega, je sodeloval v 70 odstotkih letošnjih reševalnih akcij. Nad 60 ur letenja je bilo potrošenih za to, podatki pa kažejo, da sodeluje helikopter v vsaki reševalni akciji poprečno 1,45 ure

večkrat odšlo v akcijo več reševalcev kot bi bilo potrebno, večkrat pa tudi premalo. Reševanje je timsko in odgovorno delo, kjer niti človek niti oprema ne smeta zatajiti. Ukrepanje na pamet odpove na prvi preskušnji.

Helikopter se je uveljavil

Dvoje novosti je bilo prelomnih v delovanju naše Gorske reševalne službe. Pred desetimi leti se je gorskim reševalcem prvič pridružil helikopter Republiškega sekretariata za notranje zadeve. Težko je bilo začeti z njim in enako kot na tujem so tudi pri nas vladali odpori, pomešani z nezaupanjem. Čas je razsodil in v 70 odstotkih vseh letošnjih reševalnih akcij je bil helikopter nepogrešljiv! 25 ponesrečenih ali umrlih v gorah je helikopter prepeljal v dolino. Pri vsaki akciji reševalci oziroma vodstvo akcije odloči, kakšen način reševanja je mogoč in za ponesrečenega najučinkovitejši. V takih primerih nihče ne vpraša za ceno, ki pri helikopterskem reševanju ni višja od klasičnega. Odločujoče je, da dobi ponesrečeni čim prej prvo medicinsko pomoč. Helikopter je opremljen tako, da se ponesrečenemu pomoč lahko nudi tudi med prevozom. Nošnja ali vožnja pri klasičnem načinu reševanja bi bila za tako poškodovane usodna.

Slovenija ima že pilote, reševalce in zdravnike, izurjene za reševanje s helikopterjem. Škoraj neverjetne akcije so že izvedli ti hrabri reševalci. Pomanjkljivo opremo nadomeščajo z znanjem in prepričanjem, da je pomoč sočloveku prva. Vedno bolj spoznavamo, da je nesmiselno in nemogoče izšolati na primer 200 reševalcev in kopico zdravnikov za reševanje s helikopterjem. Bolje je usposobiti manjšo ekipo, ki bo sposobna posredovati povsod. Tudi ideja o profesionalizaciji ekipe postaja vedno bolj otipljiva. Letalec-reševalec je specializacija in znanje kot to velja za zdravnika, sodelavca v reševalni akciji. Pilot sam vsega ne zmore in uspešnost akcije je odvisna od njega, reševalca in zdravnika. Klasično in helikoptersko reševanje se dopolnjujeta in to učinkovitost službe še veča.

Izredna pomoč milice

Druga izredna vzpodbuda reševalni službi je bila intenzivnejša vključitev službe milice in njenih delavcev. Reševalci so običajno poklicani na reševanje s sodelovanjem milice. Prav tako so jim na voljo njihove zveze in vozila. Milica od leta 1969 dalje vzgaja kadre tudi za potrebe GRS in precej miličnikov se na Gorenjskem vključuje v akcije GRS. Ne gre le za reševanje, ampak za opravila, za katera je vzporedno zadolžena milica. Na Gorenjskem je sodelovanje med UJV in GRS vzorno. Marsikatero življenje je bilo utrgano smrti tudi zaradi tega sodelovanja in marsikateri, navidezno nerešljiv problem, je bil z obojestranskim razumevanjem razrešen. Ne le reševalci, tudi milica vsak trenutek opozarja, da je treba gorsko reševalno službo bolje opremiti. Ne gre le za nesreče v gorah. Gre za zaščitno, preventivno in posredovalno vlogo reševalcev tudi v primerih drugih nesreč.

Vključevanje delavcev milice v prizadevanja za doseganje večje varnosti v gorah je tudi ena od usmeritev organov za notranje zadeve. V kranjski občini se na primer sedem miličnikov že vključuje enakovredno v GRS, pri tem pa kaže še posebej izpostaviti preddvorski oddelek milice. Takšne primere najdemo tudi drugje na Gorenjskem!

— — —

Uredništvo Glasa se zahvaljuje udeležencem pogovora za sodelovanje. Nismo se, upamo, srečali zadnjič! Veseli bi bili, da za napisano ne bi imeli gluhih ušes. Želimo, da se GRS in reševalcev ne spomnimo le takrat, ko je treba sredi noči, v snegu, mrazu ali dežju v gore po ugašajoče življenje. Predvsem pa bomo vsi skupaj srečnejši in varnejši, ko gore ne bodo več tako pogosto odete v črno!

Jože Košnjek

Vabljive so naše gore. Vendar so tudi okrutne. Strogo znajo kaznovati nepremišljene. Prav napaka človeka najpogosteje botruje nesrečam, ki se večinoma končajo najbolj tragično.

Udeleženci pogovora o varnosti v gorah in reševanju v prostorih Planinskega društva Kranj.

Šport in osebnost

Šport ni samo zabava, tekmovanje ali vsebina prostega časa. Postaja močno sredstvo vzgoje in oblikovanja človeka. Družba mu je vse bolj naklonjena in pozorna, saj so prav športniki ljudje prodorne pameti, razvitih gibalnih sposobnosti, združujejo jasnost misli z mišično močjo, hitrostjo in vztrajnostjo.

Trening je način prilagajanja organizma na določeno zahtevno dejavnost. Pri tem človek krepi in spreminja samega sebe, odkriva notranje možnosti, da bi se uspešno kosal s prostorom, časom, silo težnosti in se postavljal po robu še lastni starosti. Poleg splošne kondicije in boljšanja tehnike se pri treniranju stopnjujejo pojavne značilnosti pameti kot so kritičnost, razumljivost, razsodnost in preudarnost.

Čustva in volja v sestavi osebnosti opravljata dodatno vlogo. Čustva so človeku lahko v pomoč, kadar gre za vedroglednost, veselje, samozaupanje; včasih pa so mu v breme. To je posebno strah, negotovost, potrtost, razočaranje itd.

V športu in v življenju pamet zmaguje nad neobdelano grobo močjo, pamet kroti jezo, zatira strah in preprečuje nespametno-brezglavo ravnanje pa tudi nesramno vedenje. Tako imenovane intelektualne igre zahtevajo več bistrosti, prodornosti in objektivne – dejanske presoje okoliščin. Mojstre v športnih igrah in borilnih športih odlikuje posluh za ravnanje nasprotnika. Temu pravimo igralna intuicija, ki se povezuje s tehnično popolnostjo in taktično učinkovitostjo.

Športnik mora ob pomoči trenerjev z zglednim življenjem in zavzetim treniranjem na vsakem tekmovanju potrjevati kakovost. Ta je v formi. A človek ni stroj, nanj vplivajo določene naravne zakonitosti, ki postajajo vse bolj poznane. Gre za bioritem – naravni ritem, ki vpliva na nihanje človekovih mišično gibalnih, umskih sposobnosti in na spreminjanje razpoloženja.

Pri vseh ljudeh so očitni slabi dnevi in v takih slabih dnevih športnik ne dosega uspehov. Kakor vsak rad doživlja slast uspeha, tako se mora tudi sprijazniti z grenkobo neuspeha. Ta naj bi bila bolj pobudnica in manj zaviralka športnega udejstvovanja.

Športno treniranje odpravlja gibalno in miselno počasnost, naivnost, nerazsodnost, okornost in lenobo. V nekem smislu učinkuje na oblikovanje bolj aktivnega – družbeno angažiranega značaja. S pridobivanjem delovnih navad, krepitvijo potez volje, ki so del značaja, človek postaja bolj revolucionarno zagnan. Namen vzgoje se še posebno uresničuje, kadar se vnema dopolnjuje z vestnostjo, odgovornostjo, načelnostjo in humanistično družbeno usmerjenostjo.

V osebnosti športnikov se kaže življenjski in svetovni nazor – odjek številnih vzgojnih vplivov. Športni vaditelji, učitelji in trenerji bi morali posredovati pravi kažipot, v katerem bi se prepletale samoodgovornost, osebna zrelost in zdrav pogled na življenje. Športna vzgoja po svojem smislu in namenu presega staro telovadbo ter novejšo telesno vzgojo. Dobiva globlji pomen, saj gre za vzgojo osebnosti, pridobivanje dragocenih življenjskih vrednot in izkušenj.

Jože Ažman

OD VSEPOVSOD

Golob zanetil požar

V gozdovih okrog Hollywooda je izbruhnil velik požar, ker je nekemu taborniku pobegnil z ražnja še živ golob. Nesrečna ptica si je z gorečimi krili poiskala rešitev v hladni senci gozdnega drevja. Povsod, kamor se je spustila, je začelo goreti. Ogenj, ki ga je na več kot štirih hektarih zanetil golob, so uspeli pogasiti šele po več kot eni uri.

Ljubosumni inšpektor

Nekdanji zdravstveni inšpektor Guardella iz Philadelphie je vstopil v svojo nekdanjo pisarno z vključeno električno žago in krenil proti novemu inšpektorju. Ta je z gibčnim skokom in vpitjem nemudoma izginil iz prostora. Bivši inšpektor je nato mirno prežagal svojo staro mizo in se vdal policiji.

Zaskrbljeni Britanci

Preglednica britanskega sveta za socialno službo kaže med drugim, da bo po najnovejših računih leta 2000 v Veliki Britaniji okoli 600.000 več moških kot žensk v starostni skupini od 15 do 44 let. Ob tem izražajo bojazen, da bo težko najti ženske, ki bi želele delati kot učiteljice in kot pomožno zdravstveno osebje.

TE DNI PO SVETU

POBIJAJO KMETE

V Salvadorju, najmanjši srednjeameriški državi, je zelo napeto zaradi novega vala oboroženih akcij gverilskih organizacij »ljudske revolucionarne vojske« in »ljudskih sil za osvoboditev – Farabundo Marti«, ki so izbruhnile zato, ker so pripadniki vojske in provojaških oboroženih tolp množično ubijali kmete. Minuli teden so v več salvadorskih provincah ubili najmanj 30 kmetov, obtoženih sodelovanja z opozicijskimi političnimi silami, nad 60 pa so jih ranili.

ŠPANIJA NEUVRŠČENA

Španija bi si morala za svojo splošno zunanjepolitično usmeritev izbrati politiko neuvrščenosti, je izjavil član izvršnega komiteja CK KP Španije Manuel Azcarate. Rekel je, da Španija nima nobenih takih interesov, ki bi ji velevali, da vstopi v NATO, za kar se je odločila vladajoča »unija centra«. Nove razsežnosti v mednarodnih odnosih dajejo Španiji možnost, da igra pomembno vlogo v boju za ohranitev miru, za sodelovanje med narodi, za popuščanje, razorožitev in preraščanje blokovske delitve.

PRISELJEVANJE V IZRAEL

Letos se je v Izrael priselilo okoli 25.000 oseb, so sporočili v državnem statističnem uradu v Jeruzalemu. Preteklih nekaj let število priseljencev ni nikoli preseglo 22.000. Po drugi strani pa se je iz Izraela odselilo kakih 10.000 ljudi, kar je spet precej manj kot v prejšnjih petih letih, ko je državo zapustilo poprečno po 13.000 do 15.000 ljudi.

WALTER SCHELL MED NACISTI

Uradni zastopnik urada predsednika ZR Nemčije je potrdil glasove, da je bil predsednik ZRN Walter Schell član Hitlerjeve nacional-socialistične nemške delavske stranke od 5. oktobra 1939 do konca druge svetovne vojne. Hkrati so sporočili, da Schell ni sam zahteval članstva v tej nacistični stranki. Da je sprejet v stranko, je zvedel šele konec leta 1942, ko je bil na »ruski fronti«. Po vojni, leta 1948 so pristojni organi v Solingenu sporočili, da Walterja Schella ne bremeni nacistična preteklost.

CESTA MED NEMČIJAMA

Nemška demokratična republika in Zvezna republika Nemčija sta se po petmesečnih pogajanjih o načrtih za gradnjo avtomobilske ceste, ki naj bi povezala Berlin in Hamburg, končno sporazumeli. Dokument o sporazumu bodo predložili vladam držav, da ga odobrita. Cesta bo dolga 165 kilometrov in po predračunih vredna 800 milijonov dolarjev. Po njej naj bi stekel promet sredi prihodnjega desetletja.

OBNOVA KEOPSOVE PIRAMIDE

Veliko Keopsovo piramido blizu Gize bodo v začetku prihodnjega leta temeljito obnovili. Čeprav je ta znamenita stavba, zgrajena 2600 let pred našim štetjem iz več kot dva milijona kamnitih blokov, tisočletja klubovala zobu časa, se je zdaj pokazalo, da tudi piramide niso večne. Načela jih je erozija.

3000-LETNI KIPEC

V bližini Leninakana v Armeniji so sovjetski arheologi izkopali bronast kipec, star približno 3000 let, ki upodablja eno od božanstev. Kipec je okrašen s pšeničnim klasjem, z levi in ptičami. Strokovnjaki, ki so raziskovali to najdišče iz časov kulture starega armenskega cesarstva, so na istem kraju našli še bronasta bodala, zapestnice, kopja in pasove, okrašene s podobami nenavadnih živali.

KOMARJI IN BOLEZEN

V Indiji so pričeli z zapraševanjem obširnih predelov, da bi uničili komarje in zatrli epidemijo encefalitisa, zaradi katerega je v zadnjih mesecih umrlo 1500 ljudi. Komarji prenašajo virus z domačih živali na ljudi. Virus povzroča vnetje možganov.

Pred novo smučarsko sezono

Gašper Kordež: želja poklicni trener

KRANJ – Smučarski tekači kranjskega Triglava so že od ustanovitve kluba leta 1948 med najboljšimi kolektivi v državi. Po začetnih korakih so leta 1951 začeli pisati bogato zakladnico uspehov. Pionirji tega zimskega športa Korbar, Gašper Kordež, Franko ter Jamnikova in Kristančičeva so se kaj kmalu znašli med tistimi, ki so osvajali državne naslove, oblekli pa so tudi reprezentančni dres.

Prelomnica uspehov se je začela po letu 1955. Začeli so se nizati še večji uspehi, saj so Seljak, Kordež, Naglič, Polajnar, Goričnik ter sestri Tolar napredovali pri osvajanju raznih lovorik v državi in izven naših meja. Tudi reprezentanca ni mogla brez njih. Seljak je bil udeleženec olimpijskih iger v Innsbrucku ter svetovnega prvenstva v Zakopanih, Kordež pa je bil v reprezentanci za svetovno prvenstvo na Poljskem.

Uspehe je nato nadaljevala mlada generacija. Ne moremo mimo uspehov Jelenca, Šparovca, Rebršaka, Kavčiča, Mohoriča, Zupanca, Jožeta Šolarja ter Milene Kordež, Helene Bešter in Mili Fister. Oni so odšli po poti svojih vzornikov. Za vsemi temi pa sedaj prihaja nova generacija. To so Čarman, Jelovčanova, Krničarjeva, Povšnarjeva, Bučanova in Koroščeva. Ti so za to sezono pridno nabirali kondicijo. Med temi je še vrsta pionirjev in pionirk ter mladink in mladincev.

»Za novo sezono smo začeli nabirati suho kondicijo z gozdnim tekom in tekom na rolkah že v prvi polovici maja. Trenirali smo trikrat do šestkrat tedensko, odvisno od kategorije tekmovalcev. Tako imajo naši tekmovalci v nogah že okoli tisoč do tri tisoč kilometrov. Sedaj bi že vsi morali na sneg« je dejal trener tekačev Triglava Gašper Kordež.

Od katerih največ pričakujete?

»Pri članih so to Maks Jelenc in Rebršak, pri mlajših članih pa Ivo Čarman, Janez Jelenc, Lipovšek in Fister naj bi bili tisti, ki bi bili med vodilnimi pri starejših mladincih. V tej kategoriji mladink pa je tu Jeli Jelovčan. Pri mlajših mladincih obeta Katrašnik, pri mlajših mladinkah pa Krničarjeva in Bučanova. Pri pionirjih največ pričakujemo od Boštjana Šolarja, Kovača in Kordeža ter od Ivi Bešter, Mlakarjeve in Rogljeve.

Težave so s trenerji, saj jih imamo premalo. Odbita je bila naša prošnja, da bi Milena Kordež poklicno trenirala naše tekače. Upam, da se bodo našla finančna sredstva za poklicnega trenerja.«

Tekači Triglava se vneto pripravljajo za izvedbo državnega članskega in mladinskega prvenstva v tekih in kombinaciji. Le-ta bo od 8. do 11. februarja na Jezerskem. Pri ureditvi proge jim gre na roko tudi Gozdno gospodarstvo. Lotili so se še ene akcije. Gre za teptalni stroj za urejevanje prog. Tu niso gledali samo na tekmovalce, temveč tudi na vedno večji razvoj rekreativnega smučarskega teka. Dolžni so tudi zahvalo delovnim organizacijam, v katerih so zaposleni Jelenc, Čarman in Rebršak, saj jim omogočajo nemoten trening.

D. Humer

Zlati jubilej namiznega tenisa v Sloveniji

Vrhunec praznovanja navdušil

KRANJ – Lepšega konca slovenski namiznoteniški delavci in kranjski organizatorji ob zlatem jubileju namiznega tenisa v Sloveniji niso mogli pričakovati. Polno prizorišče meddržavnega dvoboja ženskih in moških reprezentanc Jugoslavije in Kitajske, bilo je nad 3000 obiskovalcev, in kvalitetna igra v dvoboju naših in kitajskih fantov ter končno deseta zmaga Šurbeka, Stipančiča in Jurčiča nad lanskimi svetovnimi prvaki je bil res praznik in vrhunski zaključek teh slovesnosti. Kranj je še enkrat dokazal, da je sposoben organizator, vendar v Kranju primanjkuje večnamenskega prostora za velike športne prireditve.

Gledalci so v moškem dvoboju videli vse tisto, kar to igro za zeleno mizo in z belo žogico dela privlačno in atraktivno. Naša modra vrsta Stipančić, Šurbek in Jurčić je v dvoboju prekosila samega sebe. Čeprav so gostje iz Kitajske povedli že s 4:2, se fantje trenerja Osmonagiča niso predali. Zbrali so toliko moči, da so izid izenačili in na koncu dobili. Šurbek je premagal dva nasprotnika in s tem dokazal, kako je jugoslovanski reprezentanci še potreben. Stipančić je igral tako dobro kot že dolgo ne. Strokovnjaki menijo, da je tako dobro igral le še na svetovnem prvenstvu v Kalkuti. Bil je res pravi mojster udarcev, obrambe in ni se predajal. Jurčić je našim prinesel končno zmago. Čeprav je imel v zadnjem odločilnem srečanju pred seboj letošnjega kitajskega prvaka Shin Chin-Hao, ga je z napadalno igro in točnimi udarci premagal.

Dekleta so po pričakovanju izgubila kar s 5:0. Ta poraz je bil tudi pričakovan, saj vemo, da so kitajske igralke najboljše na svetu. Edini niz za naše je dobila v igri z Yen Kuei-Li Palatinuševa.

Izidi – moški – Jugoslavija : Kitajska 5:4 – Stipančić : Shin Chin-Hao 23:21, 21:19, Jurčić : Huang Liang 16:21, 15:21, Šurbek : Lu Chi-Wei 19:21, 21:16, 15:21, Stipančić : Huang Liang 17:21, 21:17, 19:21, Šurbek : Shin Chin-Hao 18:21, 16:21, Jurčić : Lu Chi-Wei 21:17 19:21, 10:21, Šurbek : Huang Liang 22:20, 21:19, Stipančić : Lu Chi-Wei 21:19, 23:25, 21:10, Jurčić : Shin Chin-Hao 21:17, 21:12.

Ženske – Jugoslavija : Kitajska 0:5 – Perkučin : Yen Kuei-Li 23:25, 16:21, Batinić : Kse Hsin-Ai 5:21, 6:21, Palatinus : Tung Ling 17:21, 16:21, Perkučin : Ke Hsin-Ai 9:21, 15:21, Palatinuš : Yen Kuei-Li 13:21, 21:12, 15:21.

V propagandnem nastopu je najboljši reprezentant premagal gladko Savnika, Mesaroš pa je nudil dober odpor Chen-Yungu.

D. Humer

Reprezentanta Kitajske med ogrevanjem za dvoboj z Jugoslovani – Foto: J. Zaplotnik

Nogomet

Primskovo prvak

Tudi druge selekcije so končale s tekmovanjem. Ekipa Primskovega tudi letos ne popušča. Vse ekipe so prikazale dopadljiv nogomet, dobro športno vzgojo in veliko mero borbenosti. Presenetila je ekipa Naklega z drugim mestom, na Kokrici pa bodo morali najmlajšim posvetiti več pozornosti. V vseh ekipah je veliko obetajočih igralcev, ki pa jim bo le trd trening in prizadevanje podlaga za višje selekcije. O Celjarju, Arhu, Doljaku, Florjančiču, Pavlinu, Mirtiču, Majcenu, Mencingarju, Pircu in drugih bo še veliko slišati.

Pri prvih selekcijah je kar 120 mladih nogometašev iz šestih šol nastopalo v medšolski ligi v malem nogometu. Ekipe so bile zelo izenačene. Želja po zmagi je večkrat nadomestila nogometno znanje. Razveseljivo je, da je bilo na področju vzgoje igralcev storjeno veliko.

Lestvica drugih selekcij (12 – 14 let):

1. Primskovo	10	8	0	2	36:17	16
2. Naklo	10	7	0	3	41:16	14
3. Britof	10	7	0	3	27:19	14
4. Sava	10	4	0	6	20:26	8
5. Šenčur	9	3	0	6	10:27	6
6. Kokrica	9	1	0	8	15:44	2

Lestvica prvih selekcij (10 – 12 let):

1. F. Prešeren B	10	6	2	2	14	34:13
2. F. Prešeren A	10	6	2	2	14	36:18
3. Stane Žagar A	10	6	2	2	14	27:18
4. J. B. Tito A	10	7	0	3	14	19:10
5. Simon Jenko A	10	5	2	3	12	18:14
6. Simon Jenko B	10	5	2	3	12	16:14
7. Stane Žagar B	10	5	0	5	10	15:24
8. Lucijan Seljak A	10	3	2	5	8	20:13
9. J. B. Tito B	10	3	2	5	8	15:17
10. Stanko Mlakar B	10	3	2	5	8	11:32
11. Stanko Mlakar A	10	1	2	7	4	11:26
12. Lucijan Seljak B	10	0	0	10	0	2:25

M. Šubic

Odbojka

Na Bledu gostuje najboljši

LESCE – Na preteklo 5. kolo v odbojkarskih ligah imajo prijetne spomine le Blejke, ki so zmagale v Celju. Zmagal je sicer tudi Železar, vendar na to zmago ne smejo biti ponosni, saj je bila igra do konca komplicirana in brez pravih udarcev, na igrišču pa je prevladovalo obojestransko prerekanje. Temu bodo morali v moštvu posvetiti več pozornosti, saj za moštvo brez dobrih medsebojnih odnosov in kolektivne igre ni napredka. Železar tako ostaja še neporažen, vendar mu sedanja igra ni v ponos. Upajmo, da bodo v moštvu pravočasno ukrepali. Blejci so v Zagrebu dokazali, da napovedi na papirju pogosto ne držijo. Poraz je bil nepričakovan, vendar zasluženi. Možnosti v boju za vrh lestvice so manjše, izgubljene točke pa bo težko nadoknaditi. Porazi drugih dveh moštev, Jeseničank v Pulju in Kroparjev doma, so bili v glavnem pričakovani. Le od Jeseničank smo pričakovali več.

V jutrišnjem kolu se gorenjskim odbojkarjem ponujajo nove priložnosti. Za zdaj so še na papirju, saj so izidi odvisni od borbenosti in zavzetosti v igri, kar velja še posebej pri izenačenih nasprotnikih. Izrazitega favorita ni.

V središču pozornosti bo drugoligaški obračun med Bledom in Metalcem iz Siska, ki vodi na lestvici. Srečanje bo jutri ob 18. uri v telovadnici osnovne šole na Bledu. Obeta se izredna odbojkarska predstava. Bled bo skušal nadoknaditi zamujeno v preteklem kolu v Zagrebu, Metalac pa tudi po tem kolu ostati na vrhu. Zanimivo bo tudi v nedeljo dopoldne ob desetih v osnovni šoli Zabreznica, kjer bosta igrala doslej še neporažena Železar in Kamnik. Kroparji bodo ponovno skušali osvojiti prve točke v soboto ob 17.30 v telovadnici osnovne šole na Lipnici v tekmi proti Žužemberku. Jeseničanke gredo na gostovanje v Ljubljano, Blejke pa v Koper.

B. Rauh

Hokej

Bo takrat več uspeha?

JESENICE – Preteklo kolo v zveznih hokejskih ligah Gorenjcem ni prineslo uspeha. Jeseničani že dolgo niso bili tako prepričljivo nadigrani v Ljubljani kot preteklo soboto. Visok poraz Jeseničanov sicer opravičujejo bolezni in poškodbe, vendar moštvo vedno bolj gnjavi psihološka labilnost. Po dolgem času je sobotni derbi v hali Tivoli spet spremljalo rekordnih 5000 ljudi. Po tem porazu se je tehtnica boja za naslov prvaka spet prevesila v prid Olimpije. Kranjskogorce je v igri z Medveščakom izdala športna sreča. Po priložnostih bi zaslužili vsaj točko. Tekma med Celjem in Crveno zvezdo v Beogradu pa je brez primerjave. Igra se je po zasluga domačinov sprevrgla v pretep. Organi hokejske zveze naj premislijo o udeležbi Crvene zvezde v tem tekmovanju.

Jutrišnje kolo bo spet zanimivo. Jeseničani gostijo neugodnega Medveščaka, ki je že nekajkrat presenetil, Kranjska gora pa mora v Beograd. Derbi se obeta v Celju v igri med domačini in Olimpijo. Ali bo tudi Olimpija, tako kot pred njo Jeseničani, potegnila v Celju kratko?

V drugi zvezni ligi sta ostala Bled in Triglav brez točk. Oba delujeta v izredno težkih pogojih. Prihodnjo sezono se obema obetajo boljši časi. Bled se v tem kolu nadeja novih točk v igri z moštvom Siska, kjer igrata brata Jan, Kranjčani pa gredo na gostovanje v Zagreb, kjer zmaga ni nedosegljiva.

-bef

Očiščevalna akcija

PLANICA – Organizacijski komite za izvedbo svetovnega prvenstva v Planici vabi vse prijatelje Planice na očiščevalno akcijo.

Ta bo v soboto ob 9. uri. Zbor vseh je pri Kavki ob vznožju izteka velikanke.

-h

Občinske sindikalne igre Kranja

Gorenjski tisk, Gradbinec in Prosveta

KRANJ – Sindikalne košarkarske igre moških moštev v telovadnici osnovne šole Josip Broz-Tito v Predosljah so zanimive in kvalitetne. Presenečenja v vseh treh skupinah se vrste iz kola v kolo.

Gorenjski tisk, vodilni v prvi skupini, je tudi v tem kolu brez težav premagal košarkarje Ljubljanske banke, v drugi skupini pa sta vodilna Tekstilindus in Gradbinec brez težav osvojila nove točke. Enako dobro v tretji skupini igra Prosveta, ki je dobila srečanje z Domplanom in UJV.

Izidi – Postaja milice : Gradbinec 13:20 (4:8), Tekstilindus : ETP 21:7 (13:6), Prosveta : Domplan 19:16 (12:8), Prosveta : Ikos 41:23 (20:13), IBI : Domplan 19:13 (8:2), UJV Prosveta 8:27 (2:19), IBI : Ikos 27:22 (17:9), Ljubljanska banka : Gorenjski tisk 15:21 (3:14).

V prvi skupini vodi Gorenjski tisk s šestimi točkami, sledi mu Planika 2, Iskra 2, Sava 2 in Ljubljanska banka, ki je brez točk.

Gradbinec in Tekstilindus imata v drugi skupini po štiri točke. Postaja milice je tretja z dvema, četrti pa Iskra-merilne naprave brez točk.

Prosveta vodi v tretji skupini s štirimi točkami. Tu jih ima enako število tudi IBI, UJV ima dve, Domplan in Ikos pa sta še brez njih.

-dh

Košarka

Popustili v nadaljevanju

KRANJ – SKL – moški E Triglav : Litija-Zagorje 78:67 (53:31), telovadnica OŠ F. Prešeren, gledalcev 100, sodnika Rehar (Petrovec), Lančner (Ljubljana).

Triglav: Erlah 16, Travenj 6, Strniša 6, Zupan 23, Omahen 11, Benedik 6, Štefe 2, Žura 8.

Enakovreden začetek in nato bliskoviti napadi domačinov ter razbita obramba gostov. Vse to je bilo v prvem delu igre. V drugem so triglavani igrali dobro le pet minut, nato pa so gostom dovolili, da so zmanjšali razliko, ki je bila že trideset točk.

Jutri ob 18. uri Triglav v telovadnici OŠ F. Prešeren gosti košarkarje Elektra iz Šoštanja.

-dh

Marjan Podržaj 349,2 m

NOVA VAS – Marjan Podržaj je zmagovalec prvega državnega prvenstva v daljinskem lokostrelskem streljanju. Zmagal je v disciplini standardnih lokov, s specialnim lokom za Flight pa je dosegel prvi uradni državni rekord 349,2 m.

V meglenem in hladnem vremenu so se najbolje znašli lokostrelci Exoterma in pobrali vsa odličja. Nastopili so tekmovalci Gorenjske, Ljubljane in Rijeke. Tudi gledalcev je bilo precej, saj je to prvo tekmovanje takšne vrste pri nas. Naj omenimo, da te vrste tekmovanj prirejajo le v Ameriki in da s specialnimi loki ročne izdelave dosegajo daljave preko 1 milje (1500 m). Tekmovalci so ustrelili po šest puščic, za rezultat pa se je štela le najdaljša:

tekmovalni lok: 1. Podržaj 311,6 m 2. Rozman 304,9 3. Fock 304,1 (exo) 4. Milinković (Ri) 290,1 5. Bukovec (exo) 287,5 6. Oblak (exo) 284 m

Flight lok: 1. Podržaj 349,2 m

M. Fock

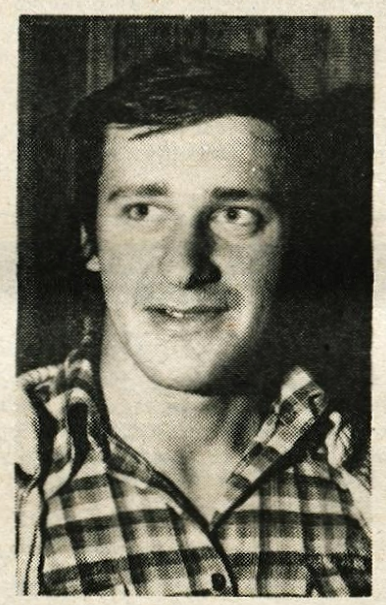

Štefan Kurnik: cilj pet metrov

KRANJ – Sezona letnih športov se umika zimski. Vendar na stadionih še vedno videvamo nogometaše, rokometaše, atlete, igralce tenisa ter rekreativce, ki še vedno gojijo svojo letno dejavnost.

Med temi, ki še niso pospravili svojih šprintaric in atletskih pripomočkov, so tudi atleti kranjskega Triglava. Med njimi so tudi skakalci ob palici. Le-ti pod vodstvom trenerja Borisa Holiya še vedno naskakujejo višine. Tako je tudi mladinski državni rekorder s 441 cm, osemnajstletni Šenčurjan Štefan Kurnik.

»Z atletiko sem se pričel ukvarjati pred štirimi leti kot osnovnošolec. Sestra Anica je vsak dan odhajala na treninge, nemalo zaslug pa imajo tudi moji profesorji na šoli, saj sem prav tu dobil prve osnove kraljice športa. Že na začetku moje atletske kariere sem se zapisal skoku ob palici.«

In zakaj prav skok ob palici?

»Všeč mi je bila ta atletska disciplina. Všeč prav zato, ker so se lomile palice. Lepo je videti skakalca, ki naskakuje višino. In tu je bil še trener Boris Holy.«

Začeli ste s skokom. Kakšen je bil vaš napredek preden ste preskočili in dosegli nov državni rekord za starejše mladince?

»Začetek je bil težak kot pri vseh. Vendar je šla pot s treningom navzgor. Začel sem preskakovati višino na 250 in kot pionir sem že preskočil 340, kot mlajši mladinec pa 390 cm. Za 441 cm je bilo treba veliko truda. Imeti moraš dobre pogoje za skok, dobro palico in še kaj. Pri tem je potrebno tudi malo sreče. Prav pri palicah so težave, saj se lomijo, ena pa stane šest tisoč dinarjev. Torej je ta disciplina draga.

Dobri skoki so odvisni tudi od zaletišča. Lažje je skakati na tartanu, slabše na tepihu in najslabše pogoje imamo, če je zaletišče prekrito z ugaski. In prav na tem zaletišču v Kranju treniramo.«

Pogoji so v Kranju torek slabi?

»Res so. Potrebno je trenirati na ugaskih trikrat do štirikrat tedensko. Tudi z opremo so težave.«

Štefan ne obupuje. Trenira in trenira in največja želja mu je, da bi kmalu lahko preskočil petmetrsko višino!

D. Humer

Rokomet

Jutri Alples : Trokut

KRANJ – Zaradi nastopa reprezentance Slovenije na ženskem turnirju AVNOJ, kjer je bila šesta, je bilo zadnje kolo v ženski ligi okrnjeno. Nepopolno je bilo tudi zadnje kolo v moški II. zvezni rokometni ligi, ker so igrali mladinci na rokometnem turnirju Alpe Adria v Beljaku. Od gorenjskih zastopnikov nobeden ni igral, zato bodo zaostala srečanja jutri in v nedeljo.

Rokometaši Jelovice bodo gostovali v Slatini, rokometašice Alplesa pa se bodo jutri ob 15.15 srečale z moštvom Trokuta. Tekma Alples : Trokut bo na igrišču osnovne šole v Železnikih, pomembna pa je za obe moštvi.

J. Kuhar

Potrebna je zmaga

V nedeljski tekmi je članski selekciji potrebna le zmaga! Dve novi točki bi namreč pomenili skok za eno mesto na lestvici. Nedeljski nasprotnik, ekipa Tabora, ni zaslužila podcenjevanja, saj je v dobri formi. Res je, da Kranjčani pred domačimi gledalci igrajo slabše kot v gosteh, ker so premalo učinkoviti. Igralcem je točka z Ilirijo pomenila vrnjeno samozaupanje, v nedeljo pa bodo odločno krenili na zmago. Tekma bo v nedeljo ob 13.45 na stadionu Stanka Mlakarja.

V predtekmi ob 12. uri se bodo igralci četrte selekcije pomerili z vrstniki iz Nove Gorice. Zmaga bi pomenila gotovo učvrstitev na tretjem mestu, kar je lep uspeh.

Obe ekipi startata na zmago. Upajmo, da v preveliki želji po uspehu ne bodo naredili preveč napak in bodo pred domačim občinstvom dokazali, da znajo igrati.

M. Šubic

Prekiniti z zgodovino, graditi bodočnost

Kam greš, gorenjski nogomet?

KRANJ – Po sklepih iz Portoroža, ki zadevajo usmeritev telesne kulture v Sloveniji, je tudi nogometni šport doživel vrsto reform. Žal pa novosti niso našle plodnih tal na Gorenjskem, razen v občini Kranj. Tako je bil stik s kvalitetnim nogometom na Gorenjskem izgubljen.

Le v kranjski občini so uredili rekreacijsko ligo po smernicah iz Portoroža in NZS. Z ogromnim trudom so oblikovali tudi popolno piramido selekcij. Novo ustanovljeno ONZ Kranj je priznala SZDL in Nogometna zveza Slovenije.

Za ostalo Gorenjsko pa je bila ustanovljena Medobčinska nogometna zveza s sedežem v Kranju(!). Žal pa je šlo le za preimenovanje TNZG brez potrebnih papirjev in MONZ še danes ni priznana na nobeni ravni.

To sta torej temeljni ugotovitvi o današnjem stanju. Vzrokov za odklanjanje sodelovanja je več. Predvsem gre tu za zastarele odnose ozke skupine ljudi do ostalih. Poskusi zaviranja delovanja ONZ in s tem pete selekcije Kranja pa so bili hudo konkretni. Tako so v NK Sava izključili trenerje Kožarja, Andrejašiča in Hribernika in šele sodišče združenega dela je ta sklep označilo kot neveljaven. Še naprej pa NK Sava nima nobenih sredstev, medtem ko je SDK odkrila nekaj nepojasnjenih računov, ki zadevajo tudi Miha Kramarja, ki je bil glavni pobornik izključitve in obenem član IO MONZ, ki obstoja žal le na papirju. Drugi problem je tudi problematika NK Triglav, kluba s slavnim imenom in dolgoletno tradicijo. Ta klub je namreč edini, ki ni podpisal samoupravnega sporazuma o vključitvi v ONZ in raje tekmuje v neverificiranem tekmovanju MONZ. Zato tudi ni čudno, da je sedež MONZ v Kranju, čeprav naj bi zastopala ostalo Gorenjsko.

Zgodovina je torej žalostna. Kljub temu pa ne gre obupati. Na zadnjem posvetu o nogometu na Gorenjskem so predstavniki SZDL in NZS odločno zatrdili, da rovarjenju ni več mesta v nogometu. Zato se bodo nekateri ljudje morali posloviti iz športa, ki mu zavirajo razvoj. Tragedija je namreč, da izven Kranja ni nobenega načrtnega dela z mladimi in da nogomet nazaduje. Če je peščica napoti razvoju, delu in delegatskemu odločanju, jo je treba izločiti. Vsi poskusi za dogovarjanje in sodelovanje ONZ so namreč ob steni molka propadli.

Črno belo slikanje problemov ne vodi nikamor. Na obeh straneh so bile storjene napake, ki se ne smejo več ponoviti. Dolžnost ONZ Kranj je, da pomaga ustanoviti MONZ v skladu s statutom in normami NZS. Prav tako je potrebno organizirati občinske lige po občinah in široki delavski bazi omogočiti možnost rekreacije. V Tržiču in Kranju so to že storili, Škofja Loka, Jesenice in Radovljica pa imajo za to vse pogoje. Nesmiselno je, da sedaj ekipa iz Reteč potuje na Jesenice! Za motivacijo pa bi lahko občinski prvaki na turnirju dobili prvaka Gorenjske v rekreaciji. S tem bi bil cilj množičnosti in tekmovalnega cilja dosežen.

Največ dela pa bo potrebno na področju selektivnega nogometa. Potrebno bo poskušati uresničiti načrt odbora za vrhunski nogomet ONZ Kranj, ki je že izdelan in bo šel v javno razpravo. V tem načrtu je zajeta vsaka šola in vsak klub na gorenjskem, ki bo želel biti nosilec selekcije.

Pretekli čas je treba pozabiti v želji za enotnejšo in lepšo prihodnostjo. Prepričani smo, da je po vsej Gorenjski ogromno takih, ki imajo radi nogomet in bodo čani samo, da je po vsej Gorenjski ogromno takih, ki imajo radi nogomet in bodo delali v njem. Uveljavitev delegatskega odločanja in samoupravnega dogovarjanja pa je poglavitna naloga vseh v nogometu. Odločanje posameznikov v imenu drugih je namreč preživelo.

Gorenjski nogomet torej mora naprej. Časi Novakov, Kramarjev, Grosov in njim podobnih so minili. Žal se novim niso priključili, ampak so jih celo zavirali. Brez dvoma je takih tudi v ONZ še nekaj. Nihče jim ne očita dolgoletnega truda in ljubezni do športa, toda tok časa jih je prehitel.

Gorenjsko je torej po zgledu kranjske občine potrebno nogometno prebuditi. To pa bo mogoče le ob skupnih naporih družbenopolitičnih dejavnikov, ONZ, MONZ, pa tudi TKS in ZTKO po Gorenjski, ki vse premalo aktivno pomagajo nogometnemu športu.

Stare rezrtije je torej treba pozabiti in združeni narediti korak naprej. To pa je stvar vseh, ki imajo radi nogomet in šport.

M. Šubic

NESREČE

Poledica na mostu

Boh. Bistrica – V sredo, 15. novembra, ob 9.10 se je na regionalni cesti v Soteski pripetila prometna nezgoda na poledeneli cesti. Voznik osebnega avtomobila Marjan Čuk (roj. 1908) iz Boh. Bistrice je peljal proti Bledu. V levem ovinku na Savskem mostu ga je na poledenelem vozišču začelo zanašati in je trčil v ograjo na mostu. Sopotnici Marija Soklič iz Podjelja in Angela Odar iz Boh. Bistrice sta bili v nesreči ranjeni. Škode na avtomobilu pa je za 12.000 din.

Neprevidno na cesto

Bled – V torek, 14. novembra, ob 14.20 se je na Seliški cesti pripetila nezgoda. Darko Markun, 14-letni učenec, je na kolesu z motorjem znamke Tomos zapeljal s šolskega dvorišča na cesto, ne da bi se prepričal, če je prosto. Prav tedaj je pripeljala voznica osebnega avtomobila Cvetka Capuder (roj. 1953), ki kljub zaviranju in odvijanju v levo ni mogla preprečiti trčenja. Na srečo je bil Markun le lažje ranjen.

S ceste v drevo

Gorje – V sredo, 15. novembra, ob 12.20 se je v naselju Sp. Gorje pri hiši št. 19 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Gabrijel Sodja (roj. 1944) iz Ribnega je v blagem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zapeljal v desno na bankino, od tam pa v živo mejo in nato v drevo. Voznik in sopotnik Gerard van Bakel sta bila v nesreči huje ranjena, sopotnika Jože Časar in Aleksander Miliševič pa lažje. Avtomobil ni imel varnostnih pasov. Škode na vozilu je za 13.000 din.

Neprimerna hitrost

Kranj – V sredo, 15. novembra, ob 14.30 se je na lokalni cesti med Bašljem in Zg. Belo pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Viktor Benčan (roj. 1959) iz Kranja je peljal proti Zg. Beli. V levem ostrem ovinku ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, zapeljal je v desno na bankino in od tam v grmovje ter se končno ustavil ob drevesu. Voznik in sopotnik sta bila v nesreči le lažje ranjena. Škode na avtomobilu pa je za 10.000 din.

Po sredini ceste

Radovljica – Na regionalni cesti v Poljčah se je v sredo, 15. novembra, ob 22.20 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Redžo Kananović (roj. 1956) s Koroške Bele je peljal od Begunj proti Žirovnici. V Poljčah pa je zavil nekoliko na sredino ceste, prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pravilno po svoji desni pripeljal voznik osebnega avtomobila Marjan Klinar (roj. 1952) z Zgoše. V trčenju je bil lažje ranjen sopotnik v Kananovićevem avtomobilu. Na avtomobilih pa je škode za 25.000 din.

L. M.

Iskre padale na bombaž

Škofja Loka – V sredo, 15. novembra, ob 15. uri so se v skladišču Gorenjske predilnice v Škofji Loki vnele bale bombaža. Pri rezanju železnih palic z varilnim aparatom so iskre padale skozi odprtino v spodnji prostor na bale bombaža. Delavci so tleči bombaž sami pogasili. Škode je za okoli 15.000 din.

Dežurne trgovine

V soboto, 18. novembra, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ: Central – Delikatesa, Maistrov trg 11 od 7. do 19.30 ure, v nedeljo od 7. do 11. ure. Živila – Prodajalna PC Planina, Kranj, Planina 56, prodajalna SP Pri Nebotičniku, Kranj Stošičeva 1

TRŽIČ: Mercator – Poslovalnica Cankarjeva 1

ŠKOFJA LOKA: Veletrgovina Loka Škofja Loka – SP Groharjevo naselje Mesnica Groharjevo

JESENICE: Specerija Bled – Supermarket UNION, Titova 22

Tržni pregled

KRANJ

Solata 15 do 18 din, špinača 28 din, cvetača 26 din, korenček 10 do 12 din, česen 55 din, čebula 10 din, fižol 26 do 30 din, pesa 10 din, paradižnik 15 din, jabolka 10 do 12 din, hruške 14 din, grozdje 16 din, med 55 do 60 din, pomaranče 28 din, limone 22 din, ajdova moka 18 din, koruzna moka 10 din, kaša 26 din, surovo maslo 80 din, smetana 40 din, skuta 30 din, sladko zelje 8 din, kislo zelje 14 do 16 din, kisla repa 10 do 12 din, orehi 160 din, jajčka 3 din, krompir 5 do 6 din, buče 16 din

JESENICE

Solata 9 do 12 din, špinača 14.40 din, cvetača 18 do 21,60 din, korenček 10 din, česen 42 din, čebula 6.60 din, fižol 23.17 do 30.13 din, pesa 8 din, kumare 24 din, paradižnik 16 din, jabolka 10.50 din, hruške 20 do 24.50 din, grozdje 16.70 din, pomaranče – mandarine 31.30 din, limone 22.20 din, ajdova moka 15.35 din, koruzna moka 7.87 din, kaša 15.53 din, surovo maslo 79 din, smetana 35.70 din, skuta 26.56 din sladko zelje 4.20 do 5.40 din, kislo zelje 7.50 din, kisla repa 7.50 din orehi 158.30 din, jajčka 1.30 do 2.70 din, krompir 4.80 din.

S SODIŠČA

Tri leta in pol za grabež

Primanjkljaj v skladišču TZE Sloga Kranj, in sicer v skladiščih v Stražišču, Mavčičah in Zg. Besnici sprva res ni bil posebno velik, nekaj manj kot 5000 din, in sicer decembra leta 1976. Skladiščnik Jože Slemc je temu ugovarjal in zahteval kontrolne inventure, ker po njegovem ni bilo mogoče, da bi imeli primanjkljaj. Ker pa je bil priden delavec, kontrolnih inventur niso takoj opravili, ter s primanjkljajem Slemca niso obremenili.

Kontrolna inventura, ki naj bi ugotovila, kaj je bilo s primanjkljajem, je bila v marcu lani. Izvesti pa jo je bilo zelo težko, saj Slemc ni več redno oddajal dobavnic in druge dokumentacije v računovodstvo. Ko so nekaj dni kasneje dobili pri njem 54.000 din, so mu na upravi KZ Sloga denar odvzeli, obenem pa so se odločili, da Slemc ne bo več skladiščnik. Inventura je, potem ko je delo prevzel novi skladiščnik, pokazala v Stražišču 27.000 din primanjkljaja, v Zg. Besnici 30.000 din, v Mavčičah pa 26.000 din, skupaj 84.500 din. Izkazalo se je, da je Slemc nekajkrat potrdil prevzem denarja, ki so ga kmetje kooperanti plačali za prejeto blago, denarja pa ni oddal. Vsega skupaj se je denarja, ki bi ga moral redno oddajati v računovodstvu, od decembra 1976 pa do marca lani nabralo za 101.946,05 din.

Slemc je tako v preiskavi kot na sodni obravnavi povedal, da je jemal po večje zneske denarja od 1000 din do 9888 din, kakor je pač naneslo. Sprva je še redno pisal dokumentacijo, zato tudi točno ve, koliko je spravil v svoj žep, kasneje pa je to opustil. Slemc se je strinjal s tem, da je primanjkljaja v vseh treh skladiščih za 84.515 din, po dobavnicah kooperantov pa manjka še 17.431 dinarjev. Tako se je v pol leta nabrala kar velika vsota denarja, za katerega pa Slemc ni vedel točno povedati, kako ga je zapravil.

Slemca je Okrožno sodišče v Kranju obsodilo na 3 leta in pol zapora, izreklo pa je tudi varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ki je vezan na upravljanje z družbenim premoženjem, za dobo petih let po prestani kazni. Prav tako je sodišče odločilo, da mora Gorenjski kmetijski zadrugi TZE Sloga povrniti 111.905,80 din. Med olajševalnimi okolnostmi je sodišče upoštevalo njegovo dosedanjo neoporečnost ter da ima družino in otroke, obteževalne okoliščine pri tem grabežu pa so vsekakor to, da je v razmeroma kratkem času poneveril veliko vsoto in jo nepremišljeno zapravljal.

Poledica na cestah

V sredo, 15. novembra, dopoldne se je na gorenjskih cestah pripetilo nekaj prometnih nesreč zaradi poledenele ceste. Vozniki so pozabili, da v hladnih jutrih mostovi, viadukti postanejo drsalnice. Prav tako so prave pasti senčnati ovinki, ki navadno ostajajo gladki prav preko celega dne. Ivje, ki ga čez dan sonce otrese z dreves, se v nočnem in jutranjem hladu spremeni v led, na katerem lahko zapleše avtomobil ali spodrsne pešec. Tudi megla, ki se v jutrih useda nizko na cestišče, ga ravno toliko ovlaži, da zanese neprevidne voznike s ceste.

Jemal iz avtomobilov

Dvajsetletni Dušan Novak je oktobra lani prišel iz Zagreba, kjer je kake štiri leta preživel v prevzgojnem domu, k sorodnikom na Jesenice. Zaposlil se ni, ker pa ni imel denarja, je v oktobru in novembru petkrat vlomil v osebne avtomobile ter tam iskal denar in vredne predmete. Tako je v začetku novembra lani na Cesti maršala Tita na Jesenicah razbil trikotno okence na avtomobilu zastava 1300 ter iz avtomobila odnesel fotografski aparat, sončna očala, štiri vžigalnike, torbico za dokumente ter nekaj lir, vse v vrednosti 1500 din. Mesec dni poprej pa je iz avtomobila zastava 750 na Jesenicah vzel tranzistor s kasetofonom, tri kasete, sončna očala, vse v vrednosti 1800 din. Podobno je bilo tudi v ostalih dveh primerih; le enkrat je utegnil odnesti le žepno svetilko, ko pa je odvijal avtomobilski radio, ga je lastnik prepodil. Predmete, ki jih je na ta način dobil, je kasneje prodajal.

Senat Okrožnega sodišča je Novaka obsodil na 2 leti zapora. Pri tem pa je sodišče upoštevalo, da še ni bil kaznovan, njegovo težko mladost, saj ga je še majhnega mati zapustila in je praktično vse doslej živel po raznih zavodih. V slabo pa mu je šteti to, da je k tem dejanjem pritegnil svojega še mladoletnega bratranca, ki je stražil ta čas, ko je sam vlamljal.

Za svoj žep

V približno pol leta je prodajalka pri tozd Tobak na Bledu Breda Mavrič z Jesenic od dnevnega izkupička zadržala zase 44.987 din. Ko se je marca lani zaposlila kot prodajalka, bi morala dnevni izkupiček vsakokrat z nakaznico odposlati. Mavričeva je sicer to delala, vendar pa je bil vsakič znesek nekaj manjši, pač za vsoto, ta je bila včasih tudi do 1000 din, ki jo je spravila v svoj žep. Pa ne da bi denar kaj posebno potrebovala, ne, zapravila ga je v družbi. Inventura je seveda pokazala primanjkljaj, vendar pa je polovico primanjkljaja pokrila sodelavka, čeprav le-ta sploh ni ničesar jemala zase. Tudi druga inventura je seveda pokazala, da manjka okoli 30.000 dinarjev. Ta znesek je Mavričeva sicer že vrnila, senat Okrožnega sodišča v Kranju pa je Mavričevi za poneverbo dosodil 8 mesecev zapora, tri leta po prestani kazni pa ne sme opravljati službe vezane na ravnanje z družbenim denarjem. Prav tako mora sodelavki vrniti denar, ki ga je ta plačala, da je pokrila primanjkljaj. Pri odmeri kazni pa je sodišče upoštevalo, da Mavričeva še ni bila nikoli kaznovana, da je skoraj v celoti povrnila škodo in da ima majhnega otroka. Ni pa seveda mogoče mimo tega, da je ravnala zelo lahkomiselno, saj je v kratkem času vzela večjo vsoto denarja in jo zapravljala v družbi.

Vaterpolo

V Tivoliju spet superfinale

LJUBLJANA – Tivolski zimski bazen bo tudi letos prizorišče vaterpolskega superfinala med pokalnim zmagovalcem in državnim prvakom evropskih držav. Ta dvoboj bo 16. decembra ob 16. uri.

Superfinale organizirata evropski vaterpolski komite in vaterpolska zveza Slovenije. Pokroviteljstvo nad to prireditvijo pa je prevzela skupščina mesta Ljubljane. Častni odbor vodi predsednik mestne skupščine Ljubljane Marjan Rožič, organizacijskega pa predsednik VZ Slovenije Mate Bečič.

V času superfinala bo v Ljubljani tudi sestanek evropskega vaterpolskega komiteja, svoj seminar pa bodo imeli tudi jugoslovanski vaterpolski trenerji.

-h

Redno med najboljšimi

ŠŠD Gimnazija Kranj sodi med najboljša ŠŠD v Sloveniji, saj je lani na tekmovanju za najbolj prizadevno in samoupravno organizirano ŠŠD zasedlo 11. mesto. Kljub težjim pogojem za delovanje (dvoizmenski pouk) so tudi letošnje šolsko leto začeli uspešno. Delujejo vse sekcije, ki so delovale v preteklem šolskem letu (košarka, odbojka, gimnastika, namizni tenis, plesne vaje, atletika), načrtujejo pa tudi ustanovitev planinske sekcije. Ekipe ŠŠD so uspešno sodelovale na občinskem prvenstvu v krosu v Kranju in na gorenjskem prvenstvu v šahu. Oktobra so organizirali dve očiščevalni akciji na Krvavcu, ki se ju je udeležilo 108 dijakov.

Po dveh lanskih številkah so tudi letos sklenili, da bodo nadaljevali z izdajanjem glasila Junior. Zadnje dni oktobra je izšla že prva številka, ki vsebuje poročilo z zadnjega občnega zbora in posreduje članom ŠŠD celoten pregled dela društva v preteklem šolskem letu ter hkrati tudi akcijski program za to leto. V glasilu je objavljena tudi sestava organov ŠŠD in njihovo delovanje, imena najboljših športnikov in športnic ter najprizadevnejših članov društva, ki so bili nagrajeni za svoje delo in uspehe.

Uredniški odbor glasila načrtuje že naslednjo številko glasila, ki naj bi predvidoma izšla decembra.

M. Rotar

Konjeniški kros v Komendi

Čeprav so kasači v glavnem že zaključili letošnjo konjeniško sezono, pa tega ne moremo trditi za izredno marljive tečajnike jahalne šole, ki te dni pod vodstvom Miha Tabernika vadijo na hipodromu v Komendi.

Trener Rajko Djokić, ki je državni prvak v preskakovanju ovir in trener državne reprezentance, je imel 22. oktobra teoretični preskus znanja vseh tečajnikov. Ti so morali obvladati celotno teoretično in del praktične snovi, da bi se lahko vključili v drugi del jahalne šole. V praktičnem delu preskusa znanja so v nedeljo ob izredno lepem vremenu in prisotnosti več kot 300 gledalcev organizirali MILITERI ali konjeniški kros, ki se je odvijal na 10 km dolgi progi. Konji in tečajniki so morali obvladati izredno zahtevno progo z naravnimi zaprekami, ki je bila prava paša za oči in s tem dokaz, da je strokovno delo Djokića obrodilo v tako kratkem času lepe rezultate.

Prvič je bilo organizirano tudi tekmovanje, v katerem sta nastopili 4-članski ekipi KK Komenda in KK Bled. Zmagovalec tekmovanja v »CROSSCOUNTRY« je bila ekipa KK Bled v postavi Irena Vreček, Dušan Plut, Petra Rajgelj in Darko Lukan.

Ekipa Komende, ki je za zmagovalcem zaostala le za 10 kazenskih točk, pa je nastopila v postavi Maja Čerček, Brane Svetlin, Milan Cerar in Miha Tabernik. V konkurenci posameznikov pa so si kar trije tekmovalci delili 1. mesto: Irena Vreček (KK Triglav Bled), Brane Svetlin (KK Komenda) in Dušo Plut (KK Triglav Bled).

Tečajniki jahalne šole se že pripravljajo na nov, bolj zahteven tekmovalni preskus, ki bo ob zaključku tečaja 27. 11. 1978. Tokrat bodo tekmovali v popolnem MILITERI tekmovanju, ki bo na 25 km dolgi progi s 30 naravnimi preprekami. Za prehodni pokal se bodo pomerile ekipe: KK Ljubljana, KK Triglav Bled, gostje iz KK Novega Sada in organizator domača ekipa KK Komenda.

Organizator pričakuje tudi velik obisk gledalcev, ki bodo pri nas še v precej neznanem MILITERI tekmovanju prišli na svoj račun.

J.

Ustavilo se je dobro srce in umrle neutrudne roke naše ljube mame

SONJE BRINOVEC

roj. Kanduč

Od nje se bomo poslovili v petek, 17. novembra, ob 14. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči otroci: Slavko, Zdenka, Vlado in Peter z družinami

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA SUŠNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, dr. Bajželjnu, gospodu župniku za prelepe poslovilne besede, pevcem in vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi!

Mlaka, 6. 11. 1978

ZAHVALA

V dvainosemdesetem letu nas je zapustila naša draga mama, žena in sestra

IVANA COF

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, podarili vence in jo spremili na zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo dr. Jocič Miloradu za dolgoletno zdravljenje, župniku za opravljeni obred in sodelavcem Planike za podarjeni venec. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož Pavle, sestra Manca, sin Marjan z družino, hčerka Vilma z družino in hčerka Minka

Praše, 11. 11. 1978

Obloga iz krompirja za voljno polt

Proti izsušeni koži na obrazu uspešno deluje preprosta maska iz krompirja. Potrebujete tri surove krompirje, ki jih naribane na strgalniku zmešate z malo moke v kašico. Masko v enakomerno debeli plasti razdelite po koži na obrazu in jo pustite učinkovati 20 minut. Masko slednjič izmijte z mlačno vodo, s katero ne smete skopariti, saj je osvežilni učinek odvisen tudi od nežnega, a temeljitega izpiranja ostankov krompirjeve obloge s kože.

MARTA ODGOVARJA

Melita – Kranj

Prosim, svetujte mi, kako naj si spletem brezrokavnik, ki bi ga nosila predvsem k širokemu krilu. Stara sem 19 let, visoka 167 cm, tehtam pa 57 kg.

Odgovor

Brezrokavnik naj ne bo predolg. Narisala sem vam ga z daljšim »V« izrezom in zapenjanjem enoredno na gumbe, ki pa ne smejo biti preveliki. Rame so nekoliko podaljšane in je obrobljen s patentastim vzorcem. Čez lahko nosite tudi pas.

Primorski ohrovt

***PORABA:** 2 glavi ohrovta, čebula, zelen peteršilj, česen, olje, poper, slan krop.*

***IZDELAVA:** Osnaženemu ohrovtu odstranite kocen in debelejša rebra ter ga na široke rezance zrezanega kuhajte v slani vodi skoraj do mehkega. Na olju prepražite sesekljano čebulo, zelen peteršilj in česen, pridajte odcejeni ohrovt z malo popra in če je mogoče, parite do mehkega brez vsakršne vode ali juhe. Ko začne jed rumeneti, je gotova.*

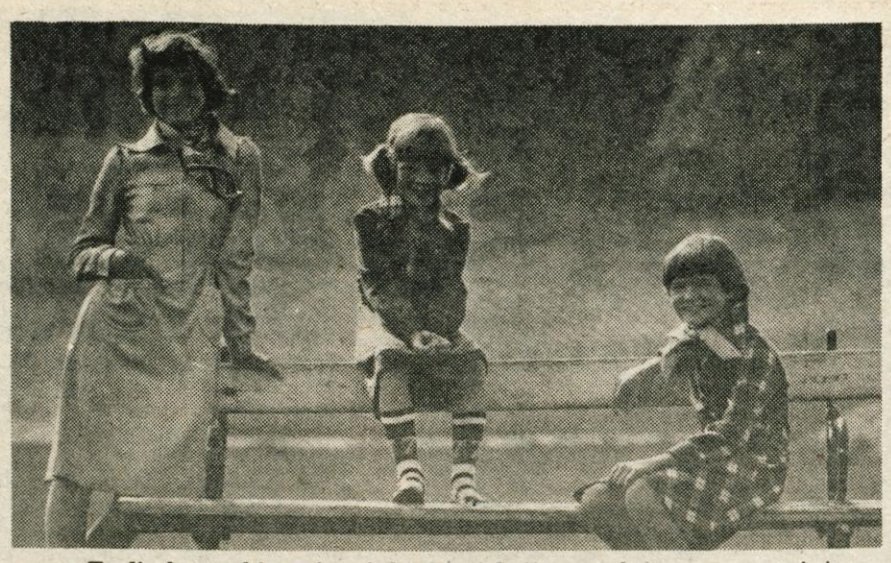

Tudi slovenski proizvajalci konfekcije za mlajše ne zaostajajo za modo, kar dokazujejo modeli oblek v letos aktualni kovinsko modri barvi. Obleka večje deklice je poudarjena v pasu, zapenja se z zadrgo in ima dva praktična okroglo oblikovana žepa. Obleki manjših deklic sta sešiti v kombinaciji modrega in kariranega blaga v živahnih bordojsko rdečih, belih in modrih barvnih tonih.

Z gimnastičnimi vajami prožni tudi v starosti

Današnje vaje so primerne za starejše ljudi in so namenjene krepitvi ramenskih sklepov in rok. Izvajate jih lahko stoje ali sede v postelji ali na stolu.

– Visoko dvignjeni roki sklenite nad glavo.

– Iztegnite se v višino, kolkov le morete.

– Tako vzravnani nagibajte telo v pasu najprej v levo, nato v desno.

– Sprostite se in roki počasi spustite ob telesu.

Dodatno predlagamo vaje za gibek pas.

– Lezite na hrbet.

– Odročite roki do višine ramen.

– Upognite kolena in jih povlecite do prsi.

– Z upognjenimi koleni se preobrnite najprej na levo, nato na desno stran. Rama naj bo čvrsto oprta ob tla.

– Po kratkem predahu vajo ponovite.

Tople noge – zdrava glava

Prehladnih obolenj se boste obvarovali, če boste poskrbeli za dober krvni obtok spodnjih okončin. Izvedenci s področja medicine so namreč dognali, da je dobro prekrvavljena sluznica v nosu v dobršni meri odvisna od zadovoljivega pretoka krvi v nogah. Pospešena hoja na svežem zraku ob vsakem vremenu je torej eden od preventivnih ukrepov proti obolelosti sluznic dihalnih poti.

Kadar na otečeno mesto dajete obkladke s hladno vodo, je bolje, da vodo vsaj malo temperirate zaradi nevarnosti, da si dodatno nakopljete še revmatizem. Voda za obloge naj bo mrzla samo v primeru, ko zdravnik to izrecno predpiše.

Gnojenje s kompostom

Z gnojenjem v prvi vrsti krijemo primanjkljaj dušika, fosforja in kalija v zemlji. Manjkajoče snovi dodajamo izčrpanim tlem s hlevskim gnojem, umetnimi gnojili in kompostom. S kompostom predvem gnojimo naše vrtove. Ker žgano apno pospešuje razkroj organskih snovi v zmesi pepela, kuhinjskih odpadkov, saj, suhih stebel, zelenega nezrelega plevela in podobnih odpadkov, ga moramo občasno dodajati kompostu. Okuženega listja, sadežev, rastlin in zrelega plevela ne dajemo v kompost. Kupi naj bodo visoki približno meter in jih je treba nekajkrat letno politi z gnojnico. S tem pomnožimo hranilne snovi komposta, ki v razdobju treh do štirih let razpade v humus. Kompost je treba vsako leto premetati in hkrati poskrbeti, da se ne izsuši. Nasajene buče dobro vplivajo na vlažnost komposta, ker ga listi ščitijo pred izsušitvijo, ki bi zavrla proces razkrojevanja.

DRUŽINSKI POMENKI

Tekoče testo

Za tekoče ali žvrkljano testo uporabljamo mešanice polostre in mehke bele moke, za vezanje sestavin pa mu dodajamo jajca. Rahljalna sredstva so alkohol, ogljikov dvokis kisle vode ali sifona in jajčni sneg, tekočina pa mleko, pivo in izjemoma vino. Narejeno testo, ki ga uporabljamo za praženec, vlivance, ocvrt grah in palačinke naj pred uporabo nekaj časa stoji. Tekočega testa ne sladkamo, ker se sladkor med peko sežge in temno obarva maso.

Za sladice iz tekočega testa moko presejemo, vanjo najprej vlijemo le polovico tekočine in jajca po receptu. Ko je dobro razžvrkljano – biti mora popolnoma gladko – prilijemo še ostalo tekočino in dodamo začimbe, tik pred uporabo pa primešamo še sneg.

Če se bomo ravnali po navedenih napotkih, bodo sladice iz tekočega testa okusne in lahko prebavljive.

Žvrkljano ali tekoče testo uporabljamo tudi za paniranje.

Moj bodoči . . .

V osmem razredu je navada, da začnemo razmišljati o svojem bodočem . . . O njem sem razmišljala že pred počitnicami, predvsem pa po njih.

Letos sem bila na počitnicah v Banjolah. Tu sem spoznala mnogo novih prijateljev. S prijatelji smo se veliko pogovarjali tudi o svojih bodočih . . . O tem sem se najraje pogovarjala z enim od njih.

Ko sem se tistega dne prebudila, sem zaslišala, kako po šotorskem platnu trkajo deževne kaplje. Nikjer ni bilo nikogar. Zaradi slabega vremena nisem mogla na obalo, torej je kazalo, da se mi obeta dolgočasen dan. Ko sem stala pred šotorom z dežnikom v roki, je mimo prišel »on«. Skupaj sva odšla na sprehod v deževni dan in poiskala zavetje pod košatim borovcem. Pogovarjala sva se. Bila sva sama, le deževne kaplje so plesale okrog naju. Vsule so se z neba, se še zadnjič odbile od tal in se kotalile v najbližjo jamico. Tu so počasi nastajale velike luže. Na nebu se je zabliskalo in strela je udarila v oddaljeno drevo. Kljub temu je oglušujoč pok razparal enakomerno šumenje dežja. Zabliskalo se je znova, zopet je švignila strela. Tokrat ni zadela nobenega cilja. Čez nekaj časa je spet zagrmelo, kar zabobnelo je. V ozračju je bilo čutiti nekakšno električno napetost. Pihal je močan veter. Nabirale so se meglice, kmalu je nastala gosta megla. Prijatelj mi je nekaj govoril, a ga nisem več poslušala. Kar naenkrat sem se odločila o svojem bodočem . . .

Prenehalo je grmeti in deževati, veter se je umiril. Od morja se je bočila mavrica čudovitih barv. Razpela se je kot most med morjem in kopnim. Kmalu je deževati čisto prenehalo. Odšla sva vsak proti svojemu šotoru. Bil je ravno čas kosila, odločitev pa me je vso prevzela, tako da sem jedla manj kot običajno. Bila sem razburjena. Mislila sem le nanj. Zanj sem se odločila v prijetnem pogovoru s prijateljem tistega deževnega dopoldneva na morju. Da, odločila sem se o svojem bodočem' – poklicu meteorologa.

Tina Teržan, 8. e r. osn. šole
Peter Kavčič v Škofji Loki

Nesreča

Na svetu se zgodi veliko nesreč. Nesreče se zgodijo v gorah, slišimo pa tudi za letalske, železniške, avtomobilske in ladijske ter naravne nesreče.

Bilo je pred tremi leti. Hodil sem v prvi razred. Nekega dne sem se peljal s kolesom iz vasi proti domu. Cesta je bila ozka in nepregledna. Kar naenkrat sem zagledal pred sabo osebni avto. Pridivjal je s tako hitrostjo, da nisem mogel zaviti. Zadel me je z levim blatnikom, da sem padel na cesto. Tam sem obležal z zlomljeno ključnico in z razbitim kolesom. Prihiteli so vaščani. Neki vaščan me je peljal v zdravstveni dom. Povedali so mi, da bom moral v bolnišnico na Jesenice. Prišla je mami. Mami je šla z menoj na Jesenice. Tam so me obdržali tri dni. Naredili so mi operacijo. Potem pa so mi dali roko v gips. Doma sem moral mirovati. Čez mesec in pol sem bil spet zdrav.

Vojne so največje nesreče. Pri nas že dolgo ni bilo vojne, na svetu pa še ponekod divjajo. Vsi si prizadevamo, da vojn ne bi bilo nikoli več.

Aleš Breška, 4. a r. osn. šole
Kokrškega odreda v Križah

Slaba ocena

Bil je navaden šolski dan, le vreme je bilo kislo, vsi oblaki so se zbirali nad šolo. Čutila sem, da to ne prinaša nič dobrega, lepega. Povrhu tega pa smo s strahom pričakovali ocene matematične kontrolne naloge. Pričakovala sem slabo oceno.

Tretjo uro sem stopila v mračno učilnico. V meni je tlelo kot žerjavica, srce mi je bilo kot ura, udarjalo močno kot boben. Zvonec. Zazdelo se mi je, da je zavpil: matematika! Strah mi je prišel v kosti in pot me je oblil, ko je vstopila tovarišica. V roki je imela kontrolne. Stopila je za kateder in klicala ime za imenom, oceno za oceno. Preslišala sem vsa le svoje ime sem slišala: Gorjanc dve! Kolena so se mi tresla in rdečica me je oblivala, ko sem šla proti tovarišici, vzela list in se vračala na svoje mesto. Solze so mi stopile v oči in v grlu me je tiščalo. Lista sploh nisem pogledala. Prijateljica me je tolažila. Res sem se nekoliko pomirila. Pač, treba bo bolj poprijeti, da popravim to dvojko. Tedaj se je zunaj vlil dež. Bil je kot moje solze. Zasanjala sem se, slišala sem le zvonec, ki je naznanjal odmor za malico. Vsak grižljaj sem s trudom pogoltnila. Še štirikrat je pozvonilo in pouka je bilo konec.

Tedaj sem začutila strah, kako bom povedala doma. Vedela sem, da bom povzročila slabo voljo, temu pa sledijo prepiri.

A vendar sem doma povedala takoj. Vsem je bilo težko pa sem sklenila, da se bom potrudila in razveselila starše z delom.

Nataša Gorjanc, 7. b r. osn. šole
heroja Bračiča v Tržiču

Spomin na Tončko

Bil je 1. november, dan mrtvih.

Pripravili smo šopke cvetja in z njimi uredili grobove umrlih sorodnikov. Več kot ponavadi smo se pogovarjali o ljudeh, ki jih ni več med nami. Razmišljala sem, kaj je to smrt. Ob tej besedi vedno začutim nekaj hladnega in že ob misli nanjo me stisne pri srcu. Kaj je to, ne znam opisati, spomni pa me na sošolko Tončko.

Nikoli ne bom pozabila, kako mi je bilo hudo, ko sem izgubila svojo malo prijateljico. Vsi smo jo imeli radi. Bila je prisrčna, vedno nasmejana deklica. Vsak dan je prehodila dolgo pot že do avtobusne postaje. Ni se zbala dežja in ne globokega snega pozimi. Dan pred začetkom novega šolskega leta pa je odšla zadnjič na pot. Med nas se ni nikoli več vrnila. Neprevidni voznik je zapeljal s ceste na avtobusno postajo, kjer je bila Tončka.

Še vedno mislim, da ločitve med nami ni povzročila smrt. Pravijo, da čas celi rane. V našem razredu je še praznina, ki jo čutimo vsi. Pogosto obiskujemo njen grob in tudi ob dnevu mrtvih smo postali ob njem in ji prižgali svečke v spomin.

Andrejka Mavc, osn. šola
16. december v Mojstrani

S ŠOLSKIH KLOPI

O KNJIGI razmišljajo učenci

osnovne šole iz Kranjske gore

Knjiga nas uči ljubiti, spoštovati, živeti.

Iztok Klančnik, 8. a

Knjiga je cvet misli, misel je korenina spoštovanja.

Marko Gracer, 8. a

Kadar sem žalostna in sama, si družbo in veselje poiščem v knjigi.

Branka Martinovič, 8. a

Knjiga je kot kisik, ki daje človeku obstanek.

Dejan Mašovič, 7. b

Knjiga je ljubezen, ljubezen je ogenj.

Fredi Oman, 7. b

Kdor zaupa knjigi, se zaupa ljudem in je njihov največji prijatelj.

Božena Pečnik, 7. b

Knjiga je kot družinski član; ima določeno domovanje na polici in vsakemu pomaga.

Irena Pečnik, 7. b

LISICA

Lisica tatica
je v gozdu doma,
tam zvitorepka
brlog svoj ima.

Nikoli ni lačna,
ker blizu stoji
ta hišica mračna,
v njej kurice tri.

Tolsto privoščila
za zajtrk si je,
uboga kokoška
svet zadnjič videla je.

Tatjana Juraja,
7. c r. osn. šole
Cvetko Golar, Škofja Loka

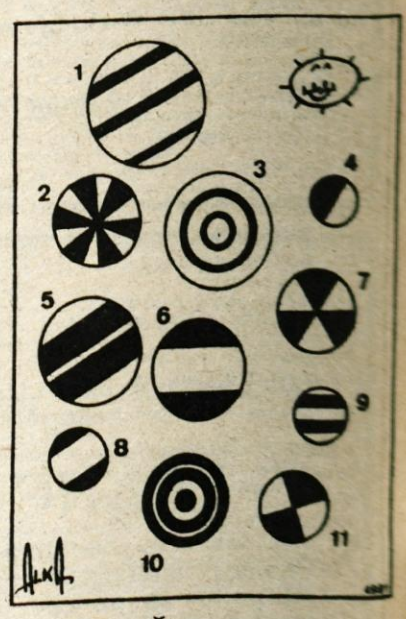

Žoge

Čeprav je vsaka drugače pisana, imata vendarle dve od enajstih žogic enak premer. Kateri?

Rešitev

Žogici enak premer imata žogi s številkama 3 in 10.

TELEVIZIJA

SOBOTA 18. NOV.

8.00 Poročila
8.05 Stare japonske pravljice
8.20 Čarobna žoga
8.30 Z besedo in sliko — T. Pavček: Čenčarija
8.45 Trinajstletniki — mladinska nadaljevanka
9.15 Daljnogled
9.45 Dokumentarna oddaja
... Izbira študija in poklica: Slavistika
... A. Dombrowska: Noči in dnevi — TV nadaljevanka
... Trimska televizija
... Poročila
14.30 Poročila
14.35 Tisoč in ena arabska noč — mladinski film
15.50 Nogomet Sloboda (Tuzla) : Partizan — prenos
17.35 Obzornik
17.45 Košarka Borac : Bosna — prenos iz Čačka
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 J. Mortimer: Will Shakespeare — TV nadaljevanka
21.05 Muppet show (Nancy Walker)
21.35 Hiša, celovečerni film
23.00 TV dnevnik
23.15 625

Oddajniki II. TV mreže:

17.50 Narodna glasba
18.30 TV novice
18.35 Apokalipsa živali — dokumentarna serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Tretja simfonija — baletna oddaja na glasbo G. Mahlerja, I. del
21.00 24 ur
21.10 TV esej

NEDELJA 19. NOV.

8.40 Poročila
8.45 Za nedeljsko dobro jutro: Pevski tabor 78
9.15 625
9.35 Odborniki, nanizanka TV Sarajevo
10.30 Čebelica Maja — otroška oddaja
10.55 Skrivnost pletenega koša — otroška oddaja
11.25 Mozaik
11.30 Ljudje in zemlja
12.30 Poročila
14.55 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu
16.40 Poročila
16.45 Čudovita leta filma — serijska oddaja
17.10 Okrogli svet
17.25 Jubilej Leona Štuklja
17.35 Športna poročila
17.40 Skrivnostni zlatniki — film
19.10 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Marodič: Obrazi in maske — oddaja iz cikla Poti in stranpoti
20.55 Plitvice, II. del oddaje TV Beograd
21.27 TV dnevnik
21.40 Nogomet Velež : Hajduk — reportaža
22.15 Športni pregled
22.45 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

15.10 Nedeljsko popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Konj, moj prijatelj — dokumentarna oddaja
20.50 Včeraj, danes, jutri
21.10 Angležinji in kontinent — film

PONEDELJEK 20. NOV.

9.00 TV v šoli: Pri telefonu, Voda, Za prosti čas, Molekule
10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis
11.10 TV v šoli: Za najmlajše
15.00 TV v šoli — ponovitev
16.10 Kmetijska oddaja TV Beograd
17.10 Poročila
17.15 Vrtec na obisku: Železniška postaja
17.30 Kaj vemo o Velikonočnem otoku, dokumentarni film
17.55 Obzornik
18.05 Otroci in promet
18.15 Spekter: Nove gradnje
18.30 Šola smučanja
18.40 Mozaik
18.45 Mladi za mlade (za JRT)
19.15 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 T. Kantor: Mrtvi razred, predstava z BITEF 77
21.15 Kulturne diagonale
21.55 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarščini
17.30 TV dnevnik
17.45 Deček Skok, otroška oddaja
18.00 Z besedo in sliko, oddaja TV Ljubljana
18.15 Dober tek, izobraževalna oddaja
18.45 Mladi za mlade
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna oddaja
20.30 Dokumentarna oddaja
21.00 24 ur
21.10 Celovečerni film

TOREK 21. NOV.

8.35 TV v šoli: Pionir sem, Ali ste vedeli, Violončelo, TV vrtec, Dnevnik 10
9.55 Kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, prenos
14.45 TV v šoli, ponovitev
16.15 Šolska TV: Keramika, Skupnost enakopravnih narodov, Mine in eksploziv v boju proti tankom
17.15 Poročila
17.20 Radenci 78, glasbena oddaja
17.50 Obzornik
18.00 Pisani svet
18.40 Čas, ki živi: Obisk v Benečiji
19.10 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 Domači film med gledalcem in ustvarjalcem
21.20 Stendhal: Lucien Leuwen — TV nadaljevanka
22.15 Propagandna oddaja
22.20 TV dnevnik in Kronika Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarščini
17.30 TV dnevnik
17.45 Ko je bil oče v koncentracijskem taborišču
18.15 Knjige in misli
18.45 Glasbeni pejsaži Srbije
19.30 TV dnevnik
20.00 Kongres Zveze sindikatov Jugoslavije
20.50 24 ur
21.15 Znanost

SREDA 22. NOV.

8.25 TV v šoli: Jugoslovanska pot, Dokumentacija, Živimo v samoupravni družbi, Slikarske tehnike
17.15 Poročila
17.20 Z besedo in sliko — T. Pavček: Čenčarija — II. del
17.35 Poskočna domišljija — serijska oddaja
18.00 Obzornik
18.10 Mostovi — oddaja v madžarščini
18.30 Spekter: Malarija
18.40 Od vsakega jutra raste dan: Glasbena šola Franc Šturm
19.10 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 Film tedna: Kako ubiti učitelja
21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
21.45 TV dnevnik in Kronika Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije

Oddajaniki II. TV mreže:

16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarščini
17.30 TV dnevnik
17.45 Daljnogled — otroška oddaja
18.15 Izobraževalna oddaja
18.45 Popularna glasba
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sreda
22.30 TV dnevnik
22.45 Kronika Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije

ČETRTEK 23. NOV.

8.55 TV v šoli: Geometrija, M. Krleža: Pismo iz Koprivnice, Japonska
10.00 TV v šoli: Francoščina
10.30 TV v šoli: Umetnost, Risanka, Kemija
14.55 TV v šoli, ponovitev
15.55 Šolska TV: Keramika, Skupnost enakopravnih narodov, Mine in eksploziv v boju proti tankom
16.55 Poročila
17.00 Kronika Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije
17.30 Z. Pirtošek: Rdeča kapica
17.55 Obzornik
18.05 Stare japonske pravljice
18.20 Šerpe Mont Everesta — dokumentarni film
19.10 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 Oči kritike
20.45 Retrospektiva TV drame — S. Vuga: Balada o temi
22.15 Na zvezi
22.45 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:

16.25 Test
16.40 TV dnevnik v madžarščini
17.00 Kronika Kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije
17.30 TV dnevnik
17.45 Tehtnica za natančno tehtanje
18.15 Izobraževalna oddaja
18.45 Humoristični klub
19.30 TV dnevnik
20.00 3-2-1 . . gremo!
23.30 Poročila

PETEK 24. NOV.

9.00 TV v šoli: Ruščina, Od petka do petka, Vremenske spremembe
10.00 TV v šoli — Angleščina, Risanka, Zgodovina
15.00 TV v šoli — ponovitev
17.10 Poročila
17.15 Zverinice iz Rezije: Grdina v lisičji hišici
17.30 Ko je moj oče bil v koncentracijskem taborišču, I. del
18.00 Obzornik
18.10 30-letnica Maroltovcev
18.40 Izbira studija in poklica: Geografija
19.10 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 Zabavno glasbena oddaja
21.05 Razgledi
21.40 TV dnevnik
21.55 Baretta — serijski film
22.45 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarščini
17.30 TV dnevnik
17.45 Magnet — otr. oddaja
18.15 Družbena tema
18.45 Od vsakega jutra raste dan — oddaja TV Ljubljana
19.30 TV dnevnik
20.00 Gost urednik: dr. Pavle Gregorić
21.00 Včeraj, danes, jutri
21.30 Človek in čas, dokumentarna oddaja
22.00 Glasbeni atelje
23.00 Cribbins — humoristična oddaja

TA TEDEN NA TV

Sobota

V začetku oktobra je bil Dubrovnik prizorišče 29. kongresa mednarodne astronavtične federacije. Ob tej priložnosti je ekipa TV Ljubljana posnela oddajo TRENUTEK VESOLJSKE ZNANOSTI, v kateri gre za prikaz sedanjega trenutka raziskav in snovanj človeka v vesolju.

TISOČ IN ENA NOČ, zbirka orientalskih pravljic, navdušuje generacije mladih in starih. Film, ki so ga posneli Američani, pa je risanka, vendar še zdaleč ne takšne vrste, kot bi po naslovu sodeč pričakovali. Glavni lik je namreč Mr. Magoo, simpatični kratkovidni starček. Filma zato ne priporočamo le najmlajšim gledalcem, ampak predvsem odraslim, ki bodo uživali v parodičnih domislicah avtorjev — za najmlajše vsekakor nedoumljivih.

Shakespeare je mojster angleške drame, najpopolnejši in najrazsežnejši dramatik ter eden največjih pisateljev vseh književnosti. Z globoko prepričljivostjo je prikazal najsilovitejše strasti pa tudi medla in minljiva, nežna in smešna čustva.

Nedelja

Zgodba madžarskega filma SKRIVNOSTNI ZLATNIKI se odvija v začetku 18. stoletja, ko se inšpektor Strang ubada s težavno nalogo: odkriti sled za ponarejenimi zlatniki. Gre torej za nekakšen kostimsko-pustolovski - kriminalni film, ki s svojim presenetljivim razpletom predstavlja v tej zvrsti prijetno osvežitev.

Sreda

Ob 18.30 si bomo lahko ogledali film svetovne zdravstvene organizacije MALARIJA, ki je v nekaterih krajih sveta zelo razširjena bolezen. Je pa film vreden ogleda tudi za našega gledalca, saj živimo v času potovanj, ko se nemalokrat zgodi, da to hudo bolezen zanesemo tudi v naše kraje.

Mlad fant pride na kanadsko podeželje, da bi prevzel posel učitelja. Prejšnji učitelj je namreč službo zapustil, ker so bile življenjske razmere nemogoče. Mestece, v katerem naj bi učitelj vzgajal otroke, je revno, šolsko poslopje ima eno samo učilnico, otroci so nemogoči, kanadska zima je dolga in mrzla . . . Ko pride pomlad v deželo, bi mladi učitelj najraje odšel v mesto. Scenarij za film KAKO UBITI UČITELJA je bil napisan po literarni predlogi Maxa Braithwaita. Režiser Silvio Narizzano je film gradil s počasnimi, pesimističnimi prizori, da je na ta način pokazal okolje in človeške odnose, v katerih se giblje glavni junak.

Četrtek

V Retrospektivi slovenske TV drame si bomo nocoj ogledali delo Saše Vuga BALADA O TEMI. Temelji na usodi, ki jo je preživel neki Slovenec — internirane v Auschwitzu.

IZBRALI SMO ZA VAS

Princeskini krofki že od nekdaj privlačijo gospodinje, da bi se jih lotile za posebne priložnosti. Toda do zdaj je bila ta peka kaj težavna in redko je uspela. Z novo, že pripravljeno mešanico Podravke, pa gre delo hitro od rok. Le malo vode, sladkor, jajca in maslo je treba dodati . . . Pri ŽIVILIH v GLOBUSU dobite to na pol pripravljeno slaščico.

Cena: 24 din

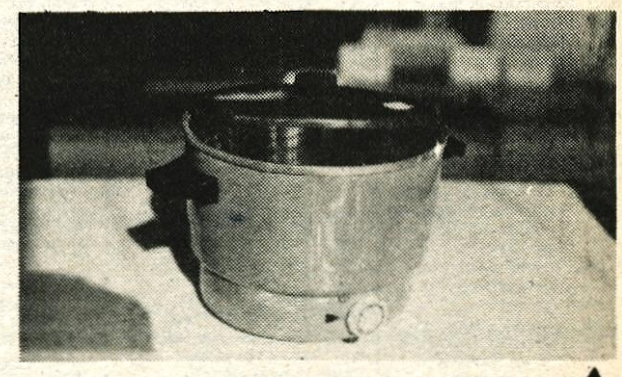

Tole je pa novo na trgu: cvrtnik (friteza) izdelan pri Rade Končarju. Pri jeseniškem FUŽINARJU jih prodajajo. Zelo kvaliteten.

Cena: 709,05 din

V tole vrečo spravljenega dojenčka pa zagotovo ne bo zeblo. V ŽARJINI specializirani otroški trgovini KEKEC na Jesenicah smo jo poslikali. Drobno rožaste v oranžni in rumeni barvi in v velikostih od 6 mesecev do 2 let jih imajo.

Cena: 410 in 420 din

Lepi modri cvetovi so na temle jedilnem in čajnem servisu, ki smo ga poslikali pri FUŽINARJU na Jesenicah. No, imajo še druge, tudi za pecivo, kompot itd. Izdelani so v sloviti tovarni porcelana v Colditzu v NDR.

Cena: od 226,30 do 1137,70 din za servis

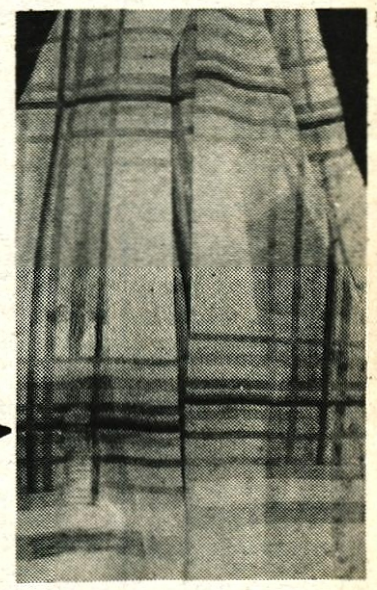

Včasih je bil muslinast robec že pravo bogastvo dekleta. No, danes pa niso muslinaste zavese že skoraj nič posebnega, lepe pa še vedno. Pri Zarjini DOMOPREMI na Jesenicah smo videli zares lepe, v velikem karu in z borduro spodaj. V vijolični, sivi in roza barvi se dobe. In če jih kupite pri njih, vam jih bodo tudi brezplačno zarobili.

Cena: 236,10 din za m

V Kokrini MOJCI, specializirani otroški trgovini na Koroški cesti v Kranju, imajo toliko vrst otroških puloverjev, da se res kar težko odločite. Vseh barv in vzorcev so. Velikosti od 2 do 12 let. Materiali so iz mešanice sintetike, bombaža in volne, ki so še posebno primerni za otroke.

Cena: 115,95 do 135,30 din

Pri Elitinem DOJENČKU v Kranju pa imajo za naše najmlajše mehke pelerine v velikosti od 1 do 2 let. Rdeče in modre so.

CENA: 360 do 375 din

RADIJSKI SPORED

Informativne oddaje lahko poslušate na prvem programu vsak dan, razen nedelje, ob 4.30, 5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00 (Danes dopoldne), 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 (Dogodki in odmevi), 18.00, 19.00 (Radijski dnevnik), 23.00, 24.00, v nočnem sporedu ob 1.00, 2.00, 3.00 in 4.00, ob nedeljah pa ob 4.30, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00 (Radijski dnevnik), 22.00 23.00, 24.00, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00;

na drugem radijskem programu prisluhnite novicam ob 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30 in 18.30, na tretjem programu pa ob 19.00, 20.30 in 23.50.

SOBOTA 18. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tednik
9.35 Mladina poje Republiška revija otroških in mladinskih zborov Zagorje 78
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Iz klavirskega opusa Antonina Dvoraka (Humoreske in mazurke)
11.20 Po republikah in pokrajinah
11.40 Mi pojemo
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti – dr. Jože Korošec: Pozno spravilo krmnih križnic
12.40 Veseli domači napevi
13.00 Danes do 13.00 – posebna obvestila
13.20 Obvestila in zabavna glasba
14.05 Gremo v kino
14.45 S pevcme . . .
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 S knjižnega trga
16.00 Vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00 (zunanjepolitični magazin)
18.05 Od arije do arije
18.30 Glasbena abeceda
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Ati Soss
20.00 Kako se zabavamo Slovenci
21.00 Za prijetno razvedrilo
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 Popularnih dvajset
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Odrasli tako, kako pa mi?
14.20 Klavir v ritmu
14.30 Iz naših sporedov
14.33 Srečanje republik
15.30 Z vami in za vas
16.00 Naš podlistek O. Kemal: Predvsem kruh!
16.15 Z majhnimi zabavnimi ansambli
16.40 Glasbeni casino
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Popevke jugoslovanskih avtorjev
18.00 Vročih sto kilovatov (Radio Koper)
18.40 Z ansamblom Silvo Štingl
18.50 Svet in mi

NEDELJA 19. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.07 Radijska igra za otroke Marjan Marinc: Žebljiček Špiček
8.42 Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite, tovariši
10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe
10.30 Humoreska tega tedna E. Kästner: 35. maj
10.50 Glasbena medigra
11.00 Pogovor s poslušalci
11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozravljajo
13.10 Obvestila in zabavna glasba
13.20 Za kmetijske proizvajalce
13.45 Obisk pri orkestru William Gardner
14.05 Nedeljsko popoldne
17.50 Zabavna radijska igra John Dickson Carr: Hudobni gostje
19.30 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Glasbene razglednice
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Skupni program JRT – Beograd Mednarodno tekmovanje Glasbene mladine – Beograd 78
23.05 Literarni nokturno F. Tozzi: Mladenič
23.15 Plesna glasba za vas
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202
13.00 Cocktail melodij
13.33 Iz roda v rod
13.40 Zvoki iz studia 14
14.00 Pet minut humorja
14.05 Mozaik glasov in ritmov
15.00 Mladina sebi in vam
15.35 Instrumenti v ritmu
15.45 Naši kraji in ljudje
16.00 Z lahko glasbo po svetu
16.33 Melodije po pošti
18.40 V ritmu Latinske Amerike

PONEDELJEK 20. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Ringaraja
9.20 Izberite pesmico
9.40 Vedre melodije
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Za vsakogar nekaj . . .
12.10 Veliki revijski orkestri
12.30 Kmetijski nasveti – mag. Franc Jesenko: Tudi v perutninarstvu se je treba pravočasno pripraviti na zimo
12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru
13.00 Danes do 13.00
13.20 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Priporočajo vam . . .
14.05 Primorska poje 78 – 7. oddaja
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom
16.00 Vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Izročila tisočletij Ciganske ljudske pesmi in plesi
18.25 Zvočni signali
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute s Kamniškim kvintetom
20.00 Kulturni globus
20.10 Večer ruske opere
22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev
23.05 Literarni nokturno J. Strehovec: Pesmi
23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Ponedeljkov križemkraž
13.55 Glasbena medigra
14.00 Književnost jugoslovanskih narodov in narodnosti
14.20 Z vami in za vas
16.00 Novost na knjižni polici
16.05 Jazz na II. programu Eugen Cicero – Charlie Bird
16.40 Od ena do pet
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Godala v ritmu
18.00 Glasbeni cocktail (radio Koper)
18.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev
18.55 Minute za kulturo

TOREK 21. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo Grad Turjak v NOB
9.30 Iz glasbenih šol – Glasbena šola Kranj
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Promenadni koncert
12.10 Danes smo izbrali
12.30 Kmetijski nasveti – dr. Julija Smole: Razmnoževanje nekaterih rastlin z zelenimi potaknjenci z oroševanjem ali megljenjem
12.40 Po domače
13.00 Danes do 13.00
13.30 Priporočajo vam . . .
14.05 V korak z mladimi
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Narava in človek: dr. ing. Milan Dular: Odpadne vode
16.00 Vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Obiski naših solistov . . . Marijan Lipovšek – klavir, Karli Žužek – violina
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Milan Ferlež
20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi »Preden bo beli dan, bo že na pare djane«
20.30 Radijska igra Željko Kozinc: Oklepniki in rumena ruta (prva izvedba)
20.54 Zvočne kaskade
22.20 Skupni program JRT – Studio Zagreb Jugoslovanska glasba
23.05 Literarni nokturno K. Čapek: Modra krizantema
23.15 Popevke se vrstijo
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Torek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Radijska šola za višjo stopnjo Harfa I.
14.30 Iz naših sporedov
14.33 Z vami in za vas
16.00 Pet minut humorja
16.05 Moderni odmevi
16.40 Diskomentalnost
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Z ansamblom Janez Gregorc
17.50 Ljudje med seboj
18.00 Lahka glasba na našem valu
18.40 Popevke slovenskih avtorjev
18.55 Minute za kulturo

SREDA 22. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pisan svet pravljic in zgodb
9.25 Zapojmo pesem Dekliški oktet gimnazije Tolmin
9.40 Aktualni problemi marksizma
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? – vmes ob
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Po Talijinih poteh
12.10 Veliki zabavni orkestri
12.30 Kmetijski nasveti – Matija Božič: Prvi mednarodni sejem čebelarstva v Jugoslaviji
12.40 Pihalne godbe
13.00 Danes do 13.00
13.30 Priporočajo vam . . .
14.05 Ob izvirih ljudske glasbene kulture
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Spomini in pisma J. Ciuha: Pogovori o tišini
16.00 Loto vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Odskočna deska Trio ZGBI (Nada Krajnčan – flavta, Tjaša Jernejčič – violina, Uroš Lovšin – kitara)
18.30 Koncert za besedo – Samota
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom
20.00 Koncert iz našega studia
22.20 S festivalov jazza 19. Mednarodni festival jazza Ljubljana 78
23.05 Literarni nokturno – I. Šarajlič: Pesmi
23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 S solisti in ansambli JRT
14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) Grad Turjak v NOB
14.25 Z vami in za vas
16.00 Tokovi neuvrščenosti
16.10 Lahke note
16.40 Iz slovenske produkcije zabavne glasbe
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Filmski zasuk
17.45 Tipke in godala
18.00 Prograsivna glasba (Radio Koper)
18.40 Srečanja melodij
18.55 Minute za kulturo

ČETRTEK 23. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) Harfa I
9.35 Tuja in domača zborovska glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Uganite, pa vam zaigramo . . .
12.10 Zvoki znanih melodij
12.30 Kmetijski nasveti – dr. Tone Tajnšek: Jesensko oranje za sladkorno peso
12.40 Od vasi do vasi
13.00 Danes do 13.00
13.20 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Priporočajo vam . . .
14.05 Koncert za mlade poslušalce
14.40 Enajsta šola
14.55 Minute za EP
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Jezikovni pogovori – Saša Vuga
16.00 Vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Z opernih odrov
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Slavko Žnidaršič
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
21.00 Literarni večer Začelo se je z Matičkom: Gledališče med NOB
21.40 Lepe melodije
22.20 Velika predstavnika madžarske glasbe 20. stoletja Bela Bartok in Zoltan Kodaly
23.05 Literarni nokturno H. L. Borges: Tigri sanj
23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Aktualni problemi marksizma (ponovitev)
14.20 Enajsta šola
14.30 Iz naših sporedov
14.33 Z vami in za vas
16.00 Tam ob ognju našem
16.15 Instrumenti v ritmu
16.40 S popevkami po Jugoslaviji
17.00 En mikrofon za dve izkušnji
17.10 S popevkami po Jugoslaviji (nadaljevanje)
17.30 Zrcalo dneva
17.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana
18.00 Popevke iz Italije
18.40 Z velikimi zabavnimi orkestri
18.55 Minute za kulturo

PETEK 24. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro!
8.08 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo Moja domovina
9.30 Iz glasbena tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Znano in priljubljeno
12.10 Z orkestri in solisti
12.30 Kmetijski nasveti – ing. Bojan Nendl: Kolikšno prirejo dosegajo kmetije z intenzivnim travinjem
12.40 Pihalne godbe
13.00 Danes do 13.00
13.20 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Priporočajo vam . . .
13.50 Človek in zdravje
14.05 Glasbena pravljica Slov. ljudski pravljici – R. Simoniti: Pastirček in Kako se je ženila veverica
14.16 Naši umetniki mladim poslušalcem Rado Simoniti: Trio v starem slogu: Tri pesmi
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Napotki za turiste
15.35 Glasbeni intermezzo
15.45 Naš gost
16.00 Vrtiljak
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Moment musical
19.20 Obvestila in zabavna glasba
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Franca Miheliča,
20.00 Stop pops 20
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.20 Besede in zvoki iz logov domačih
23.05 Literarni nokturno
23.15 Jazz pred polnočjo – Franco Ambrosetti – Gianni Basso
0.05 Nočni program – glasba

Drugi program

8.00 Petek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Glasba iz socialističnih dežel
14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) Moja domovina
14.25 Z vami in za vas
16.00 Prometni leksikon
16.05 Vodomet melodij
16.40 Top albumov
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Odmevi z gora – M. Krišelj: Mnogo srčnih mož na Triglavu
17.50 Prijetni zvoki
18.00 Stereo jazz The United jazz + Rock Ensemble – Joachim Kühn
18.40 Glasba za vsakogar
18.55 Minute za kulturo

KINO

Kranj CENTER

17. novembra ital. barvna erot. kom. SVAKINJA ob 16. in 18. uri, ameriški barvni STRAŠILO ob 20. uri

18. novembra ital. barv. erot. kom. SVAKINJA ob 16., 18. in 20. uri, amer. barvni pust. film – premiera SOKOLOVA SENCA ob 22. uri

19. novembra amer. barvni risani film MIKIJEV ROJSTNI DAN ob 10. uri, ital. barvna erot. komedija SVAKINJA ob 15., 17. in 19. uri, premiera hongkongškega barv. filma VELIKI ŠEF ob 21. uri.

20. novembra amer. barv. pust. film SOKOLOVA SENCA ob 16., 18. in 20. uri.

21. novembra amer. barv. pust. film SOKOLOVA SENCA ob 16., 18. in 20. uri

22. novembra amer. barv. pust. film SOKOLOVA SENCA ob 16., 18. in 20. uri

23. novembra hongkongški barv. film VELIKI ŠEF ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

17. novembra jap. barvni krim. film GOLGO 13 ob 16., 18. in 20. uri

18. novembra amer. barv. fant. film LOGANOV POBEG ob 16. uri, amer. barvni pust. film LJUBEZENSKE IN DRUGE ZGODBE, ob 18. ur. ameriški barvni film ZADNJI ŽAREK SOMRAKA ob 20. uri

19. novembra amer. barvni pust. film LJUBEZENSKE IN DRUGE ZGODBE ob 14. in 18. uri, barvni vojni film HEROJI V PEKLU ob 16. uri, premiera franc. barv. filma ŽIVLJENJE SE ZAČNE DVAKRAT ob 20. uri

20. novembra premiera domačega barvnega filma TRENER ob 16., 18. in 20. uri

21. novembra domači barvni film – komedija TRENER ob 16., 18. in 20. uri

22. novembra premiera romunskega filma barv. USODA ob 16., 18. in 20. uri

23. novembra franc. barvni film ŽIVLJENJE SE ZAČNE DVAKRAT ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

17. novembra – ni kinopredstav

18. novembra amer. barvni risani film MIKIJEV ROJSTNI DAN ob 16. uri, ital. barvna akcij. komedija BLEFERJI ob 18. in 20. uri, premiera hongk. barv. filma VELIKI ŠEF ob 22. uri

19. novembra ital. barvna akcij. komedija BLEFERJI ob 15. in 19. uri, slovenski barvni film PRAZNOVANJE POMLADI ob 17. uri, premiera amer. barvnega pust. filma SOKOLOVA SENCA ob 21. uri

20. novembra jap. barvni krim. film GOLGO 13 ob 17. uri, ameriški barvni film STRAŠILO ob 19. uri

21. novembra amer. barvni biograf. film POT K SLAVI ob 17. in 19.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane (18.00 in 20.00 din)

22. novembra hongkongški barv film VELIKI ŠEF ob 17. in 19. uri

23. novembra domači barvni film – komedija TRENER ob 17. in 19. uri

Kamnik DOM

17. novembra ni kinopredstav!

18. novembra ital. barvni krim. film REVOLVER ob 16. in 20. uri, slov. barvni film PRAZNOVANJE POMLADI ob 18. uri, premiera franc. barv. ŽIVLJENJE SE ZAČNE DVAKRAT ob 22. uri

19. novembra amer. barv. fant. film LOGANOV POBEG ob 15. in 19. uri, ital. barvni krim. film REVOLVER ob 17. uri, premiera dom. barv. filma – komedija TRENER ob 21. uri

20. novembra amer. barvni fant. film LOGANOV POBEG ob 18. in 20. uri

21. novembra ital. barvni vojni film HEROJI V PEKLU ob 18. uri, premiera hongkongški barvni film VELIKI ŠEF ob 20. uri

22. novembra jap. barvni krim. film GOLGO 13 ob 18. in 20. uri

23. novembra ameriški barvni biografski film POT K SLAVI ob 17.30 in 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane (18.00 in 20.00 din)

Duplica

18. novembra slov. barvni film PRAZNOVANJE POMLADI ob 20. uri

19. novembra amer. barv. risani film MIKIJEV ROJSTNI DAN ob 15. uri, amer. barvni film STRAŠILO ob 17. uri, amer. barvni film POT K SLAVI ob 19. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane (18.00 in 20.00 din)

22. novembra amer. barvni fant. LOGANOV POBEG ob 20. uri

Škofja Loka SORA

17. novembra nemški western OLD SUREHAND ob 18. in 20. uri

18. novembra amer. drama JULIJA ob 18. in 20. uri

19. novembra amer. drama JULIJA ob 18. in 20. uri

21. novembra franc. krim. film POLICIJSKI KOLT 357 ob 20. uri

22. novembra franc. krim. film POLICIJSKI KOLT 357 ob 18. in 20. uri

23. novembra amer. avant. ODREŠITEV ob 20. uri

Železniki OBZORJE

17. novembra amer. drama JULIJA ob 20. uri

18. novembra franc. drama TEŽKI DNEVI PODZEMLJA ob 20. uri

19. novembra nem. western OLD SUREHAND ob 17. in 20. uri

22. novembra franc. drama POCESTNICA ob 20. uri

Jesenice RADIO

17. novembra ital. barvni ŠKOFOVA SPALNICA ob 17. in 19. uri

18. novembra hongkongški barv. karate PRIŠEL JE TIGER ob 17. in 19. uri

19. novembra hongkongški barv. karate PRIŠEL JE TIGER ob 17. in 19. uri

20. novembra amer. barvni krim. film UMRI NA DRUGEM MESTU ob 17. in 19. uri

21. novembra amer. barvni krim. film UMRI NA DRUGEM MESTU ob 17. in 19. uri

22. novembra amer. barvni kavb. ODDALJENA TROBENTA ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ

17. novembra angl. barvni LETEČI ODDELEK SCOTLAND YARDA ob 18. in 20. uri

18. novembra amer. barv. UMRI NA DRUGEM MESTU ob 18. in 20. uri

19. novembra amer. barv. UMRI NA DRUGEM MESTU ob 18. in 20. uri

20. novembra hongkongški barvni PRIŠEL JE TIGER ob 18. in 20. uri

21. novembra hongkongški barv. PRIŠEL JE TIGER ob 18. in 20. uri

23. novembra ital. barvni ŠKOFOVA SPALNICA ob 18. in 20. uri

Kranjska gora

18. novembra amer. barvni film VOJNA ZVEZD ob 20. uri

22. novembra amer. barvni film UMRI NA DRZGEM MESTU ob 20. uri

Dovje – Mojstrana

18. novembra ital. barvni cin. film MANAJA ob 19. uri

19. novembra amer. barvni VOJNA ZVEZD ob 19. uri

Radovljica

17. novembra amer. barvni film NASLEDNJA POSTAJA GRENVOCH VILLAGE ob 18. uri za filmsko gledališče, ameriški barvni pust. film GUSAR Z JAMAJKE ob 20. uri

18. novembra amer. barvni pust. film GUSAR Z JAMAJKE ob 18. uri, ameriški barv. film ELITA MORILCEV ob 20. uri

19. novembra amer. barvni film ELITA MORILCEV ob 18. uri, amer. barvni krim. film SREBRNA STRELA ob 20. uri

20. novembra amer. barvni pust. film GUSAR Z JAMAJKE ob 20. uri

21. novembra amer. barvni film ELITA MORILCEV ob 20. uri

22. novembra amer. barvni krim. film SREBRNA STRELA ob 20. uri

23. novembra amer. barvni film DVA DETEKTIVA ob 20. uri

Bled

17. novembra amer. barvni film VRNITEV PINK PANTERJA ob 20. uri

18. novembra amer. barvni film VRNITEV PINK PANTERJA ob 18. uri, ital. barvni film JETNICA SAMOSTANSKIH ZIDOV ob 20. uri

19. novembra ital. barvni film JETNICA SAMOSTANSKIH ZIDOV ob 18. uri, franc. barvni zabavni film MADAM PIPI ob 20. uri

20. novembra amer. barvni krim. film SREBRNA STRELA ob 20. uri

21. novembra ameriški barvni pust. film GUSAR Z JAMAJKE ob 20. uri

22. novembra ameriški barvni film ELITA MORILCEV ob 20. uri

23. novembra pustol. film GUSAR Z JAMAJKE ob 20. uri

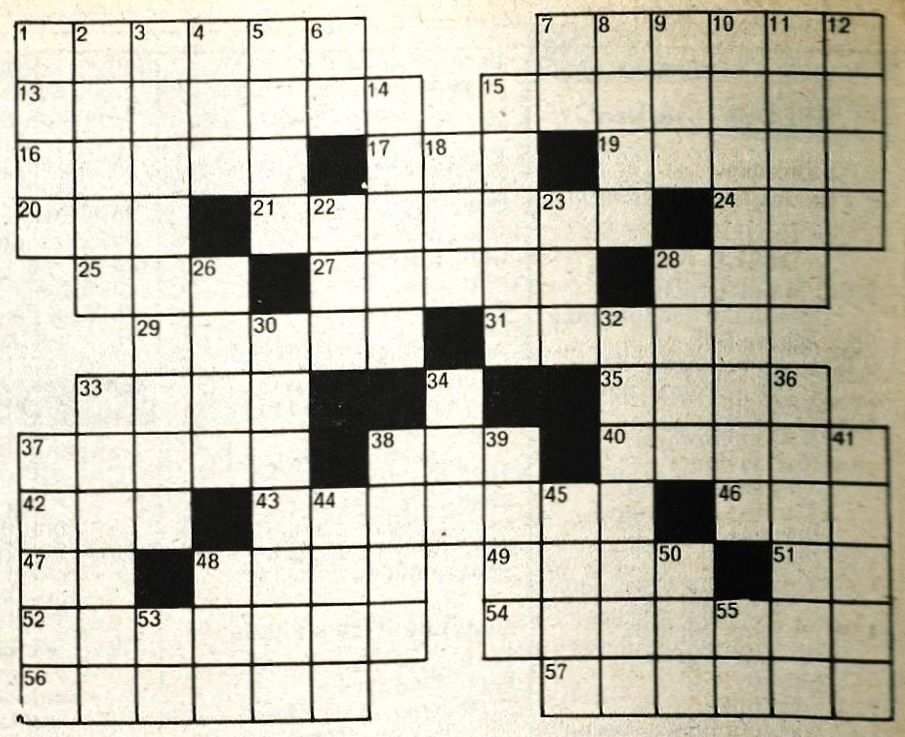

Rešitve pošljite do 22. novembra na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka.. 1. nagrada 70 din, 2. nagrada 60 din, 3. nagrada 50 din.

Vodoravno: 1. težava, pomanjkanje, 7. naš, pred petimi leti umrli slikar in grafik, kubist in nadrealist, Stane, 13. umetniška ali fotografska podoba kakega človeka, predvsem njegovega obraza, 15. fabrika, 16. večje glasbeno delo, tudi operna hiša, 17. vrtna lopa, senčnica, 19. družina italijanskih graditeljev godal iz Cremone, 20. sončni bog pri starih Egipčanih, daljša oblika, 21. naš pesnik in pisatelj, izdajatelj in urednik Zvona, Josip, 24. strd, izdelek čebel, 25 húdo, hudost, 27. ogljikovodik v nafti, število označuje antidetonacijsko lastnost bencina, 28. peti mesec v letu, 29. značaj, 31. ropotanje, 33. teža enote mase, pondus, 34. kemijski simbol za žveplo, sulphur, 35. aleksandrijski svečenik, začetnik arianizma, 37. priprava za intenzifikacijo svetlobnega pramena, 38. srbohrvaška kratica za »vokalno instrumentalni sastav«, 40. med vojnama obmejna postaja ob tržaški železnici proti Italiji, 42. konica, »špica«, 43. najvišja gora na svetu, Mount, 46. zračno zdravilišče v Pirenejih, tudi danski otok, 47. skrajni konec polotoka, 48. pokrajina v jugozahodnem delu Saudove Arabije, ob Rdečem morju, 49. impresija, dojem, 51. Nada Lukežič, 52 ameriški skladatelj orkestralne in komorne glasbe, baletov, filmske glasbe, Aaron, 54. naš pisatelj poljudno prirodoslovne proze (»Domače in tuje živali v podobah«), potopisov in povesti, Fran, 56. ime znamenitega italijanskega dirigenta Toscaninija, 57. lepotna rastlina, georgina.

Navpično: 1. sprtija, nesoglasje, 2. drag kamen, navadno belo rumene barve, 3. neresničnost, nestvarnost, 4. kratica za stran, 5. ozemlje z značilnimi kraškimi pojavi, 6. Albert Einstein, 7. veznik kadar, 8. pretepač, 9. kratica za Ethnikon Apelevtherotikon Metopon, Narodnoosvobodilno fronto Grčije, 10. slovnica, 11. velikan v grški mitologiji, nepremagljiv, dokler se je dotikal Zemlje, svoje matere, Antaios, 12. dolg letalski napad, 14. Otomani, 15. pripadnik mongolsko turškega ljudstva, 18. ime našega esejista, pesnika in kritika Vidmarja, 22. kratica za tovariš, 23. češka pritrdilnica, 26. reka v Normandiji in departma v severozahodni Franciji, 28. stanje, zlasti v spanju, ko ima človek tesnoben občutek; nadležen človek, 30. seznam naslovov, adresimenik, 32. politična stranka, 33. protestantski duhovnik, 34. izdelek iz mleka, 36. Cankarjev »Hlapec«, iskalec pravice, 37. španski lirik in dramatik, ustreljen v španski državljanski vojni 1936., Federico Garcia, 38. industrijski kraj ob Ljubljanici pri Vrhniki, kjer je blizu znameniti Štampetov most, 39. prislov seveda, 41. ročni voziček, tudi priprava z dvema kolesoma, na katero se pripne plug pri oranju, 44. alkoholna pijača, zlasti iz grozdja, 45. med strdenje, 48. kratica za Akademija za likovno umetnost, 50. s Kavkaza levi pritok Dona, 53. kratica za pleno titulo, s polnim naslovom, 55. rimsko število šest.

Rešitev nagradne križanke z dne 10. novembra: 1. Paka, 5. smuka, 9. pust, 13. erotika, 15. oljarka, 17. stratus, 18. števnik, 19. ID, 20. ošabnež, 22. JF, 23. ukor, 25. ažija, 26. laik, 28. renta, 30. Ana, 31. taksa, 32. hl, 33. Ist, 35. mak, 36. TS, 37. Anton, 39. Taras, 41. roka, 43. limit, 45. juta, 48. ikt, 49. ikterus, 51. Ive, 52. Pretnar, 54. Aristid, 56. Saranča, 57. naklada.

Prejeli smo 144 rešitev. Izžrebani so bili:
1. nagrado (70) din prejme **Kranjc Jožica**, Potrčeva 35, 62250 PTUJ,
2. nagrado (60 din) prejme **Čop Cvetka**, Kejžarjeva 37, 64000 Jesenice,
3. nagrado (50 din) prejme **Irenca Zaplotnik**, Letence 6, p. Golnik 64204.
Nagrade bomo poslali po pošti.

Razpisna komisija delavskega sveta
SPLOŠNEGA GRADBENEGA PODJETJA TRŽIČ

razpisuje dela in naloge, združene s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let:

1. **INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE**
2. **TEHNIČNEGA VODJE**

Kandidati za zasedbo navedenih del in delovnih nalog morajo poleg splošnih z Zakonom in Družbenim dogovorom o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Tržič, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: višja ali srednja strokovna izobrazba gradbene smeri, pet oziroma osem let ustreznih delovnih izkušenj, ustrezne moralnopolitične vrline in organizacijske sposobnosti, ki omogočajo opravljanje razpisanih del, oziroma delovnih nalog, predložiti mora program razvoja delovne organizacije;

pod 2.: visoka ali višja izobrazba gradbene smeri, pet oziroma osem let ustreznih delovnih izkušenj, ustrezne moralnopolitične vrline in organizacijske sposobnosti, ki omogočajo opravljanje razpisanih del, oziroma nalog, opravljen strokovni izpit.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi javnega razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Splošno gradbeno podjetje Tržič, Blejska cesta 8 – za razpisno komisijo.

Izbira kandidatov bo opravljena v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

Kandidate bomo o izidu izbire pismeno obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Odbor za delovna razmerja
pri TOZD pr. pletenin
ALMIRA RADOVLJICA

razpisuje prosta opravila in naloge

DVEH COTTON PLETILCEV – moških delavcev za priučitev na pletilnih strojih

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še,
– **odslužen vojaški rok**
– **starost do 30 let**

Za razpisana opravila je določeno 3-mesečno poskusno delo. Nastop dela je možen takoj.

Vloge pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: ALMIRA Radovljica, Jalnova ulica št. 2 – odbor za delovna razmerja TOZD pr. pletenin Radovljica. Kandidate bomo pismeno obvestili najpozneje v 15 dneh po izbiri.

Delovna organizacija
ALPINA
tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
Delovna organizacija ALPINA, n. sol. o.
Delovna skupnost skupnih služb, n. sub. o.

objavlja prosta delovna opravila

1. **VODENJE INFORMACIJSKE SLUŽBE**
2. **VODENJE RAČUNOVODSTVA PROIZVODNIH TOZD (za dobo 4 leta)**

Poleg z zakonom predpisanih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. Visoka ali višja izobrazba novinarske, politološke ali pravne smeri
   2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj na podobnem delu
2. Visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
   2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z vsemi dokazili Razpisni komisiji DSSS, Žiri, Stara vas 23, v 15 dneh od dneva objave. Kandidati bodo obveščeni o izidu v 30 dneh po končanem razpisu.

DES –

Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije
Ljubljana, Hajdrihova 2, n. sub. o.
TOZD ELEKTRO KRANJ
Kranj, Cesta Staneta Žagarja 53 a, b. o.
Komisija za delovna razmerja

razglaša
dela in naloge za nedoločen čas

1. **KV ELEKTROMONTERJA**
   za področje Škofja Loka
   Pogoj: poklicna šola elektro stroke
2. **KV ELEKTROMONTERJA**
   za področje Medvod
   Pogoj: poklicna šola elektro stroke
3. **NK DELAVCA**
   v gradbeni skupini Kranj
   Pogoj: osnovna šola
4. **INKASANTA EL. ENERGIJE**
   za področje ožje okolice Kranja
   Pogoj: poklicna šola – ozki profil

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev izobrazbe na naslov: TOZD Elektro Kranj, C. Staneta Žagarja 53 a.

Rok prijave je 10 dni po oglasu.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri prijavljenih kandidatov v 15 dneh po opravljeni izbiri.

UTOK
KAMNIK – JUGOSLAVIJA

Kamnik
TOZD usnjena konfekcija

Cenjeni potrošniki!

Sporočamo vam, da imamo novo prodajalno v PARK hotelu na Bledu.
Prodajamo vse vrste ženske moške in otroške usnjene konfekcije

– plašče in jopiče iz krznenega velurja
– prevleke za avtosedeže
– kombinezone za motoriste

Cene konkurenčne, nakup je možen tudi na potrošniško posojilo.
Se priporočamo.

PLANINSKO DRUŠTVO KRIŽE
64294 Križe
razpisuje prosto mesto

OSKRBNIKA KOČE NA KRIŠKI GORI

Pogoj:
Po možnosti zakonski par

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi

---

lesnina

TOZD Notranja trgovina
PE LES Kranj
Primskovo
na podlagi sklepa DS objavlja licitacijo za prodajo:

1. **TERMOAKUMULACIJSKA PEČ 5 kW**
2. **TERMOAKUMULACIJSKA PEČ 3 kW**
3. **OPREMLJEN RAZSTAVNI PAVILJON NA KRANJSKEM SEJMU**

Izklicna cena za
1. **3.000 din**
2. **2.000 din**
3. **35.000 din**

Licitacija bo 24. 11. 1978 ob 10. uri v prostorih poslovalnice na Primskovem. Ogled je možen 20. in 21. 11. od 8. do 10. ure. Pravico do sodelovanja imajo fizične in pravne osebe.

Kadrovska komisija
KEMIČNE TOVARNE EKSOTERM KRANJ, Struževo 66

objavlja razpis

ZA OPRAVLJANJE DEL IN NALOG V PROIZVODNJI

Poleg splošnih pogojev, ki jih morajo izpolnjevati kandidati, je za opravljanje razpisanih del in nalog pogoj nepopolna osemletka in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Prijave sprejema splošni oddelek 15 dni po objavi, to je do vključno 2. decembra 1978.

LJUBITELJEM DRSANJA

Obveščamo, da je na Jezerskem že zamrznjeno Planšarsko jezero, kjer so idealni pogoji za rekreacijsko drsanje. V brunarici ob jezeru pa je poskrbljeno za tople napitke in hrano.

Hotel Kazina Jezersko

ISKRA
Široka potrošnja n. sol. o.
Škofja Loka
TOZD tovarna gospodinjskih aparatov n. sub. o.
Škofja Loka
Reteče 4

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. **Vodenje finančnih del**
2. **Izdelava WF analiz**
3. **Projektiranje kontrolne tehnologije**
4. **Izdelava tehnoloških postopkov za površinsko zaščito**
5. **Vodenje transporta**
6. **Vodenje skladiščnega poslovanja**
7. **Zahtevnejše vzdrževanje strojne opreme**
8. **Kontrola montaže gospodinjske opreme**
9. **Kontrola vhodnega materiala**
10. **Administrativna dela v tehnološkem oddelku**
11. **Skladiščenje surovin**
12. **Upravljanje z ogrevalnimi kompresorskimi napravami**
13. **Skladiščenje rezervnih delov (delo za določen čas)**
14. **Manipuliranje z odpadnimi materiali**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
Pod 1.: Višja izobrazba ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj;
Pod 2.: srednja izobrazba strojne smeri in pet let delovnih izkušenj
Pod 3.: višja izobrazba elektro smeri in tri leta delovnih izkušenj;
Pod 4.: srednja izobrazba kemijske smeri in pet let delovnih izkušenj;
Pod 5.: srednja izobrazba prometne, strojne ali ekonomske smeri in štiri leta delovnih izkušenj;
Pod 6.: srednja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in pet let delovnih izkušenj;
Pod 7.: kvalifikacija strojne smeri in štiri leta delovnih izkušenj;
Pod 8.: kvalifikacija elektro smeri in dve leti delovnih izkušenj;
Pod 9.: kvalifikacija tehnične smeri in dve leti delovnih izkušenj;
Pod 10.: administrativna šola in eno leto delovnih izkušenj;
Pod 11.: kvalifikacija trgovske smeri in dve leti delovnih izkušenj;
Pod 12.: kvalifikacija strojne smeri in eno leto delovnih izkušenj;
Pod 13.: kvalifikacija trgovske smeri in dve leti delovnih izkušenj;
Pod 14.: Tečaj za voznika viličarja in eno leto delovnih izkušenj;

Za vsa objavljena dela in naloge razen za dela in naloge pod 14., ki je za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) velja trimesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev splošno kadrovskemu sektorju tovarne 15 dni po objavi.

Vse informacije lahko dobite v splošno pravnem kadrovskem sektorju tovarne, tel.: 61-861.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR
Škofja Loka

objavlja na podlagi 22. člena Zakona o delovnih razmerjih in sklepov komisij za delovna razmerja naslednja dela in naloge:

TOZD Proizvodnja kmetijske mehanizacije Kranj

1. **KLJUČAVNIČARJA**
   več delavcev
2. **KOVINOSTRUGARJA**
   več delavcev
3. **ZA PRIUČITEV V KOVINARSKI STROKI**
   več delavcev

Pogoji za sprejem:
Pod 1.: poklicna šola za poklic ključavničarja ali varilca. Poskusno delo 2 meseca.
Pod 2.: poklicna šola za poklic strugarja in 1 leto delovnih izkušenj. Poskusno delo 2 meseca.
Pod 3.: Končana osemletka, poskusno delo 1 mesec.
Za vsa dela je pogoj odslužen vojaški rok.

DO CREINA DS SKUPNIH SLUŽB

1. **VODJE SKLADIŠČA**
   v TOZD Servis osebnih vozil
2. **SKLADIŠČNEGA DELAVCA**
   več delavcev

Pogoji za sprejem:
Pod 1.: srednja šola komercialne smeri in 2 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo 2 meseca.
Pod 2.: končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok, poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovski oddelek Kranj, Koroška c. 5, 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

GIP GRADIS
TOZD lesno industrijski obrat Škofja Loka

objavlja naslednja prosta dela in naloge:
ČIŠČENJE BIVALNIH PROSTOROV

Kandidati morajo imeti dokončano osemletko.

Kandidati za objavljena prosta dela in naloge lahko vložе prijave v 15 dneh po objavi na naslov: GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

Odbor za delovna razmerja
KEMIČNE TOVARNE PODNART p. o., Podnart

vabi k sodelovanju
POLKVALIFICIRANE DELAVCE
za delo v skladišču surovin in gotovih izdelkov

Pogoj: 3 mesečno poskusno delo

Pismene prijave je treba nasloviti na splošno službo podjetja v 15 dneh po objavi, kandidati pa se lahko tudi osebno zglasijo v delovni organizaciji vsak dan od 6. do 14. ure.

Tovarna obutve

TRŽIČ

oglaša po sklepu komisije za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb prosta dela in naloge v obratu družbene prehrane
VODJE OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

Pogoji za sprejem:

gostinski tehnik, ekonomski, komercialni tehnik z dvemi leti delovnih izkušenj na podobnih delih;
- izpit za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in osebni higieni
- sposobnost vodenja in organiziranja, sodelovanja
- samostojnost pri delu
- poskusno delo dva meseca

Interesenti naj oddajo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovskem oddelku tovarne obutve Peko Tržič v 15 dneh po objavi.

Komisija za delovna razmerja
Osnovne šole
JANKO IN STANKO MLAKAR
Šenčur

razpisuje proste delovne naloge in opravila
1. **RAČUNOVODJE ŠOLE**

Kandidat mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. da ima srednjo ali višjo izobrazbo ekonomske smeri,
2. da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj na tem področju dela

Delo se združuje za nedoločen čas.

Poskusna doba je 3 mesece.

Prijavo pošljite na zgornji naslov v 15 dneh od dneva objave z ustreznimi dokazili.
Dokazilom priložite potrdilo o nekaznovanju.

---

almira
alpska modna industrija Radovljica
Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina

vabi
k sodelovanju delavce za opravljanje prostih del in nalog na naslednjih področjih:
1. **VODENJE PRODAJE**
   na domačem trgu
2. **RAZISKAVA TRGA IN DELO**
   na ekonomski propagandi

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:
Pod 1.: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj;
Pod 2.: višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vložijo prijave v 15 dneh po objavi z dokazili o strokovnosti na naslov Almira – alpska modna industrija Radovljica, Jalnova ul. št. 2 – odbor za delovna razmerja TOZD trgovina.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sklepu o sprejemu.

Avto-moto društvo Tržič

prireja

dvomesečni tečaj za inštruktorje praktične vožnje avto šole

za kategorije A, B, C, CE in D s pričetkom v mesecu decembru tega leta.

Prijavite se lahko pismeno ali ustno v pisarni društva v Tržiču, ulica heroja Bračiča 4, vsak dan od 7.30 do 14.30 v sredo pa od 7.30 do 12. ure in od 14. do 16.30 ure, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

Delovna organizacija
AVTOKOVINAR
Škofja Loka Kidričeva c. 51
razpisna komisija

razpisuje
po sklepu delavskega sveta proste delovne naloge in opravila s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Pogoji:
višja šolska izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih ali
strojni tehnik in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih;
– pozitiven odnos do samoupravljanja in družbenopolitične ureditve ter moralno etične vrline.

Kandidat za razpisane delovne naloge in opravila mora izdelati program dela za mandatno dobo in sicer notranji kandidat v treh mesecih in zunanji kandidat v šestih mesecih po sklenitvi delovnega razmerja.

Delo združujemo za mandatno dobo 4 leta.

Rok za vlaganje prijav je 15 dni od objave v časopisu.

O sklepu in izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vlaganje prijav.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev, z oznako za razpisno komisijo, pošljite na naslov: Delovna organizacija Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva cesta 51.

IKOS
INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV
KRANJ
Savska cesta 22

razpisuje dela in naloge za:
1. **STRUGARJE**
2. **REZKALCE**

Pogoji: poklicna šola

Prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije v 15 dneh od dneva objave razpisa.

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Uradne ure za stranke vsako sredo od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

ETP KRANJ

projektira
proizvaja
instalira
prodaja
servisira

Elektrotehniško podjetje p. o.
Kranj, Koroška c. 53 c

Obveščamo vas, da smo razširili svojo dejavnost. Odslej vam hitro in kvalitetno odpravimo vse okvare tudi na elektromotorjih proizvodnje SEVER iz Subotice in to v garancijski dobi in izven garancijske dobe. Nudimo vam tudi vse potrebne rezervne dele.

KŽK

KŽK Kranj, TOZD AGROMEHANIKA
Kranj, C. JLA 2/I, telefon 23-485

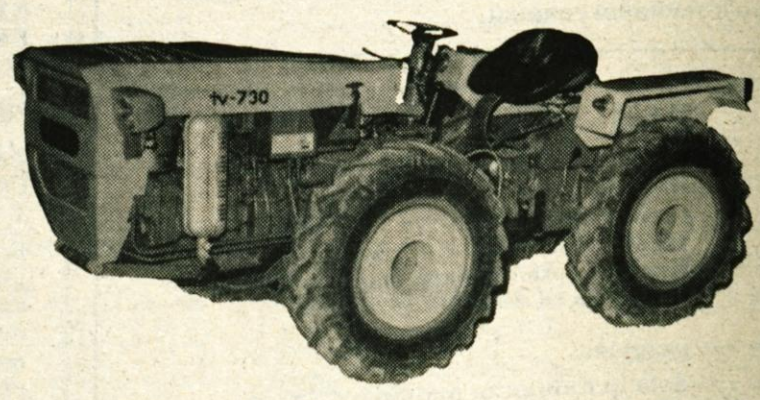

ŠE STARA CENA IN UGODEN KREDIT

- **pravočasno si preskrbite traktorje TOMO VINKOVIĆ 30 in 21 KM še po stari ceni in 18 KM z novo ceno**
- za proizvode TOMO VINKOVIĆ vam nudimo zelo ugoden kredit, do 80 % vrednosti nakupa na 5 let z zmanjšano obrestno mero 7 %.
- **ob najetju kredita je potrebno predložiti zemljiško-knjižni izpisek in žiranta, ki se izkaže s potrdilom o zaposlitvi in osebnem dohodku.**
- stare traktorje TOMO VINKOVIĆ vzamemo v račun
- **kot generalni servisant tovarne TOMO VINKOVIĆ opravljamo po ugodni ceni vse vrste popravil – Kranj, Zlato polje, tel.: 22-737**
- trgovina rezervnih delov v Kranju na Koroški cesti 25, tel.: 24-786, vam nudi vse iz programa TOMO VINKOVIĆ. Vse rezervne dele lahko naročite tudi po telefonu, in vam jih pošljemo takoj po povzetju.
- **vse informacije za nakup in zamenjavo staro za novo proizvodnje TOMO VINKOVIĆ dobite pri generalnem zastopniku za SR Slovenijo – KŽK Kranj – TOZD Agromehanika.**

Za nakup se priporočamo in zahvaljujemo.

zavarovalna skupnost triglav

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST Kranj

Posredujemo prodajo karamboliranega osebnega avtomobila

VW 1303 J, leto izdelave 1974,
s prevoženimi 32.000 km
Začetna cena 30.000 din

Ogled vozila je možen na dan prodaje 22. 11. 1978 od 8. do 12. ure pri Zavarovalni skupnosti Triglav, Območna skupnost Kranj.

Pismene ponudbe z 10-odstotnim pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 22. 11. 1978, do 12. ure.

Zavarovalna skupnost Triglav
GOS KRANJ

mira

stavbno in pohištveno mizarstvo, radovljica, šercerjeva 22, tel. (064) 75-036, žiro račun pri SDK radovljica 51540-601-12232

stavbno in pohištveno mizarstvo
Šercerjeva 22
64264 Radovljica
objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja, za nedoločen čas prosta dela in naloge:

RAČUNOVODJE

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo tudi naslednji pogoji:
Kandidati morajo imeti najmanj srednjo šolo ekonomske smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj v finančnem poslovanju.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti na naslov: Mira, Radovljica, Šercerjeva 22 v 15 dneh od objave.

ČGP DELO
TOZD PRODAJA
Podružnica Kranj
Kranj, Koroška 16
vabi k sodelovanju:

1. **PRODAJALKO(CA)**

za prodajo časopisov, tobačnih izdelkov in galanterije v prodajalni na avtobusni postaji v Tržiču in za kioske v Kranju.

Zaželeno je, da ima kandidat končano šolo za prodajalce.

Razpis velja do 24. 11.

Pismene ponudbe pošljite na naslov:

ČGP DELO, podružnica Kranj, Koroška 16.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ
Odbor za medsebojna razmerja
TOZD Konfekcije Kranj
razpisuje proste naloge in opravila

20 šivilj in krojačev

Pogoj: zaključna poklicna šola

Za razpisana delovna mesta velja trimesečni poskusni rok.

Kandidati naj svoje prošnje z navedenimi podatki o strokovnosti pošljejo odboru za medsebojna razmerja, v 15 dneh od objave razpisa, v splošno kadrovsko službo, Cesta JLA 24/a, kjer dobe tudi ostale informacije.

Kandidate bomo o odločitvi odbora za medsebojna razmerja pismeno obvestili.

Odbor za medsebojna razmerja
Osnovne šole
IVAN TAVČAR
Gorenja vas
razpisuje dela in naloge

UČITELJA 1. RAZREDA

Pogoj:
razredni učitelj ali absolvent PA
za določen čas od 25. 12. 1978 do 31. 8. 1979 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov OMRD Osnovne šole Ivan Tavčar Gorenja vas, Gorenja vas 215.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ZDRAVSTVENI DOMOVI IN
ZAVOD ZA SOCIALNO MEDICINO
IN HIGIENO GORENJSKE

objavlja prosta dela in naloge:

knjigovodja – likvidatorja
za Delovno skupnost skupnih služb Kranj

Pogoj: srednja izobrazba ekonomske smeri

Delo se združuje za nedoločen čas. Poskusno delo traja dva meseca.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: Zdravstveni domovi in ZSMH Gorenjske Kranj, Gosposvetska 10 – kadrovska služba.

Komisija za delovna razmerja
Osnovne šole
PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI

razpisuje prosta dela in naloge:

1. **za nedoločen čas s polnim delovnim časom**
UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE
Pogoj: ustrezna višja ali visoka šola
VZGOJITELJICE
v vzgojnovarstveni enoti
Pogoj: končana vzgojiteljska šola
SNAŽILKE NA CENTRALNI ŠOLI
2. **za nedoločen čas z nepolnim delovnim časom**
KUHARICE IN SNAŽILKE
na podružnični šoli Davča.

Nastop dela je 4. 12. 1978. Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi razpisa.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

JOŽETA POGAČNIKA

Petričkovega ata iz Češnjice

Naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in dobrim sosedom za nesebično pomoč. Posebno se zahvaljujemo delavcem kolektiva čevljarne Ratitovec, SZDL in ZB, dr. Možganu, osebju Nevrološke klinike v Ljubljani, g. župniku in vsem darovalcem cvetja.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi naše ljube mamice, hčerke in sestre

ANICE KUHAR

roj. Zupan

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo dr. Potočniku in medicinski sestri Mariji Brun za lajšanje bolečin, sodelavcem tovarne Iskra – Stikala Kranj in Alpetour PP Kranj za podarjene vence in denarno pomoč.

Hvala tudi g. župniku za opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Žalujoči: Damjan in Goran, mami, brat Peter z ženo Ireno in Greti

Bašelj, 13. 11. 1978

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža in brata

JAKOBA LOTRIČA-Cvetka

borca NOV

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali in v teh težkih dneh stali ob strani, vsem ki ste nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom, posebno sosedu Šolarju za vsestransko pomoč med boleznijo in ob smrti, zdravnikoma dr. Rešku in dr. Možganu za dolgoletno zdravljenje, Občinskemu odboru ZB NOV Škofja Loka, krajevnemu odboru ZB NOV in ZK Selca, vsem praporščakom Selške doline, Društvu invalidov Škofja Loka, godbi na pihala iz Škofje Loke ter pevovodji Alojzu Šmidu in njegovim pevcem ter vsem govornikom za lepe besede ob slovesu.

Hvala vsem za podarjene vence in žalne šopke.

Žalujoča žena Ančka in sestre z družinami.

Selca, Tržič, Bled, Sisak, 17. 11. 1978

ODBOR HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE PRI GOZDNEM GOSPODARSTVU KRANJ

razpisuje

kredite za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev in za razvoj kmečkega turizma

Pravico do kreditov imajo prosilci:

- **lastniki gozdov-kmetje**
- **biti morajo vlagatelji in hranijo sredstva pri Hranilno-kreditni službi Gozdnega gospodarstva Kranj**
- **da trajno gospodarsko sodelujejo z Gozdnim gospodarstvom Kranj**
- **imeti morajo izdelane investicijske usmeritvene programe**
- **da so kreditno sposobni**
- **biti morajo kooperanti kmetijskih zadrug**
- **da imajo urejeno lokacijsko dokumentacijo, katero predložijo k prošnji za kredit**
- **da bodo imeli pred koriščenjem kredita za gradbene objekte pridobljena gradbena dovoljenja ali soglasja**

Krediti se dajejo za naslednje namene:

- **za govedorejo — hlevi za krave in mlado živino**
- **nakup plemenske živine**
- **za ostale kmetijske stroje**

Obrestna mera je od 3- do 8-odstotna, doba kreditiranja 5 do 12 let, kar je določeno s samoupravnim sporazumom o kreditiranju.

Vloge sprejemajo blagajniki hranilno-kreditnih služb na TO kooperantov v Škofji Loki, Tržiču in Preddvoru.

Rok za predlaganje prošenj je 15. december 1978.

Istočasno obveščamo, da urejanje kreditnih zadev opravljajo blagajne na TO kooperantov Škofja Loka, Tržič, Preddvor ter na Delovni skupnosti skupnih služb v Kranju vsak ponedeljek od 6. do 12. ure, vlaganje in dviganje denarja pa vsak delovnik od 8. do 12. ure, razen sobote.

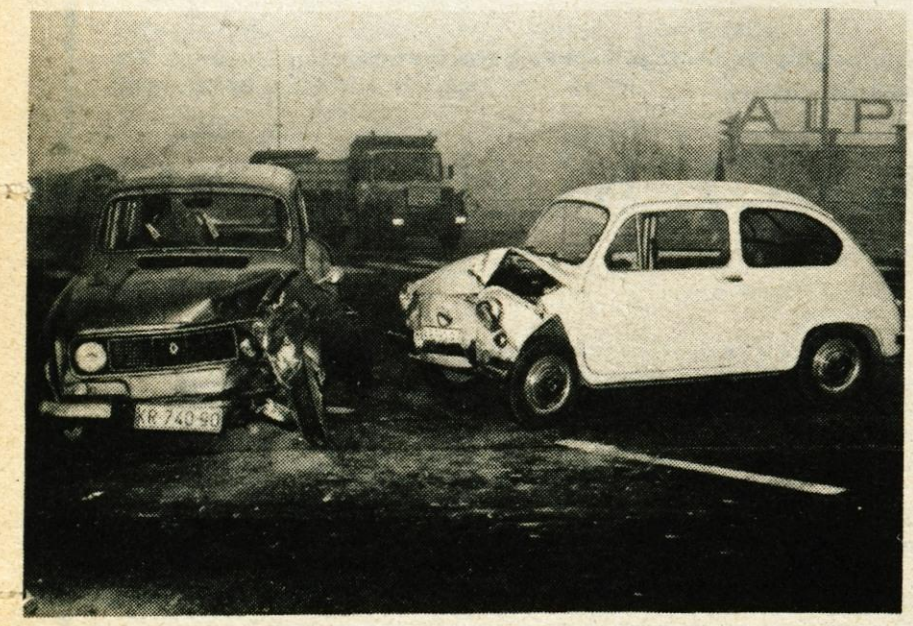

KRANJ — V semaforskem križišču kranjske obvoznice in magistralne ceste zadnje čase kar nekam prepogosto »poka«. Na srečo se je doslej še vselej končalo brez hujših posledic, le zvite pločevine ni bilo ravno malo. — Foto: J. Zaplotnik

MALI OGLASI — *telefon 23-341*

PRODAM

Prodam malo rabljeno trajnožarečo PEČ Küppersbusch in TELEVIZOR Iskra — Minirama, lahko tudi na kredit. Kos Marjan, Sebenje 48, Zasip pri Bledu 8505

Prodam 6000 kosov STREŠNE OPEKE špičak, po 1 do 1.5 din za kos. Jež, Utik 29, Vodice, Ljubljana

Prodam trajnozarečo PEČ Krekaveso in okno 80 × 80. Demšar Srečo, Sv. Duh 118, Škofja Loka 8604

Po ugodni ceni prodam še skoraj novo nemško MOTORNO ŽAGO 0.15. Naslov v oglas. oddelku 8605

Prodam več novih PODBOJEV mahagonij, suhamontažni — Lip Bled — po tovarniški ceni — 1977. Kličite 064-60-825 8606

Prodam breton PLOŠČE — ca. 20 kv. m — in EMO PEČ za centralno na trda goriva. Informacije na tel. 064-60-357.

Prodam KRAVO po izbiri; dobro mlekarico in eno s teletom. Teličko prodam ali menjam za bikca — do en mesec starega. Bilban Vinko, Sp. Pirniče 42, Medvode 8608

Prodam mlade BIKCE za rejo, leto stare KOKOŠI in rabljena GARAŽNA VRATA. Koštrunc, Zg. Bela 19, Preddvor 8609

Prodam PLETILNI STROJ in TELEVIZIJSKI sprejemnik. Kržna ul. 1/a, Zlato polje, Kranj 8610

Prodam ZVOČNIK Montarba za pevsko ozvočenje ter trajnožarečo PEČ Emo 5 in kromirana PEČNA VRATA. Adergas 27 8611

Prodam dve leti starega nemškega OVČARJA, dobrega čuvaja. Voklo 31, 64208 Šenčur 8612

Prodam PRAŠIČA — od 150 kg naprej. Doslovče 6, Žirovnica 8613

Prodam KOBILO staro 11 let, težko 500 kg. Čop Mila, Rodine 9 8614

Prodam ELEKTRIČNO KITARO za 14.000 din in VIOLINO (ročno izdelana), za 1200 din. Osojnik Štefan, Gasilska 3, Šenčur 8615

Prodam letošnje KANARČKE in križance, dobri pevci. Kocjančič, Na Mlaki 3, Radovljica 8616

Črnobel TELEVIZOR Ei — diplomat lux ugodno prodam. Udovič, Čopova 6, Jesenice, tel. 81-724 8617

Prodam GOBELINE in POROČNO OBLEKO št. 37/38. Ogled vsak dopoldan. Mede Irena. Pristava 69/c, Tržič 8618

Prodam dve betonski okni 120 × × 80. Ljubitelju živali dam PSIČKO staro tri leta — mešan volčjak. Pavlin, Sp. Duplje 85 8619

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Bobovek 10. 8620

Prodam dvoredni PLETILNI STROJ Brodher. Ogled dopoldan in popoldan. Suhodolnik Carmen, Drulovka 55, Kranj 8621

Prodam macesnove DESKE 50 mm in bukova DRVA. Naslov v oglasnem oddelku 8622

Prodam RADIO na kasete Philips. Gorenjesavska 56, Kranj 8623

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Dobnikar, Retljeva 7, Kranj, Čirče 8624

Prodam KRAVO pred telitvijo. Podljubelj 72 8625

Prodam novo cirkularno ŽAGO za rezanje lesa z motorjem, 3 KM. Blaško, Kovačičeva 5, Kranj 8626

Prodam 3 kW termoakumulacijsko PEČ. Huje 5, tel. 23-163 8627

Prodam KOBILO, staro 7 let, za vsa kmečka dela. Potok v Črni pri Kamniku 6, Stahovica 8628

Prodam KRAVO pred telitvijo. Studenčice 14 8629

Prodam dva mesnata PRAŠIČA za zakol. Okroglo 4 8630

Prodam 2 zimski in 1 letno GUMO za VW komplet s prirobnicami (feltnami) profil 6.60 — 15. Kavčič Stane, Trojarjeva 43, Kranj 8631

Prodam kombinirano PEČ za kopalnico in trofazni ŠTEVEC — enotarifni. Tenetiše 44 8632

Prodam težko TELICO simentalko, ki bo decembra telila, in večjo količino REPE. Naklo 45 8633

Prodam PUNTE. Šilar, Pot v Bitnje 6. Kranj 8634

Prodam malo rabljen globok otroški VOZIČEK. Zamida, Gradnikova 1, Kranj 8635

Prodam krzneni PLAŠČ (zajec, uvožen), skoraj nov za 15.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 8636

Prodam TELETA za zakol ali rejo. Naslov v oglasnem oddelku

Poceni prodam tri kuhinjske elemente, POMIVALNO MIZO, BOJLER, HLADILNIK, ŠTEDILNIK na trda goriva, KOMBINIRANI ŠTEDILNIK. Vse skupaj za 5000 dinarjev. Zglasite se pri Kljajič, Cesta Gorenjskega odreda 10 8638

Prodam tri mesece brejo KRAVO, zamenjam za bika ali kravo za zakol. Poljšica 13, Zg. Gorje 8639

Prodam sedem tednov stare PRAŠIČKE. Šmartno 28, Cerklje 8493

Prodam dva težka PRAŠIČA za zakol. Dorfarje 21, Žabnica 8677

Prodam ZIMSKA JABOLKA. Humer, Cirilova 14, Kranj (Orehek)

Prodam polovico KRAVE. Tupaliče št. 1, Preddvor 8679

Prodam dva PRAŠIČA težka 100 kg. Slatnar, Cerklje 50 8682

Zamenjam visoko brejo KRAVO za jalovo. Grilc, Apno 8, Cerklje 8683

Prodam KONJA, 600 kg težkega in PRAŠIČKE. Šenturska gora 6, Cerklje 8684

Prodam KRAVO za skrinjo. Huje 13, Kranj 8685

Prodam KRAVO, STREŠNO OPEKO bobrovec, kombinirano PEČ za kopalnico in JEDILNI KOT. Tenetiše 13, Golnik 8686

Prodam PRAŠIČA za zakol. Zabukovje 11 8687

Prodam KRAVO ali TELICO v šestem mesecu brejosti. Bašelj 32, Preddvor 8688

Prodam KUHINJO Orhideja v svetlozeleni barvi, KAVČ, OMARO, MIZO in STOL za dijaško sobo. Oglasite se na naslov Cerar Jani, Kopališka 4, 64240 Radovljica ali tel. 75-218 — trgovina Elan Begunje 8689

Prodam oljno PEČ-ŠTEDILNIK Emo 6. Pečnik Miro, Pševska 1/B, Kranj, tel. 21-016 8690

Prodam večjo količino REPE. Sp. Bela št. 11 8691

Prodam barvni TELEVIZOR. Rutar, tel. 21-280 od 7. do 8. ure dopoldan 8692

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Voklo 97 8693

Prodam BIKA ali TELICO 300 kg težko za dopitanje. Spodnja Bela št. 6 8694

Prodam Bicerba STROJ za rezanje salame in šunke in MESOREZNICO št. 32, Lakner, Kokrica Kranj

Prodam LIGUSTER za živo mejo. Naslov v oglasnem oddelku 8696

ZIBELKO in otroški športni VOZIČEK — prodam. Tel. 26-537, Majce, Gubčeva 6, Kranj 8697

Prodam električni RADIATOR. Tel. 26-835 8779

Prodam KRAVO s teličkom. Zalog 33, Cerklje 8670

Prodam sedem tednov stare PRAŠIČKE. Zalog 34, Cerklje 8671

Prodam tri PRAŠIČE težke 80 kg. Sp. Brnik 60, Cerklje 8672

Prodam osem tednov stare PRAŠIČKE. Grad 43, Cerklje 8673

Prodam KRAVO osem mesecev brejo. Lahovče 14, Cerklje 8674

Prodam dva PRAŠIČA, težka 140 do 170 kg. Zalog 17, Cerklje 8675

Prodam polovico mlade KRAVE. Zg. Brnik 70, Cerklje 8676

Prodam smrekove, macesnove PLOHE in DESKE. Jerič, Štefanja gora 28, Cerklje 8677

Prodam KRAVO, ki bo čez štirinajst dni telila. Šenturska gora 19, Cerklje 8678

Prodam PRAŠIČA 150 kg težkega in ZELJE v glavah. Velesovo 45, Cerklje 8679

Prodam KORENJE za krmo. Češnjevk 8, Cerklje 8680

Prodam KRAVO po tretjem teletu, dobro mlekarico. Apno 9, Cerklje

TAM Štadler PEČ za centralno kurjavo — prodam. Tel. 61-211 8698

Prodam 140 kg težkega PRAŠIČA. Nasovče 10, Komenda 8699

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 4 kw. Benedik Andrej, Pungert 14, Škofja Loka 8700

Prodam namizni VRTALNI STROJ, NAMIZNE ŠKARJE za pločevino, garnituro cevnih navojnih ČELJUSTI ter levi ŠTEDILNIK na trdo gorivo. Vse še nerabljeno. Poljče 23 8701

Prodam KRAVO simentalko pred telitvijo. Žemlja, Zasip, Reber 1, Bled 8702

Prodam droben KROMPIR. Luže 11 8703

Prodam KRAVO, brejo 8 mesecev. Voklo 13 8704

Prodam TELICO, ki bo v kratkem telila. Posavec 15, Podnart 8705

Prodam globok otroški voziček. Informacije po telefonu 21-114 vsak dan od 15. ure dalje. 8706

Ugodno prodam nov barvni Iskrin TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK Montreal senzor. Ponudbe pod Kriza 8707

Prodam aeg GRELEC za gretje tekoče vode. Fabjan, 64273 Blejska Dobrava 52 8708

Ugodno prodam skoraj novo termoakumulacijsko PEČ 2 kw. Rabljeno eno zimo. Andolšek, Pod rebrom 24, Bohinjska Bistrica 8709

Prodam VOLA 450 kg težkega. Bernik Pavel, Podlonk 4, 64228 Železniki 8710

Prodam KRAVO v visoki brejosti. Lancovo 28, Radovljica

Prodam LESTENEC, en ducat bal TERVOLA in naslednje rabljene predmete: par stranskih OKEN, OBEŠALNIKOV. Prepustim PRALNI STROJ Eudora in oljnato PEČ Vamsler, potrebnih malega popravila. Bled, Na Jami 2, tel. 064-77-236 dopoldan 8712

Ugodno prodam nov DVOBRAZDNI PLUG, BETONSKI MEŠALEC ter več PRAŠIČEV za dopitanje. Sp. Gorje 7 8785

Ugodno prodam GARDEROBNO OMARO, PREPROGO — tekač in PREPROGO 2 × 3 m posteljno PREGRINJALO, LESTENEC, LOŠČILEC za parket in TV mizico.

ŽELEZARNA JESENICE
KADROVSKI SEKTOR

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja pri delovni skupnosti za ekonomiko, tehnično kontrolo in novogradnje dajemo naslednjo objavo za proste delovne naloge v sektorju novogradenj

1.	**II. STROKOVNEGA SODELAVCA**	šifra 5656 U-5	1 oseba
2.	**ASISTENTA**	šifra 5662 U-4	1 oseba
3.	**I. STROKOVNEGA SODELAVCA**	šifra 5683 U-5	1 oseba
4.	**II. STROKOVNEGA SODELAVCA**	šifra 5684 U-5	1 oseba

Pogoji:

Za opravljanje navedenih delovnih nalog se zahteva:

Pod točko 1.: visoka šola strojne smeri s strokovnim izpitom in poznavanjem zakonov in predpisov s področja investicij. Najmanj 3 leta delovnih izkušenj s področja novogradenj in vzdrževanja.

Pod točko 2.: višja šola strojne smeri s strokovnim izpitom iz strojništva in 3 leta delovnih izkušenj s področja novogradenj in investicij.

Pod točko 3.:
- visoka šola gradbene smeri s strokovnim izpitom iz zakona o invest. objektih in 3 leta delovnih izkušenj pri izgradnji investicijskih objektov ali
- višja šola gradbene smeri s strokovnim izpitom iz zakona o investicijskih objektih in 5 let delovnih izkušenj pri izgradnji investicijskih objektov.

Pod točko 4.: visoka šola strojne smeri s strokovnim izpitom iz zakona o izgradnji investicijskih objektov in 3 leta delovnih izkušenj pri izgradnji investicijskih objektov.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na Kadrovski sektor Železarne Jesenice, z oznako »za DS SEO-TKR-NG«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovikih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni je dotrpela ljubljena mama, sestra, teta, babica in prababica

FRANČIŠKA ROBLEK

roj. Zupan

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, se od nje poslovili in jo spremili na zadnji poti. Hvala tudi za izrečeno sožalje v teh težkih trenutkih. Nadalje smo dolžni globoko zahvalo vsem sorodnikom, posebno našim dobrim sosedom, ki so nam priskočili na pomoč, znancem in prijateljem, dr. Žgajnarju za dolgoletno zdravljenje in gospodu župniku za lep pogreb. Zahvala tudi društvu upokojencev in zdravstvenemu domu Kranj

Žalujoči vsi njeni!

Bašelj, Nova vas, Kokrica, Ljubljana, Bobovek, 11. novembra 1978

Švarc Štefanjja, Kidričeva 11, Kranj, tel. 25-291 8713

Prodam 4 kw termoakumulacijsko PEČ. Predoslje 29 8714

Ugodno prodam trajnožarečo PEČ. Žumer, Janeza Puharja 8 8715

Prodam termoakumulacijsko PEČ aeg 6 kw. Zg. Duplje 20 8716

Ugodno prodam štiri malo rabljena zimska KOLESA za avto (Fulda) 155/13, AVTO RADIO »Blaupunkt«, KASETO za avto radio — original za BMW ali FIAT 124. Hribar Silvester, Hlebce n. h. 8717

Prodam TRAKTOR Styer 18 KM s plugom in kosilnico. Okroglo 6, Naklo 8718

Ugodno prodam malo poškodovan REZERVOAR in peta VRATA za zastavo 101. Ogled 19. 11. 1978 od 10. do 12. ure Milič Jablan, Šorlijeva 10, Kranj 8719

Prodam membranski KOMPRESOR primeren za pleskarja. Krč, Jezerska c. 124/a 8720

Prodam 200 kg težkega PRAŠIČA. Prešeren Cilka, Zasip 16 8721

Ugodno prodam trajnožarečo PEČ Küpperbusch. Nunar, Mlaka 13/a, Kranj 8722

Prodam dve JOGI VZMETNICI Admiral. Tovarniško novi — lanska cena. Bergant, Podlubnik 128, Škofja Loka, tel. 61-234 8723

Prodam otroške SMUČARSKE ČEVLJE »pancarje« št. 38, za 450 din. Cesta na Klanec 20, Kranj, Bumbar Robert 8724

Prodam lepa zimska JABOLKA. Jerala, Podbrezje 111, tel. 70-086

Prodam PUNTE bankine. Zorenč Jože, Staneta Žagarja 46, Kranj

Prodam sedem tednov stare PRAŠIČKE. Nova Vas 4, Preddvor 8780

Prodam KASETNI MAGNETOFON ITT Schaub Lorenz. Hrastje 90 8781

VOZILA

Prodam dobro ohranjen VW 1303, letnik 1975. Poljšica 13, Zg. Gorje 8640

Prodam FORD TAUNUS GT, dobro ohranjen ali menjam za manjšega. Veljka Vlahovića 7, Drempetič, Kranj 8641

Prodam FIAT 850 po delih. Pintarič Ivan, Stara c. 27, Kranj 8642

Prodam AMI 8, zadaj karamboliran. Motor 4000 km po generalni. Informacije na telefon 47-266 vsak popoldan 8643

Prodam FIAT 850 special v nevoznem stanju. Lahko tudi po delih. Samski dom. Ristovski, Medetova 1, soba 42, Kranj 8644

Prodam TOVORNI AVTO mercedes 15-17, kiper, 9 ton, tel. 064 22-669 po 20. uri 8645

ŠKODO 1000 MB, letnik 1969, prodam po delih in popolnoma nov sprednji desni BLATNIK. Brane Oblak, Oprešnikova 16, Kranj. Tel. 25-798 8782

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Kern, Nasovče 31 8783

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1973, 70.000 km. Avguštin, Frankovo naselje 11, Škofja Loka, tel. 60-422 8352

Prodam VW KOMBI — BUS letnik 1975. Vrba 16, Žirovnica 8448

Prodam AMI break, letnik 1973. Informacije po tel. 69-322 8592

Prodam FIAT 124, letnik 1969. Ogled popoldan. Pišlar Franko, Podlubnik 153, Škofja Loka 8593

Prodam 125 PZ, letnik 1969, Brezovar, Hafnerjevo naselje 98, Škofja Loka 8595

Poceni prodam ZASTAVO 750, celega ali po delih, letnik 1965. Žiganja vas 13, Tržič 8726

Prodam dobro ohranjen OPEL KADETT L, starejši letnik. Kramarič, Naklo 242 8727

Prodam ŠKODO S 100, letnik 1971, prevoženih 52.000 km. Linke Dušan, Partizanska c. 42, Škofja Loka, tel. 61-955 8728

Prodam FIAT 850 special. Demšar Pavle, Lenart 10, Selca 8729

Prodam VW 1300, letnik 1971. Ogled popoldan. Mrak Stane, Smoldno, Poljane 8730

Prodam VW 1500, letnik 1965, ali zamenjam za kredit barvnega televizorja. Krmelj Alojz, Planina 56, Kranj. Informacije samo popoldan 8731

Prodam FIAT 850, odlično ohranjen, registriran do 1. 10. 1979. Vrbnje 8, Radovljica 8732

Prodam FIAT 127, letnik 1978. Kranj, Staneta Žagarja 23 8733

Prodam OPEL KADET. Kokrica, Betonova 3 8734

Prodam ŠKODO, letnik 1967, v voznem stanju, celo ali po delih. Telefon 21-819, Kranj 8735

Prodam ZASTAVO 750, starejši letnik, možen kredit. Puharjeva 5, Planina 8736

Prodam VW 1200 J, letnik 1976. Amon, Cankarjeva 4 (blok), Radovljica 8737

Kupim ZASTAVO 101, starejši letnik. Orehovlje 13, Kranj 8739

Prodam AMI 8, celega ali po delih. Motor v okvari. Tomšičeva 16, Jesenice 8740

Prodam ZASTAVO 101 v voznem stanju. Dvorje 66, Cerklje 8741

Prodam dobro ohranjen FIAT 128 šport in MOTOR APN 4. Ogled popoldan. Gorenjesavska 56, Kranj 8742

Kupim DIANO ali Z 101 na potrošniško posojilo. Ponudbe pod 5M 8743

Za gotovino kupim novega GOLFA-J ali J-D. Jerič, Tupaliče 29, Preddvor 8744

Prodam OPEL KADET. Jekovec, Srednja Bela 53 8745

Prodam ohranjen MINI MORIS 1000. Tel. 45-017 v soboto in nedeljo 8746

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974, dobro ohranjen. Ogled v soboto, 18. novembra. Kern, Kranj, Janeza Puharja 4 8747

ZASTAVO 750, letnik 1969, prodam. Zg. Besnica 93 8748

Prodam ŠKODO, letnik 1970, za dele. Britof 220 8749

Prodam FORD ESCORT, letnik 1971. Dorfarje 31, Žabnica 8750

Prodam OPEL ASCONO, letnik 1976. Ogled popoldan. Jerala Srečko, Podreča 15, Kranj 8751

Prodam PRIKOLICO za osebni avto — MOTOR od ŠKODE 1000 MB po delih, MOPED 14 V in T 12, ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK in PEČ Emo 8. Zg. Bitnje 136, pri Puškarni 8752

Prodam FORD TAUNUS 12 M, letnik 1967, celega ali po delih, stroj brezhiben. Poškodovana samo karoserija. Kokrica, Cesta na brdo 21, Kranj, tel. 064-25-644 8753

Ugodno prodam AMi, letnik 1973, malo karamboliran, registriran do aprila. Truden Darko, Bistrica 2, Tržič 8754

Prodam ZASTAVO 750, registriran do marca, letnik 1970. Kovač Mira, Ravne 12, Tržič 8755

Prodam ZASTAVO 750. Informacije po tel. 25-745 8756

Ugodno prodam ZASTAVO 101, delno tudi na kredit. Letence 1 8757

Prodam RENAULT MAJOR 10, letnik 1967. Bife Čemažar, Stari vrh

Ugodno prodam ZASTAVO 101, karambolirana, v nevoznem stanju, letnik 1973. Posebno primerna za mehanike kleparje. Informacije na telefon 25-022 od 15. do 20. ure 8647

Prodam R-TL-4, letnik 1976. Gumzej Jože, Srednja vas 105 v Bohinju. Telefon 064 76-127 ali 76-202 od 7. do 15. ure, tel. 76-208 8648

Prodam AUSTIN MAKSI celega ali po delih. Letnik 1970. Kičič Petar, Prešernova 4, Radovljica 8649

Prodam skoraj nov MOTOR 5-brzinec, znamke tomos hipi. Arsovski Dobre, C. na Klanec 25, Kranj 8650

Prodam dobro ohranjeno LADO, letnik 1973. Branko Cesar, Jereka 15 v Bohinju. Telefon 77-384, interna 006 8651

Poceni prodam dele ZASTAVE 750. Gartner Jože, Alpska 3, Bled 8652

Prodam MINI 1000 ter R-4 po delih. Virmaše 98, Šk. Loka 8653

Prodam KADET karavan karamboliran. Jeram, Gorica 10 a, Radovljica 8654

Prodam FIAT 850, registriran do julija 1979, letnik 1969, in razne rezervne dele. Ogled možen od 16. do 17. ure dne 20. in 21. novembra. Gorjup, Sp. Besnica 61 8655

Prodam PEUGEOT 204 coupe. Šimnic, Sp. Gorje 70, Zg. Gorje 8656

Prodam DOBRO OHRANJEN NSU 1000. Ogled možen vsak dan od 15. ure dalje. Marinšek Alojz, Naklo št. 106 8657

Ugodno prodam WARTBURG, letnik 1971. Kurat Jakob, Struževo 28 8658

Prodam SPAČKA, letnik 1974, registriran do novembra 1979. Lakner, Kidričeva 18, Kranj 8659

Prodam VW 1200, letnik 1959, registriran in v voznem stanju, po nizki ceni. Kralj Jože, Bistrica 88, Tržič 8660

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973, registriran do 26. 10. 1979. Miha Gašperlin, Trg Svobode 5, 64290 Tržič 8661

Prodam ZASTAVO 1300 kombi, 8 sedežev, letnik 1975. V račun vzamem tudi Z 750. Vrtec, Kamna gorica 8662

KUPIM

Kupim dobro ohranjen MOTOR za NSU 1200. Tel. 40-077 8663

Kupim 2—3 m suhih DRV, lahko tudi nažagane. Tel. 22-535 864

Kupim 3000-litrsko CISTERNO za gnoj. Šakič Anton, 64243 Brezje 18 8665

Kupim PEČ za CENTRALNO kurjavo novo ali rabljeno. Ciperle, Dvorje 31, Cerklje 8778

STANOVANJA

Nujno potrebujem ogrevano SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe pod Soliden plačnik 8666

Dvosobno komfortno lastniško STANOVANJE s telefonom v Šiški zamenjam za trosobno lastniško na podeželju do 25 km iz Ljubljane. Lahko je tudi vrstna hiša proti doplačilu. Informacije na telefon 064-21-608 8667

Zamenjam dvosobno STANOVANJE (72 kv. metrov) za enosobno ali garsonjero na Planini. Informacije po telefonu 26-733 8668

Prodam TROSOBNO stanovanje, centralno ogrevano, s telefonom. Ponudbe poslati pismeno na naslov Cerar, Cankarjeva 12, Kranj 8669

Iščem SOBO s KUHINJO. Predplačilo za šest mesecev Olga Bavhan, Gorenjskega odreda 10, Kranj 8765

TROSOBNO STANOVANJE z garažo v okolici Kranja oddam. Ponudbe pod Trosobno 8766

Prodam TROSOBNO komfortno STANOVANJE v izmeri 120 kv. m. Ogled vsak dan. Posedi Anton, Mestni trg 10, Škofja Loka 8767

Iščem ENOSOBNO STANOVANJE na relaciji Cerklje—Kranj. Sem dober plačnik. Če je treba, plačam vnaprej. Naslov v oglasnem oddelku 8768

Garsonjero ali STANOVANJE takoj najamem po možnosti s telefonom. Ponudbe pod Predplačilo 8552

Zakoncema oddam za dve leti opremljeno SOBO. Ponudbe pod Kranj 8784

POSESTI

Kupim zazidljivo PARCELO na območju Trstenika, Bašlja, Predvora. Naslov v oglasnem oddelku 8674

Skromen VIKEND v bližini Kranja (brez elektrike) oddam zaradi preselitve v najem oziroma za vzdrževanje. Oddati ponudbe pod Primerno za upokojence 8675

V Kranju ali bližnji okolici kupim ali vzamem v najem PROSTOR ZA LIVARSKO OBRT. Bajt Franc, Zg. Bitnje 182 Žabnica 8676

Kupim majhno ENOSTANOVANJSKO HIŠO, pritlično, v okolici Škofje Loke. J. Z., Novi svet 1, Škofja Loka 8558

Gospodarsko poslopje, primerno za obrt, vzamem v najem ali kupim. Ponudbe pod Tudi v slabem stanju 8373

Staro KMEČKO HIŠO, lahko tudi brez elektrike, vzamem v najem. Ponudbe pod Jesen. 8759

Staro KMEČKO HIŠO kupim. Ponudbe pod Staro 8760

Kupim zazidljivo PARCELO na relaciji Duplje—Tržič. Naslov v oglasnem oddelku 8761

GARAŽO vzamem v najem v okolici centra Kranja. Plačam dobro. Tel. 21-746 8762

V najem vzamem GARAŽO v Radovljici ali kupim. Informacije po tel. 75-072 8763

Zaradi odhoda v tujino želim GARAŽIRATI avto od 1. decembra, do 1. marca 1979. Ponudbe pod Garaža 8764

Kupim HIŠO v okolici Kranja. Možna tudi zamenjava s hišo v Trzinu. Informacije tel. 24-564.

ZAPOSLITVE

V dopoldansko varstvo sprejmem otroka. Pod šifro Takoj 8769

Iščeva varuško za 7-mesečnega otroka na našem domu; minimalno 2000 din Orehek, Podlubnik 158/23, Škofja Loka, tel. 60-635 8770

Kovinostrugarja KV ali PKV sprejmem takoj. Informacije po telefonu 064-60-436 ali na naslov v oglasnem oddelku 8771

VARSTVO za 8-mesečnega fantka potrebujem z novim letom na Zlatem polju. Grm, Gosposvetska 17, Kranj 8772

Mlajši KLJUČAVNIČAR išče honorarno zaposlitev pri ključavničarju ali kleparju. Naslov v oglasnem oddelku 8670

Zaposlim dva marljiva delavca za priučitev za livarja — ulivanje aluminija. Osebni dohodki po učinku oziroma po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite ali se osebno oglasite. LIVARSTVO Stane Primožič, Škofja Loka, Zminec 30 8577

Popravljam vse vrste hladilnikov. Informacije po tel. 064-60-801 8599

IZGUBLJENO

V petek, 10. novembra, je UTEKEL MLAD BOKSER z belo liso pod vratom. Kdor karkoli ve o njem oziroma najditelja prosimo, naj javi na telefon 24-525. Polak, Kranj, Jurčičeva 5 8671

NAJDENO

Našel sem ŽENSKO KOLO, rogovo, šport, zelene barve. C. na Rupo 11, Kokrica 8672

OBVESTILA

Vse FOTO usluge (snemanje, razvijanje filmov, in izdelovanje fotografij v enem dnevu) pri foto ŽIVULOVIČ, Planina, Veljka Vlahoviča 7, Kranj 7669

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, obnova lesenih rolet, zamenjava avtomatov in poteznih vrvic. Naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-610. Lahko pišete, pridem na dom 8018

GRADITELJI! Ljubljanske opekarne vam nudijo vse za vašo hišo: modularni blok, strešnik Novoteks, ki je odporen proti vsem meteorološkim vplivom, s 35-letno garancijo. Po tovarniški ceni vam nudimo sinter keramične ploščice vseh vrst in kakovosti. Vse izdelke si lahko ogledate pri našem zastopniku SMOLEJ Andreju, Kranj, Oprešnikova 15, tel. 25-579, kjer dobite tudi vse informacije. 7664

BAGAT TEČAJ krojenja in šivanja obvešča, da začne z vpisom v nov začetni in nadaljevalni tečaj 20. 11. 1978 ob 15. uri in 22. 11. 1978 ob 8. uri. Delavski dom Kranj, vhod 6, ali po telefonu 47-256 8758

Delam PERZIJSKI VEZ, slike ali primerno tudi za blazine po naročilu. Zvirče 1, Kovor 8673

PRIREDITVE

Košarkaška sekcija Kokrica vas vabi vsako nedeljo na PLES ob 16.30. Igra SELEKCIJA 8775

Vsako soboto vas vabi na PLES skupina DAVORIN v UTIK ob 19.30 8776

MLADI! Vabimo vas na PLES v SORO vsako nedeljo ob 18. uri. Igra disco skupina SPEKTER 8777

POZNANSTVA

Samski moški, 34 let star, s svojim domom in malo kmetijo ŽELI SPOZNATI mirno in pošteno dekle do 37 let zaradi poroke. Nudim ji tudi stanovanje za takojšnjo pomoč v gospodinjstvu. Otrok ni ovira. Oddati ponudbe pod Čimprej 8774

PREKLIC

Izjavljam, da so govorice o Jelovčan Danici, Šutna 64, neresnične. Jelovčan Ana, Šutna 64, Žabnica 8773

Kako srce nam stiska
obroč izgube,
praznine in bolesti,
kako vsak dan bolj sami smo
brez tebe mama . . .

OBLETNICA

KATARINE OGRIN

13. 11. je minilo leto odkar si nas zapustila. Vsem, ki se je še spominjate, iskrena hvala.

Vsi njeni!

Kranj, 13. 11. 1978

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta in brata

PETRA ZEVNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se od njega poslovili in ga pospremili na zadnji poti. Zahvala gre tudi sindikalni podružnici in sodelavcem Gorenjskih oblačil, Save in Tekstilindusa za podarjeno cvetje in izraze sožalja.

Hvala tudi dr. Hriberniku, gospodu župniku in pevcem upokojencem.

Žalujoči otroci: Marinka, Justina in sin Peter z družinami ter sestra Frančiška

Mavčiče, Podreča, Orehek, Hrastje, 15. 11. 1978

ZAHVALA

Ob prerani smrti moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JERNEJA ŠTERA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovano cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi podjetju IBI in Avtokovinar Škofja Loka, gospodu župniku iz Kranja za opravljen pogrebni obred ter pevcem za žalostinke.

Žalujoči: žena Cilka, sin Jernej-Nejc, hčerka Danica z družino ter ostalo sorodstvo.

Kranj, Škofja Loka, Milden, Tržič, Forme, Mengeš, 15. 11. 1978

Koroški večer v Radovljici

Radovljica – V okviru večletnega uspešnega sodelovanja kulturnih društev in Zveze kulturnih organizacij Radovljica z zamejskimi organizacijami prireja Zveza kulturnih organizacij Radovljica v dogovoru s komisijo za odnose z zamejskimi Slovenci pri občinski konferenci SZDL Radovljica v soboto, 18. novembra, ob 19. uri v avli osnovne šole Antona Tomaža Linharta v Radovljici Koroški večer. Na tej veliki kulturno-politični manifestaciji solidarnosti z bojem koroških Slovencev za njihove pravice se bodo predstavili ženski oktet iz Obirskega, folklorna skupina iz Globasnice, znani koroški pesniki Minka Hartmanova, Andrej Kokot in Valentin Poljanšek ter radovljiški recitatorji. Njihove pesmi bodo brali člani Linhartovega odra iz Radovljice. Ob tej priliki bodo odprli tudi razstavi dokumentarnega gradiva pod naslovom Koroški Slovenci od plebiscita do danes, ki bo na ogled do 25. novembra.

JR

Nujna obnova Kokrškega mostu

Delavci temeljne organizacije združenega dela Gradis hitijo z obnovo mostu čez Kokro – Solidno delo in obnova pred rokom

Kranj – 7. septembra letos so začeli delavci temeljne organizacije združenega dela Gradis Jesenice z deli pri obnovi mostu čez Kokro, po programu in naročilu samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj ter pod nadzorom Domplana iz Kranja. Po pogodbi bi morali z obnovo končati do 20. decembra letos, vendar delavci gradbenega industrijskega podjetja Gradis pravijo, da bodo ob ugodnih vremenskih razmerah dela končali že ob koncu novembra.

Obnova 106 metrov dolgega in 10 metrov širokega mostu je bila zares nujna, kajti odstraniti so morali vse dotrajane in slabe dele ter jih nadomestiti z novimi, kvalitetnejšimi in bolj vzdržljivimi materiali.

Odstranili so ves slab beton na plošči do armature, slabe pločnike, nadomestili nove izlivnike ter kable za električno in telefonsko omrežje ter med drugim poskrbeli za boljšo izolacijo. Delavci delajo po ves dan, vse proste sobote, zato z deli ne zaostajajo in upajo, da bo dokaj težavna obnova zaključena celo pred dogovorjenim rokom.

Delavce ovira predvsem promet preko mostu, ki mora potekati po ves dan. Zaradi nenehnega dela premikajo ograje in zagotavljajo dokaj varen prehod pešcem, ponoči so namestili dva reflektorja, razumljivo pa je, da je zaradi del prehod preko mostu ni takšen kot v normalnih razmerah. Ker bo obnova mostu končana v zares kratkem roku in ker so tudi vsi tisti, ki skrbijo za nadzor, nadvse zadovoljni z delom Gradisovih delavcev, so prav neumestne številne pripombe občanov, ki niso zadovoljni bodisi s prehodom, bodisi s samimi deli. Treba je pač nekoliko potrpeti, če gre za obnovo mostu, obnovo, ki terja veliko dela in veliko varnosti ter ukrepov, še posebno, če se most za ves promet ne more zapreti. Razen tega tudi sedanji Gradisovi delavci ne nosijo nobene odgovornosti za to, da je bilo treba most obnoviti, sami si le prizadevajo, da bi bila dela čimhitreje in kar najbolj kvalitetno zaključena. Prav pohvalno pa je, da predvidevajo, da bodo most lahko odprli že ob koncu novembra.

D. Sedej

KRANJ – Delavci temeljne organizacije združenega dela Gradis obnavljajo most čez Kokro in predvidevajo, da bodo z deli končali ob koncu novembra. – Foto: J. Zaplotnik

Pismonoše so pridobili že 269 novih naročnikov!

In kateri trenutno vodijo?

Prvi je pismonoša Vlado Egart iz Škofje Loke s 16, drugi Janez Jan s 14, tretji Pavel Kopač iz Tržiča z 10, četrti Jože Soklič z Bleda z 9 in Matjaž Koder, prav tako z Bleda, z 8 novimi naročniki.

MLADOST V PESMI, BESEDI IN SPRETNOSTI – V četrtek je bila v Kranju vsakoletna prireditev Mladost v pesmi, besedi in spretnosti, katere glavni namen je tekmovanje mladih iz osnovnih organizacij ZSMS v delovnih kolektivih in JLA v znanju. Letošnja tema je bila 11. kongres ZKJ, v kateri se je pomerilo šest »kombiniranih« ekip. Najboljša bo 18. novembra tekmovala na medobčinski gorenjski prireditvi, ki bo prav tako v Kranju.

Mladost v pesmi, besedi in spretnosti pa ni samo dokaz znanja mladih. Je tudi ponovna potrditev tesnega sodelovanja mladih Kranjčanov z vrstniki-vojaki. O tem je v uvodu spregovorila predsednica občinske konference ZSMS Kranj Alenka Markovič. Na prireditvi so mladi pripravili tudi prijeten kulturni program, ki so ga še posebno popestrili folkloristi iz osnovne šole Lucijan Seljak. – (H. J.) – Foto: J. Zaplotnik

NOVA CESTA PRI PLANIKI – Jeseniška temeljna organizacija združenega dela Gradisa gradi pri Planiki v Kranju novo cesto. Po programu samoupravne interesne komunalne skupnosti Kranj bo gradnja ceste končana še letos. (jk) – Foto: J. Zaplotnik

IDRIJSKO ČUDO

Kranj – *Kranjčan se oglaša ob problemu zasoljenih komunalnih cen na gorjanskem britofu ob dnevu mrtvih in pravi takole: »Čudno, bodičar, da se nisi dotaknil cene peska tudi na kranjskem britofu. Znano je, da uporabljajo tudi v Kranju vse vrste trikov za odiranje občanov. Zgodilo se je že, da je morala kranjska davkarija zaradi prehitrega in prevelikega apetita vračati denar občanom. Pred nekaj leti pa sem se vozil skozi Črni vrh nad Idrijo, ravno pred dnevom mrtvih. Ustavim se ob pokopališču in grem malo pogledat, čeprav tam nikogar ne poznam. In glej čudo čudno, sredi pokopališča je bil velik kup belega peska, zraven pa na palici listek z vsebino: kdor vzame pesek, naj ga plača na krajevnem uradu. Za mesto Kranj bi bilo kaj takega tako velika senzacija kot novi most čez Savo v Čirčah–Labore.«*

Se strinjam. Za Kranj in še za marsikatero drugo mesto ali krajevno skupnost je idrijsko ravnanje že zdavnaj preživeto čudo.

JEZNI SPREVODNIK

Kranj – *Dijakinja iz Šutne pri Žabnici se redno vozi z avtobusom, ki odpelje izpred Creine in ima stalno mesečno dijaško vozovnico. Oni dan pa je bila silno presenečena nad sprevodnikom silno hudega obraza in divjih kretenj, ki ni prenesel, da je imela naša dijakinja za ovitkom mesečne vozovnice izrezek iz časopisa. Čeprav se je prav vse zadosti dobro videlo, je sprevodnik potegnil izrezek iz ovitka in ga zabrisal po tleh v presenečenje vseh »sardin«, ki se redno drenjajo po avtobusu. Dijakinja se zdaj sprašuje, če je bilo to res tako potrebno?*

Seveda ni bilo, razumeti pa je tudi treba sprevodnike, ki jim včasih prekipi in tudi ne morejo biti vedno nasmejanih obrazov. Ljudje smo ljudje, včasih vstanemo z levo nogo in zakaj naj bi bili sprevodniki izjeme? Draga dijakinja, podpisati bi se pa že morala, prav korajžno povedati tudi svoje ime in priimek. Anonimnežev ne maram, res ne in bom odslej objavljal le mnenja, pripombe in pritožbe tistih, ki se bodo pogumno podpisali.

Slovenski koledar 1979

Te dni je pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani izšel Slovenski koledar za prihodnje leto, ki ga bodo še posebno veseli naši rojaki na tujem. Lična knjiga z barvnimi fotografijami slovenskega narodnega plesa in Ljubljane na naslovni strani je še posebno primerna za darilo sorodnikom in prijateljem po svetu.

Posebno domiselen je koledarski del Slovenskega koledarja. V njem so namreč zbrane nekatere najbolj značilne pesmi in opisi starih slovenskih plesov, nekoliko podrobneje pa je nakazana tudi 30-letna pot Akademske folklorne skupine France Marolt.

V nadaljevanju Slovenski koledar prinaša številne zanimive sestavke: o jugoslovanski politiki, o Slovencih na Koroškem, o najlepših in najbolj znanih zgodovinskih, kulturnih in turističnih krajih naše domovine, posebno poglavje pa predstavljajo prispevki o delu in uspehih nekaterih največjih podjetij, med njimi tudi kranjskega Tekstilindusa in škofjeloške Jelovice. Omeniti velja še sestavek o šolanju in usposabljanju naših otrok, o letošnjem Prešernovem nagrajencu pisatelju Antonu Ingoliču pa o ameriškem pisatelju slovenskega rodu Louisu Adamiču, strokovno pisanje o naših imenih in priimkih, o poslikanem pohištvu na Gorenjskem in še o marsičem zanimivem. Iz Slovenskega koledarja bomo tudi izvedeli, kako se Jugoslavija pripravlja na 14. zimske olimpijske igre, ki bodo 1984. leta v Sarajevu, ne manjka pa niti literarnih prispevkov naših pesnikov in pisateljev.

Še posebno bodo za naše rojake na tujem zanimivi sestavki o njihovem življenju in delu slovenskih društev, kot so jih zapisali sami ali njihovi gostje iz Slovenije.

Slovenski koledar 1979 je torej dokaj popolna slika življenja in dela Slovencev, njihovega kulturnega in umetniškega ustvarjanja doma in po svetu in zato za vse zanimivo branje.

H. J.

Praznovanje v Podnartu

Podnart – V spomin na prve volitve v krajevne vaške odbore, ki so jih prebivalci sedanje krajevne skupnosti Podnart organizirali sredi novembra 1944. leta, bodo tudi letos v Podnartu zelo slovesno praznovali že triindvajsetič svoj krajevni praznik in obenem 29. november. Osrednja prireditev s kulturnim programom bo v soboto, 25. novembra, ob 19. uri v domu kulture v Podnartu. V kulturnem programu bodo sodelovali pionirji pionirskega odreda Alojz Rakovec, moški pevski zbor in dramska skupina KUD Svoboda Podnart. Slavnostni govornik bo Bogdan Javor-Peter. Na prireditvi bodo sprejeli tudi cicibane v pionirsko organizacijo, najbolj zaslužnim krajanom pa bodo podelili nekaj krajevnih priznanj.

C. Rozman

V Kranju tudi višja pedagoška šola

Škofja Loka – Ob razpravi o predlogu programa usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem so delegati škofjeloške izobraževalne skupnosti in zborov občinske skupščine sprejeli dodatni predlog. V okviru izobraževalnega centra za pedagoške profile v Kranju naj se organizira izobraževanje do dokončne usposobitve za vzgojiteljske poklice in za učitelje razrednega pouka. Za te poklice je med dijaki pedagoške gimnazije največ kandidatov. V Kranju naj bi se torej organiziralo tudi 5. in 6. leto pedagoškega izobraževanja oziroma študij na višji stopnji. Predlog je bil v teh dneh posredovan Svetu skupščin gorenjskih občin.

M. Volčjak

Krvodajalska akcija v radovljiški občini

Radovljica – Občinski odbor in krajevne organizacije Rdečega križa so v sodelovanju s sindikati in mladino organizirali te dni vsakoletno krvodajalsko akcijo. Začela se je že 16. novembra v Kropi, za delavce in prebivalstvo območja Krope, Podnarta in Lipniške doline. V petek, 17. novembra, bodo prišli na odvzem krvi delavci in občani bohinjskega območja v Zdravstveni dom v Bohinjski Bistrici. Prihodnji teden od 21. do 24. novembra pa bodo organizirali krvodajalsko akcijo v Zdravstvenem domu na Bledu za vse druge občane radovljiške občine. Kot lani je tudi letos s planom predvideno najmanj 1500 prostovoljnih krvodajalcev, skoraj gotovo pa bo to število preseženo kot lani, ko je darovalo kri 1740 občanov.

JR

Mesto in zelenje v razpravi

Kranj – Kakšno naj bi bilo naše mesto, si verjetno v mislih predstavlja vsak Kranjčan, ko iz dneva v dan hodi mimo številnih »črnih točk« v njem. Vsi želimo prijetno počutje v urejenem okolju, ki ga daje v precejšnji meri prav zelenje s sedišči, cvetjem, otroška igrišča, javni parki in sprehajališča, predhišni vrtovi in druge javne zelenice. V zvezi s tem organizira kulturna skupnost skupaj s Hortikulturnim društvom Kranj javno razpravo na temo Ureditev mesta z zelenjem, ki bo drevi ob 19. uri v domu JLA in seveda vabi krajane, da v pogovoru sodelujejo s svojimi predlogi.

H. J.

DEZURNI NOVINAR 21-860

LJUBLJANA – V našem glavnem mestu bo v petek, soboto in v nedeljo potekalo 10. srečanje pionirjev-dopisnikov Slovenije. Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi razstavo pionirskih šolskih glasil, pionirji se bodo pogovarjali z uredniki mladinske literature, znanimi novinarji in literati, za njihove mentorje pa je predviden strokovni posvet. Zadnji dan srečanja, v nedeljo, ob 10. uri, bo v dvorani kina Šiška podelitev priznanj in nagrad s slavnostnim govorom sekretarja predsedstva CK ZKS Franca Šetinca.

KRANJ – V soboto bo ob 17.30 v domu JLA področna prireditev Mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Poleg kulturnega programa bo na njej še posebno zanimivo finalno tekmovanje najboljših gorenjskih mladinskih ekip, okrepljenih z vojaki JLA, v znanju o 11. kongresu ZKJ.

ROMUNSKI OBISK – Predsednik republike Josip Broz-Tito je danes v Belem dvoru na Dedinju sprejel predsednika SR Romunije Nicolaea Ceausesca, ki se bo s sodelavci udeležil pogovorov z jugoslovanskimi predstavniki o sodelovanju med obema državama in o aktualnih mednarodnih vprašanjih. Predsednik SR Romunije je prispel na povabilo predsednika Tita.

NEVARNOST POLEDICE – Čeprav imamo lepo vreme, brez dežja, se zjutraj po kotlinah zadržuje megla, na cestah, posebno na viaduktih, pa cestišče že posipajo. Številne manjše prometne nesreče v jutranjih urah že resno opozarjajo, da je treba računati na poledico. Ponoči zmrzuje, termometri ne kažejo več kot pet stopinj pod ničlo.

D. Sedej